

มาตรการทางกฎหมายกับการค้าประเวณีของประเทศไทย:  
ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ซื้อประเวณี

นางสาวกมลวรรณ คงอินทร์



การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต  
วิชาเอกกฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรม สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2560

**Legal Measures of Prostitution in Thailand: A Case Study on  
the Purchase of Sexual Services**

**Miss Kamomwan Kong-in**



An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for  
the Degree of Master of Laws in Criminal Law and Criminal Justice

School of Law

Sukhothai Thammatirat Open University

2017

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ      มาตรการทางกฎหมายกับการค้าประเวณีของประเทศไทย:  
ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ซื้อประเวณี  
ชื่อและนามสกุล      นางสาวกมลวรรณ คงอินทร์  
วิชาเอก      กฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรม  
สาขาวิชา      นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช  
อาจารย์ที่ปรึกษา      รองศาสตราจารย์ ดร.ภาณุมาศ ชัดเงางาม

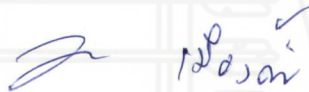
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2561

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ



..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ภาณุมาศ ชัดเงางาม)



..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.วรรณวิภา เมืองถ้ำ)



.....  
(รองศาสตราจารย์ ดร.ภาณุมาศ ชัดเงางาม)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชานิติศาสตร์

ชื่อการศึกษา ค้นคว่ำอิสระ มาตรการทางกฎหมายกับการค้าประเวณีของประเทศไทย:

ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ซื้อประเวณี

ผู้ศึกษา นางสาวกมลวรรณ คงอินทร์ รหัสนักศึกษา 2584003491 ปริญญา นิติศาสตรมหาบัณฑิต  
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ภาณุมาศ ชัดเงางาม ปีการศึกษา 2560

### บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว่ำนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการค้าประเวณี และปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 โดยศึกษาเปรียบเทียบแนวคิด ทฤษฎีและหลักเกณฑ์ทางกฎหมายของต่างประเทศอันได้แก่ ประเทศสวีเดน ประเทศอังกฤษ และประเทศฟินแลนด์ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาเปรียบเทียบมาเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายไทยให้มีประสิทธิภาพและตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่มุ่งในการปราบปรามการค้าประเวณี

การศึกษาค้นคว่ำอิสระนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการวิจัยทางเอกสาร โดยค้นคว่ำรวบรวมจากหนังสือ งานวิจัย บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ

ผลการศึกษาพบว่าปัญหาการค้าประเวณีประเวณีในประเทศไทยยังคงเป็นปัญหาทางสังคมที่ไม่สามารถควบคุมได้ ดังนั้นพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณี เพื่อให้กฎหมายดังกล่าวมีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ การค้าประเวณี การซื้อประเวณี

**Independent Study Name:** Legal Measures of Prostitution in Thailand: A Case Study on the Purchase of Sexual Services

**Author:** Miss Kamonwan Kong-in; **ID:** 2584003491; **Degree:** Master of Laws;

**Independent Study advisor:** Dr. Panumas Kudngaongam, Associate Professor;

**Academic year:** 2017

### **Abstract**

The purpose of this independent study is to study about the concepts, theories, and the legal principles relating to the prostitution which has the problems in the enforcement to the Prevention and Suppression of Prostitute Act., B.E. 2539 by comparing with the concepts, theories, and the legal principles of the foreign countries which are Sweden, England and Finland. These countries have the effective legal measures concerning the prostitution. Then the researcher takes the output from the research into the suggestions of the guideline to revise Thai laws for the effectiveness and consistency with the spirit of the law which is to suppress the prostitution.

This independent study is the qualitative research by means of the documentary research and collection from books, researches, academic articles, relevant theses, including electronic data both in Thai and foreign language.

Result of the research: the problem of the prostitution in Thailand is still the social problem that can't be controlled. Therefore, there shall be the revision of the Prevention and Suppression of Prostitute Act., B.E. 2539 by adding the punishment to the sex buyer for the purpose of the legal effectiveness and the consistency to the spirit of the law.

**Keyword:** The prostitution, Sex buying

## กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของท่าน รองศาสตราจารย์ ดร.ภาณุมาศ ขัดเงางาม ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ข้อคิดเห็น ต่างๆและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จ เรียบร้อยสมบูรณ์ และขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร. วรณวิภา เมืองถ้ำ ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆในการปรับปรุงแก้ไขผลงาน ผู้วิจัยผู้ศึกษาซึ่งในความกรุณาของท่านทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนักศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่านที่ได้ กรุณาให้การ สนับสนุนช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณและขอขอบพระคุณบิดามารดาของข้าพเจ้าที่เป็น กำลังใจอย่างยอดเยี่ยมที่สุด ทำให้ข้าพเจ้าสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้

หากการศึกษาอิสระฉบับนี้มีประโยชน์ในด้านใดด้านหนึ่ง ข้าพเจ้าขอขอบให้เป็นผล บุญแก่บุพการี คณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวถึงทั้งหมด ถ้าหากมีความ บกพร่องประการใด ข้าพเจ้าขอน้อมรับคำติชม มา ณ โอกาสนี้

กมลวรรณ คงอินทร์

มกราคม 2561

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
3. สมมติฐานของการศึกษา.....	4
4. ขอบเขตของการศึกษา.....	5
5. คำนินยามศัพท์เฉพาะ หรือคำจำกัดความ.....	5
6. วิธีการดำเนินการศึกษา.....	6
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 ความหมาย แนวคิด พัฒนาการทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการซื้อประเวณี.....	7
1. ความหมาย ลักษณะ และรูปแบบของการค้าประเวณี.....	7
1.1 ความหมายของการค้าประเวณี.....	7
1.2 ความหมายของการซื้อประเวณี.....	8
1.3 ลักษณะของการค้าประเวณี.....	9
1.3.1 การค้าประเวณีโดยสมัครใจ.....	9
1.3.2 การค้าประเวณีโดยไม่สมัครใจ.....	10
1.4 รูปแบบของการค้าประเวณี.....	10
1.4.1 การค้าประเวณีแบบ โดยตรง.....	11
1.4.2 การค้าประเวณีแบบแอบแฝง.....	11
2. แนวคิดทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณี.....	11
2.1 แนวคิดที่ห้ามการค้าประเวณีโดยเด็ดขาด.....	11
2.2 แนวคิดที่ปรามการค้าประเวณี.....	12
2.3 แนวคิดที่ให้การค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย.....	12
2.4 แนวคิดที่การค้าประเวณีมิใช่อาชญากรรม.....	13

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. ทฤษฎีกับปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี.....	14
3.1 ทฤษฎีอาชญาวิทยา.....	14
3.2 ทฤษฎีการลงโทษ.....	15
3.2.1 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน.....	15
3.2.2 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อการข่มขู่ยับยั้ง.....	16
3.2.3 ทฤษฎีการตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคม.....	17
3.2.4 ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรม.....	18
3.2.5 ทฤษฎีการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด.....	19
3.3 ทฤษฎีคิดก่อนทำ.....	20
3.4 ทฤษฎีความกดดันทางสังคม.....	21
3.5 ทฤษฎีความรับผิดชอบทางอาญา.....	21
3.5.1 ความผิดในตัวเอง.....	22
3.5.2 ความผิดเพราะกฎหมายหมายห้าม.....	22
4. สาเหตุและปัญหาของการค้าประเวณี.....	23
4.1 ปัญหาโดยส่วนตัวของผู้ค้าประเวณี.....	23
4.2 ปัญหาอาชญากรรมจากผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี.....	24
4.3 ปัญหาจากการซื้อประเวณี.....	25
4.4 ปัญญาทางเศรษฐกิจ และสังคม.....	26
5. ผลกระทบที่เกิดจากการค้าประเวณี.....	27
5.1 ผลกระทบต่อผู้ค้าประเวณี.....	27
5.2 ผลกระทบต่อสังคม.....	28
6. พัฒนาการการค้าประเวณีในประเทศไทย.....	29
6.1 ยุคก่อนเลิกทาส พ.ศ. 2417.....	29
6.2 ยุคหลังการเลิกทาส.....	30
6.3 ยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2489) ถึงปัจจุบัน.....	31



สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณีทางเพศตามกฎหมายต่างประเทศ	
และกฎหมายไทย.....	33
1. กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี.....	33
1.1 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน.....	33
1.1.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิ	
มนุษยชน.....	34
1.1.2 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน.....	34
1.2 อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้ามนุษย์และการเอารัดเอาเปรียบจากการค้า	
ประเวณีของผู้อื่น.....	36
1.2.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีของอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปราม	
การค้ามนุษย์และการเอารัดเอาเปรียบจากการค้าประเวณีของผู้อื่น.....	36
1.2.2 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายของอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้า	
มนุษย์และการเอารัดเอาเปรียบจากการค้าประเวณีของผู้อื่น.....	36
1.3 อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ ค.ศ. 1979.....	40
1.3.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีของอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือก	
ปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ ค.ศ.1979.....	40
1.3.2 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายของอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อ	
สตรีทุกรูปแบบ ค.ศ.1979.....	41
2. กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี.....	41
2.1 ประเทศสวีเดน.....	42
2.1.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีของประเทศสวีเดน.....	42
2.1.2 กฎหมายประเทศสวีเดนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี.....	42
2.2 ประเทศอังกฤษ.....	44
2.2.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีของประเทศอังกฤษ.....	44
2.2.2 กฎหมายประเทศประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี.....	44

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.3 ประเทศฟินแลนด์.....	47
2.3.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีของประเทศฟินแลนด์.....	47
2.3.2 กฎหมายประเทศฟินแลนด์ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี.....	48
3. กฎหมายประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี.....	50
3.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีของประเทศไทย.....	50
3.2 กฎหมายประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี.....	50
3.2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2560) .....	50
3.2.2 พระราชบัญญัติป้องกันสัจจร โรค ร.ศ.127.....	54
3.2.3 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503.....	57
3.2.4 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539.....	60
3.2.5 ประมวลกฎหมายอาญา.....	65
บทที่ 4 วิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายการค้าประเวณีที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี.....	69
1. ปัญหาและสาเหตุของการค้าประเวณีที่เกิดจากผู้ซื้อประเวณี.....	70
2. ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี.....	71
3. กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณีเปรียบเทียบกับกฎหมาย ประเทศไทย.....	75
3.1 แนวคิดของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณีเปรียบเทียบกับ แนวคิดของประเทศไทย.....	75
3.2 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี เปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ทางกฎหมายของประเทศไทย.....	77
4. กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณีเปรียบเทียบกับกฎหมาย ประเทศไทย.....	79
4.1 แนวคิดของกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณีเปรียบเทียบกับ แนวคิดของประเทศไทย.....	80
4.2 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายของกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี เปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ทางกฎหมายของประเทศไทย.....	82

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	86
1. บทสรุป.....	86
2. ข้อเสนอแนะ.....	89
บรรณานุกรม.....	91
ประวัติผู้ศึกษา.....	96



# บทที่ 1

## บทนำ

### 1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การค้าประเวณีนั้นมีอยู่ในสังคมมนุษย์นับแต่อดีตกระทั่งปัจจุบัน เชื่อกันว่าโสเภณีมีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาลและสมัยโบราณแล้ว ซึ่งมีชื่อเรียกว่า “นางคณิกา” โดยในสมัยพุทธกาลนี้นางคณิกาได้ปรากฏอยู่ในประวัติกรุงอุชเชนีตอนหนึ่งของกามนิคที่ได้เล่าถวายต่อพระพุทธเจ้า ความว่า “...แต่บรรดาสิ่งที่ยื่นซื้อลือชาในกรุงอุชเชนี ไม่มีอะไรจะวิเศษไปกว่าหมู่นางคณิกา นางเหล่านี้เป็นหญิงงามประจำเมือง...”<sup>1</sup> และในสมัยโบราณเชื่อกันว่าการร่วมประเวณีจะทำให้พระเจ้าโปรดปราน เพราะเป็นกิจเฉพาะบางครั้งบางคราวของผู้หญิง นอกจากนี้นางคณิกาก็ได้ปรากฏอยู่ในบันทึกประวัติศาสตร์ของเฮโรโดตัส ซึ่งได้กล่าวถึงประเพณีของชาวบาบิโลนที่เกี่ยวกับนางคณิกาว่า หญิงที่เกิดในประเทศต้องกระทำเทวธิดาอย่างน้อยครั้งหนึ่งในชีวิต โดยไปนั่งรอชายแปลกหน้ามาร่วมประเวณี ณ เทวณทลของเทพธิดาวิโนัส และในเวลาต่อมายังมีอีกสาเหตุหนึ่งซึ่งเกิดจากความเจริญของสังคมที่หญิงต้องดำเนินอาชีพด้วยการเป็นโสเภณีก็เพื่อต้องการรวบรวมเงินเพื่อแต่งงานเพราะเชื่อว่าตนจะเป็นที่ปรารถนาของชายอย่างมากหากตนร่ำรวยและมีเงินทองมากมาย อาจกล่าวได้ว่าในสมัยโบราณนั้นสาเหตุของการมีโสเภณีหรือนางคณิกามาจาก 2 สาเหตุหลักก็คือเพื่อการทำศาสนกิจและเพื่อรายได้ ครั้นถึงช่วงสมัยกลางโสเภณีก็ลดน้อยลงเนื่องจากความรุ่งเรืองของคริสต์ศาสนาเนื่องจากหลักธรรมของคริสต์ศาสนาทำให้คริสต์ศาสนิกชนมีระบบศีลเดียวเมียเดียวเกิดขึ้น และมองว่าการค้าประเวณีและความรู้สึกที่มีกิเลสต่อกามารมณ์เป็นสิ่งที่ไม่ดีและน่ารังเกียจ ต่อมาในสมัยปฏิวัติอุตสาหกรรมซึ่งเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์เป็นอย่างมากทั้ง แนวคิดทัศนคติ ซึ่งถือเป็นยุคแห่งการเรียนรู้ที่ทำให้วิถีชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนไป สิ่งต่างๆ ขึ้นอยู่กับเงินทองและการงานมากขึ้น ชีวิตเต็มไปด้วยความเร่งรีบวุ่นวายและตึงเครียด ผู้คนจึงหาทางผ่อนคลาย

---

<sup>1</sup> เสริมศักดิ์ เทพาคำ, “ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงนครโสเภณีกับสังคมและกฎหมาย”, *บทบัญญัติ* เล่ม 20 ตอน 1-4, 2505, หน้า 26

อารมณ์โดยการหันมาซื้อประเวณี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีหญิงหันมาทำอาชีพโสเภณีมากขึ้น<sup>2</sup> เพราะเป็นอาชีพที่ทำเงินได้อย่างมากในเวลารวดเร็วโดยไม่ต้องลงทุนอะไรนอกจากการร่วมประเวณีกับชายแปลกหน้า

สำหรับการค้าประเวณีประเทศไทยได้มีการบัญญัติถึงหญิงโสเภณีครั้งแรกในกฎหมายมาตราสามดวง บทพระไอยการลักษณะศั้วเมีย ใน พ.ศ. 1904 สมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 หรือพระเจ้าอู่ทอง ต่อมาได้มีการปรับปรุงแก้ไขเมื่อ พ.ศ. 2347 สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ซึ่งมีความปรากฏในมาตราหนึ่งที่ได้บัญญัติถึงการที่ชายจะต้องรับโทษโดยการถูกประจานจากการที่ได้เลี้ยงหญิงโสเภณีเป็นเมีย<sup>3</sup> และใน พ.ศ. 2448 นั้นได้มีการเลิกทาสเกิดขึ้นในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งการค้าประเวณีในสมัยนี้ได้มีสถานประกอบการหรือสถานที่ค้าประเวณีที่เรียกว่า โรงหญิงนครโสเภณี หรือเป็นที่รู้จักกันว่า สำนักโคมเขียว การค้าประเวณีจึงเริ่มเกิดปัญหาและยากต่อการควบคุม นอกจากนี้ยังเป็นเหตุให้การแพร่ระบาดของกามโรคหรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์นั้นเพิ่มสูงขึ้นอีกด้วย จึงได้มีการตรากฎหมายเป็นพระราชบัญญัติสัญญาโรค ร.ศ. 127 และนับเป็นกฎหมายที่ควบคุมการค้าประเวณีฉบับแรกของประเทศไทย กฎหมายฉบับนี้ถือว่าอาชีพโสเภณีเป็นอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมายโดยการอนุญาตให้จดทะเบียนโสเภณีและกำหนดให้หญิงที่ขายบริการหรือที่เรียกว่าโสเภณีต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ อีกทั้งยังได้มีการตรวจสุขภาพหญิงโสเภณีและได้กำหนดบริเวณที่ทำการค้าประเวณี ซึ่งกฎหมายฉบับดังกล่าวมุ่งเน้นในการควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์หรือที่เรียกว่า “สัญญาโรค”<sup>4</sup> เห็นได้ว่ากฎหมายฉบับนี้แม้จะเป็นกฎหมายฉบับแรกแต่ก็ได้มุ่งปราบปรามการค้าประเวณีแต่อย่างใด แต่อย่างไรก็ตามการที่มีการออกกฎหมายมาควบคุมการค้าประเวณีก็แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยเริ่มให้ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากการค้าประเวณีมากขึ้น

การแพร่หลายของการค้าเด็กและสตรีรวมทั้งการระบาดของกามโรคได้เป็นปัญหาและสาเหตุที่องค์การระหว่างประเทศอย่างองค์การสหประชาชาติได้ผลักดันและเรียกร้องให้นานาประเทศขจัดการค้าประเวณีในทุกรูปแบบ และมุ่งปราบปรามการค้ามนุษย์ การค้าทาส รวมทั้งการ

<sup>2</sup> สหรัฐ สิริวัฒน, “ความผิดฐานดำรงชีพอยู่ด้วยรายได้ของหญิงซึ่งค้าประเวณีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 286,” วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541, หน้า 9-10

<sup>3</sup> ประมวลกฎหมาย รัชกาลที่ 1 จุลศักราช 1166 พิมพ์ฉบับหลวงตรา 3 ดวง, ประชุมหนังสือประกอบวิชา.ร.แลงกาศ์. ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย เล่ม 2, พระนคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์การเมือง, หน้า 5

<sup>4</sup> ทรงวุฒิ สารสาสิน, “แนวทางใหม่ต่อการค้าประเวณีหญิงและเด็กข้ามชาติ”, วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549, หน้า 8

แสวงหาผลประโยชน์จากการกระทำดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยซึ่งเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติจึงตระหนักถึงข้อเรียกร้องดังกล่าว เป็นผลทำให้มีการตราพระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 โดยได้ยกเลิกระบบการจดทะเบียนโสเภณี หลังจากนั้นพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีก็ได้มีการแก้ไขอีกครั้งใน พ.ศ. 2539 เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม เศรษฐกิจ และวิถีชีวิตของประชาชนโดยตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 เพื่อให้สอดคล้องกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้มุ่งเน้นที่จะปราบปรามการค้าประเวณีเนื่องจากเป็นสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อสังคมในแง่ลบหลายๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการควบคุมและป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ หรือเป็นช่องทางทางการก่ออาชญากรรมโดยอาศัยความดีของการศึกษาของโสเภณีที่ถูกปล่อยจากผู้หวังผลประโยชน์ ดังนั้นพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 จึงให้ความสำคัญคุ้มครองตัวโสเภณีมากขึ้นและมุ่งที่จะเอาผิดแก่ผู้ที่เป็นธุระจัดหาให้มีการค้าประเวณี แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายดังกล่าวก็ยังขาดประสิทธิภาพในการที่จะบังคับใช้อย่างเป็นทางการแม้จะมีการกำหนดบทลงโทษแก่ผู้เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาบุคคลใดเพื่อการค้าประเวณี<sup>5</sup> หรือผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแล หรือผู้จัดการกิจการการค้าประเวณี<sup>6</sup> แม้กระทั่งมีบทลงโทษแก่ตัวโสเภณีเองที่ได้กระทำการเชิญชวนหรือชักนำอันเป็นการเสนอขายประเวณีในที่สาธารณะ<sup>7</sup> รวมทั้งบิดา มารดา ผู้ใช้อำนาจปกครองเด็ก ที่ได้ใช้อำนาจผิดคลองธรรมในการชักพาเด็กให้ทำการค้าประเวณี<sup>8</sup> ซึ่งเห็นได้จากการค้าประเวณีนั้นมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆโดยไม่มีท่าทีที่จะลดลงแม้มีการตรากฎหมายออกมาควบคุมปัญหาดังกล่าว จากบทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้เห็นได้ว่ายังไม่มีบทลงโทษสำหรับผู้ซื้อประเวณี ซึ่งถือได้ว่าเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งของการเกิดและสนับสนุนการค้าประเวณีเนื่องจากหากไม่มีผู้ซื้อประเวณีก็คงจะไม่มีผู้ขายประเวณีตามหลักของอุปสงค์และอุปทาน โดยผู้ซื้อประเวณีอาจจะทำการซื้อประเวณีโดยตรงกับหญิงโสเภณีหรืออาจมีการติดต่อจากพ่อเล้าหรือแม่เล้า ซึ่งไม่ว่าผู้ซื้อประเวณีจะซื้อประเวณีผ่านทางใดก็ไม่สามารถดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ซื้อประเวณีนี้ได้แต่อย่างใด เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติให้การซื้อประเวณีเป็นความผิดและมีบทลงโทษตามกฎหมายไว้อย่างชัดเจน

<sup>5</sup> ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539, มาตรา 9.

<sup>6</sup> ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539, มาตรา 10.

<sup>7</sup> ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539, มาตรา 6.

<sup>8</sup> ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539, มาตรา 12

ดังนั้นเพื่อที่จะให้เกิดความมีประสิทธิภาพและสมกับเจตนารมณ์ของกฎหมายในการมุ่งที่จะป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี และขจัดปัญหาจากการค้าประเวณีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงเห็นว่ามีความจำเป็นในการที่จะศึกษาถึงปัญหาและสาเหตุของการค้าประเวณี รวมทั้งปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการค้าประเวณี โดยจะศึกษาเฉพาะกรณีผู้ซื้อประเวณี เปรียบเทียบกับกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายต่างประเทศ เพื่อนำมาเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของสภาพสังคมไทยกับสถานการณ์ปัจจุบัน

## 2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎี และมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี โดยศึกษาเฉพาะกรณีผู้ซื้อประเวณี

2.2 เพื่อศึกษาถึงสาเหตุและปัญหาของมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี โดยศึกษาเฉพาะกรณีผู้ซื้อประเวณีตามกฎหมายของประเทศไทยและต่างประเทศ

2.3 เพื่อเปรียบเทียบหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี โดยศึกษาเฉพาะกรณีผู้ซื้อประเวณีของกฎหมายของประเทศไทยและต่างประเทศ

2.4 เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมายกับการค้าประเวณี โดยศึกษาเฉพาะกรณีผู้ซื้อประเวณี

## 3. สมมติฐานของการศึกษา

การค้าประเวณีในปัจจุบันเป็นปัญหาที่รัฐให้ความสำคัญและได้ตระหนักถึงผลกระทบในด้านต่างๆ อาทิเช่น ปัญหาด้านการสาธารณสุข ปัญหาครอบครัว ปัญหาความรุนแรงต่างๆ รวมทั้งปัญหาทางด้านศีลธรรม จึงได้มีการบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีให้เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย และได้มีบทลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี ไม่ว่าจะเป็นผู้ค้าประเวณีที่กระทำการติดต่อ เจริญชวน รบเร้าบุคคลอื่นในที่สาธารณะ อีกทั้งผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี เช่น แม่เล้า แมงดา เจ้าของสถานค้าประเวณี แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีบทลงโทษต่างๆ มากมาย การค้าประเวณีก็ยังคงเป็นปัญหาที่ไม่สามารถควบคุมและบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากกฎหมายยังมีช่องว่างให้ผู้กระทำความผิดสามารถหลีกเลี่ยงได้ รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมายที่ยังไม่ครอบคลุมเพียงพอสำหรับที่จะลงโทษบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ

การค้าประเวณี ดังนั้น กฎหมายจึงสมควรที่จะได้รับการปรับปรุงแก้ไข โดยมีการเพิ่มบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณี

#### 4. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาถึงการกำหนดความรับผิดชอบแก่ผู้ซื้อประเวณีและมีขอบเขตการศึกษาภายในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 โดยศึกษาเปรียบเทียบแนวคิด ทฤษฎีและหลักเกณฑ์ทางกฎหมายของต่างประเทศอันได้แก่ ประเทศสวีเดน ประเทศอังกฤษ และประเทศฟินแลนด์ ซึ่งเป็นประเทศที่มีมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาเปรียบเทียบมาเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเจตนารมณ์แท้จริงของกฎหมายมากยิ่งขึ้น

#### 5. คำนิยามศัพท์เฉพาะ หรือคำจำกัดความ

การศึกษานี้มีคำนิยามศัพท์เฉพาะหรือคำจำกัดความดังนี้

5.1 ผู้ค้าประเวณี หมายถึง โสเภณีไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงหรือชาย ที่กระทำการยอมรับการกระทำชำเรา หรือยอมรับการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำส่อนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด

5.2 ผู้ซื้อประเวณี หมายถึง บุคคลผู้เสนอว่าจะให้หรือให้สินจ้างหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลอื่น เพื่อให้เขายอมรับการกระทำชำเรา หรือยอมรับการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของตนเอง ไม่ว่าบุคคลอื่นนั้นจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือต่างเพศ

5.3 แมงดา หมายถึง ผู้ชายที่คุมช่องหรือสถานค้าประเวณี หรือผู้ชายหารายได้จากการค้าประเวณีของบุคคลอื่น

5.4 แม่เฒ่า หมายถึง ผู้หญิงที่คุมช่องหรือสถานค้าประเวณี หรือผู้หญิงหารายได้จากการค้าประเวณีของบุคคลอื่น

5.5 พ่อเฒ่า หมายถึง ผู้ชายที่คุมช่องหรือสถานค้าประเวณี หรือผู้ชายที่หารายได้จากการค้าประเวณีของบุคคลอื่น



## 6. วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความ หนังสือ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องโดยรวบรวมทั้งที่เป็นฉบับภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

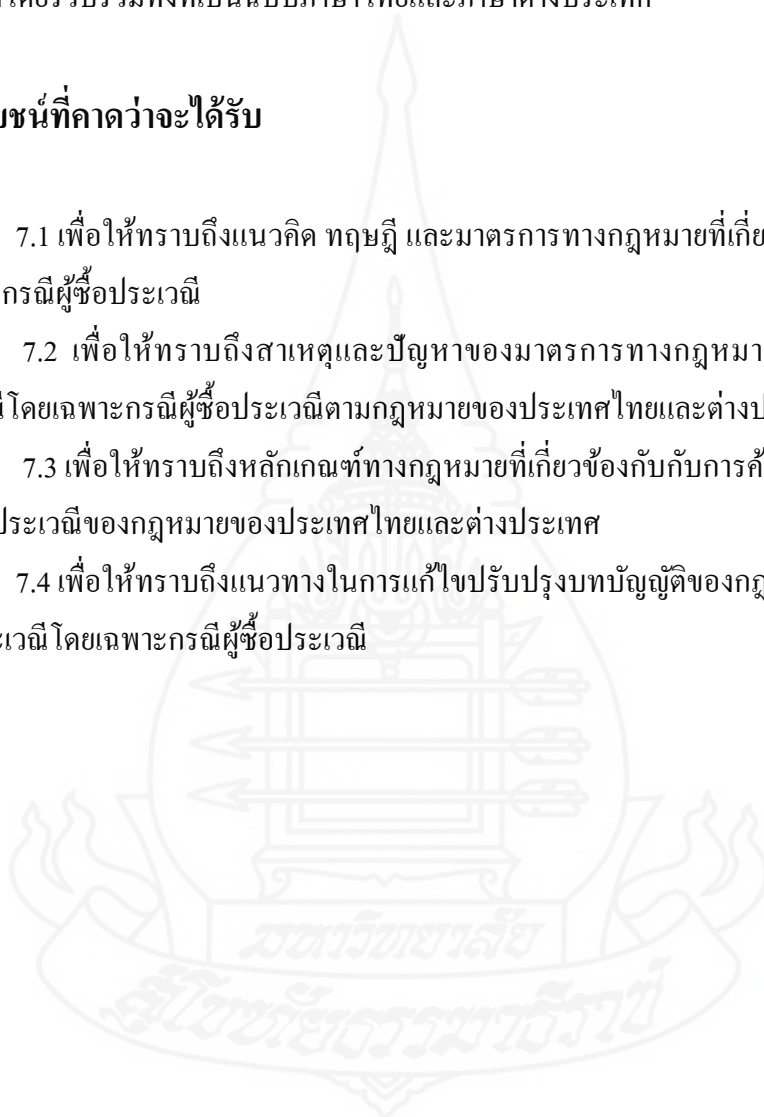
## 7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 เพื่อให้ทราบถึงแนวคิด ทฤษฎี และมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับค่าประเมิน โดยเฉพาะกรณีผู้ซื้อประเมิน

7.2 เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุและปัญหาของมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเมิน โดยเฉพาะกรณีผู้ซื้อประเมินตามกฎหมายของประเทศไทยและต่างประเทศ

7.3 เพื่อให้ทราบถึงหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเมิน โดยเฉพาะกรณีผู้ซื้อประเมินของกฎหมายของประเทศไทยและต่างประเทศ

7.4 เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเมิน โดยเฉพาะกรณีผู้ซื้อประเมิน



## บทที่ 2

# ความหมาย แนวคิด ทฤษฎี และพัฒนาการทางกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการซื้อประเวณี

การค้าประเวณีเป็นปัญหาของสังคมอย่างหนึ่งซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาจากการถูกบังคับให้ค้าประเวณี โดยถูกกักขังขังหน่วงเหนี่ยวและถูกทำร้ายร่างกาย ของขบวนการการค้าประเวณี ปัญหาของขบวนการค้าประเวณีข้ามชาติอันเป็นเหตุให้เกิดการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ อาทิเช่น โรคเอดส์ ซิฟิลิส (Syphilis) และเริม เป็นต้น รวมทั้งปัญหาการทำแท้งเนื่องตั้งท้องโดยไม่ตั้งใจและไม่พร้อมที่จะมีลูก ของหญิงที่ขายบริการ ซึ่งปัญหาต่างๆเป็นปัญหาที่ทางภาครัฐก็ได้ออกกฎหมายเข้ามาควบคุม เพื่อจัดปัญหาการค้าประเวณี นอกจากนี้ก็ได้มีอนุสัญญาระหว่างประเทศหลายฉบับ โดยได้มีการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการควบคุมและป้องกันปัญหาจากการค้าประเวณีต่างๆมากมาย เพื่อให้ประเทศสมาชิกอนุวัติการเป็นกฎหมายภายใน สำหรับประเทศไทยก็ได้เห็นความสำคัญของปัญหาการค้าประเวณีมานานแล้วเห็นได้จากการออกกฎหมายมาควบคุมครั้งแรกโดยตราเป็นพระราชบัญญัติป้องกันสัจจรโรค ร.ศ. 127 และได้มีการปรับปรุงแก้ไขครั้งล่าสุดเป็นพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 เพื่อรองรับกฎหมายระหว่างประเทศเพื่อให้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ดังนั้น การศึกษามาตรการทางกฎหมายกับการค้าประเวณี โดยศึกษากรณีผู้ซื้อประเวณี นี้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาถึงความหมาย แนวคิด พัฒนาการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี ดังนี้

## 1. ความหมาย ลักษณะ และรูปแบบของการค้าประเวณี

### 1.1 ความหมายของการค้าประเวณี

การค้าประเวณีนั้นมีอยู่ในสังคมไทยมาช้านาน แต่ในแต่ละยุคสมัยก็มีการเรียกผู้หญิงค้าประเวณีแตกต่างกันไป แต่ที่นิยมเรียกและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปมักจะเรียกว่า โสเภณี หรือ ผู้หญิงขายบริการ อีกทั้งมีคำหยาบที่ใช้เรียกผู้หญิงที่ค้าประเวณีนี้ว่า กระหรี่หรืออีดัว นอกจากนี้ยังมีการเรียกผู้ที่มิงานประจำอยู่แล้วหรือบางทีอาจเป็นการขายบริการของนักเรียนหรือนักศึกษาที่

ต้องการหารายได้แต่ก็มาค้าประเวณีในลักษณะที่เป็นอาชีพเสริม โดยมักมีการเรียกผู้หญิงที่ค้าประเวณีนี้ว่า สาวไซด์ไลน์ (Side Line)

สำหรับความหมายของการค้าประเวณีกฎหมายก็ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ซึ่งให้คำจำกัดความของคำว่า “ค้าประเวณี” หมายความว่า การยอมรับการกระทำชำเราหรือยอมรับการกระทำอื่นใด หรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำส่อนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ

จากบทบัญญัติข้างต้น การค้าประเวณีมิได้จำกัดเพียงผู้หญิงเท่านั้นที่ทำการค้าประเวณี โดยรวมถึงผู้ชาย หรือสาวประเภทสองก็สามารถทำการค้าประเวณีอันเป็นการที่จะเป็นผู้ยอมรับการกระทำชำเรา ยอมรับการกระทำอื่นใด หรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่นได้ โดยการกระทำดังกล่าวต้องเป็นการเพื่อให้ได้มาซึ่งสินจ้างหรือเงินตรา หรือประโยชน์อื่นใดหรือประโยชน์ที่จะได้รับตอบแทนอันมิใช่เงินตราจากผู้ที่ทำชำเราหรือผู้กระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ ดังนั้นหากเป็นการร่วมประเวณีโดยมิได้ทำการร่วมประเวณีเพื่อให้ได้มาซึ่งสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ก็จะมีใช้การค้าประเวณีแต่เป็นการยินยอมร่วมประเวณีโดยสมัครระหว่างบุคคล แต่จะมีความผิดตามกฎหมายอาญาหรือไม่ก็ต้องขึ้นอยู่กับอายุของผู้ที่ทำการร่วมประเวณีทั้งสองฝ่าย อาจกล่าวได้ว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้มิได้มุ่งที่จะห้ามการร่วมประเวณีระหว่างบุคคล แต่มุ่งที่จะปราบหรือปรามการร่วมประเวณีโดยมีการกระทำเพื่อเงินตราหรือประโยชน์อื่นใดแม้ผู้ค้าประเวณีจะยินยอมหรือสมัครใจก็ตาม เพื่อลดปัญหาการก่ออาชญากรรมที่บังคับบุคคลให้ทำการค้าประเวณี ลดปัญหาการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์โดยมิได้ตั้งใจ และเพื่อความมีศีลธรรมอันดีในสังคมเมืองพุทธ

## 1.2 ความหมายของการซื้อประเวณี

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มิได้ให้ความหมายของคำว่าซื้อประเวณีไว้โดยเฉพาะ แต่หากพิจารณาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายในฉบับดังกล่าวสรุปความหมายของคำว่า ซื้อประเวณี หมายถึง การที่ผู้ซึ่งให้สินจ้างหรือประโยชน์แก่ผู้ที่ยอมรับกระทำชำเราหรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของตนเอง อันเป็นการสำส่อน ซึ่งหมายความรวมถึงผู้ให้สินจ้างหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้เข้าติดต่อ ชักชวน แนะนำตัวติดตาม หรือรับเร้าบุคคลเพื่อทำการค้าประเวณีด้วยตนเองตามถนนหรือสาธารณะสถาน<sup>9</sup> หรือผู้เป็น

<sup>9</sup> ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539, มาตรา 5

ถูกระงับ ล่อไป ชักพาไปซึ่งบุคคลอื่นใดเพื่อกระทำการค้าประเวณีแม้บุคคลนั้นจะยินยอม<sup>10</sup> หรือผู้ที่เป็นบิดามารดา ผู้ปกครองของบุคคลซึ่งมีอายุไม่เกินสิบแปดปีรู้เห็นเป็นใจกับผู้ที่เป็นถูกระงับ ล่อไป ชักพาไป หรือสนับสนุน เพื่อให้เด็กที่อยู่ในความปกครองของตนทำการค้าประเวณี<sup>11</sup> หรือผู้เป็นเจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแล หรือผู้จัดการกิจการการค้าประเวณีหรือสถานการค้าประเวณี หรือผู้ควบคุมกระทำการค้าประเวณี<sup>12</sup> หรือผู้หน่วงเหนี่ยว กักขัง กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย หรือทำร้ายร่างกาย หรือขู่เข็ญด้วยประการใด ๆว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้อื่นเพื่อข่มขืนใจให้ผู้นั้นกระทำการค้าประเวณี<sup>13</sup> จึงอาจกล่าวได้ว่า การซื้อประเวณีนั้นคือการที่ผู้ซื้อประเวณีต้องการให้ผู้อื่นกระทำการร่วมประเวณีหรือกระทำการเพื่อสำเร็จความใคร่ของตนนั้น ได้ให้สินจ้างหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้ที่ยอมรับการกระทำชำเราหรือยอมรับการกระทำอื่นใด หรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ของตน

### 1.3 ลักษณะของการค้าประเวณี

การค้าประเวณีอาจเกิดจากหลายปัจจัยที่ทำให้ผู้ค้าประเวณีนั้นต้องทำการขายบริการทางเพศเพื่อให้ตนได้ผลประโยชน์หรือสิ่งตอบแทน โดยอาจเกิดจากปัญหาส่วนตัวของผู้ค้าประเวณีเองที่ต้องการผลประโยชน์หรืออาจเกิดจากการตกเป็นเหยื่อจากการล่อลวงไปเพื่อทำการค้าประเวณี ซึ่งอาจแบ่งลักษณะของการค้าประเวณีได้ดังนี้<sup>14</sup>

**1.3.1 การค้าประเวณีโดยสมัครใจ** คือการที่ผู้ค้าประเวณียินยอมทำการค้าประเวณีด้วยความสมัครใจยินยอม และรู้ถึงผลของการกระทำโดยมุ่งหวังถึงสิ่งตอบแทนไม่ว่าจะเป็นเงินตราหรือผลประโยชน์อื่นใด อาจกล่าวได้ว่าตัวผู้ค้าประเวณีเองทราบว่าตนเองจักต้องไปทำการร่วมประเวณีหรือกระทำการใดๆเพื่อสำเร็จความใคร่กับผู้อื่นโดยปราศจากการหลอกลวง ข่มขู่ หรือสำคัญผิดแต่อย่างใด และในปัจจุบันนี้การค้าประเวณีมีทั้งหญิงและชายหรือสาวประเภทสองที่สมัครใจยินยอมกระทำการค้าประเวณีด้วยตนเองเพิ่มสูงขึ้นอย่างมากในสังคมไทย ผู้ค้าประเวณีจะทำการเสนอหรือเชิญชวนบุคคลอื่นด้วยตนเองโดยการยื่นروض่ม้าซื้อประเวณีตามข้างถนน หากตกลงกันได้ก็อาจจะไปทำการร่วมประเวณีตามม่านรูดหรือโรงแรมใกล้เคียง หรืออาจค้าประเวณีผ่านทางนายหน้าที่ติดต่อหาผู้ซื้อประเวณี โดยผู้ค้าประเวณีจะต้องตอบแทนนายหน้านั้น

<sup>10</sup> ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539, มาตรา 9

<sup>11</sup> ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539, มาตรา 10

<sup>12</sup> ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539, มาตรา 11

<sup>13</sup> ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539, มาตรา 12

<sup>14</sup> คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ วุฒิสภา, *มาตรการแก้ไขปัญหา การค้าประเวณี*, กรุงเทพมหานคร: สำนักเลขาธิการวุฒิสภา, 2546, หน้า 17-19

ด้วยการให้ค่าตอบแทน นอกจากนี้ก็ยังมีกรรมกรเข้าทำงานตามอาบอบนวดหรือซ่อง ซึ่งเป็นสถานบริการที่มีการค้าประเวณี โดยสถานบริการดังกล่าวจะมีการให้ผู้ค้าประเวณีนั่งรอลูกค้าหรือผู้ซื้อประเวณีมาเลือกเองและทางสถานบริการก็จะมีห้องรับรองลูกค้าเพื่อทำการร่วมประเวณีกับบุคคลที่คนที่ตอนเลือกภายในสถานบริการ และในยุคที่มีความรวดเร็วและสะดวกต่อการติดต่อสื่อสารนี้การค้าประเวณีก็ได้มีการพัฒนารูปแบบโดยมีการติดต่อกับผู้ซื้อประเวณีโดยเสนอขายประเวณีผ่านทางเว็บไซต์หรือ เฟสบุ๊ก (Facebook) หรือ โปรแกรมไลน์ (Line) ซึ่งทำให้การค้าประเวณีในปัจจุบันนี้เข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็วกว่าอดีตเป็นอย่างมาก

**1.3.2 การค้าประเวณีโดยไม่สมัครใจ** คือการที่ผู้ค้าประเวณีไม่ได้ยินยอมสมัครใจในการขายประเวณี แต่ต้องค้าประเวณีเนื่องจากถูกบีบบังคับ ข่มขู่ หากไม่ทำจะถูกทำร้าย หรือ หลอกลวงให้มาขายโดยสำคัญผิดในลักษณะของงาน เช่น ถูกชักชวนให้มาทำงานในร้านอาหาร ร้านคาราโอเกะ โรงแรม หรือสถานบริการ แต่เมื่อมาแล้วกลับถูกบังคับให้ทำการค้าประเวณีหรืออาจถูกวางยาเสพติดหรือยาปลุกอารมณ์ทางเพศทำให้คนร่วมประเวณีกับผู้ซื้อประเวณีโดยไม่มีสติหรือไม่รู้ตัวว่าตนได้ทำอะไรลงไป

นอกจากนี้ยังมีการที่ผู้ค้าประเวณีไม่ได้สมัครใจแต่ต้องทำการค้าประเวณีโดยอาจถูกคำสั่งหรือคำร้องขอจากผู้เป็นบิดามารดา หรือผู้มีพระคุณ ซึ่งเด็กเองก็ไม่อยู่ในภาวะที่ขัดใจได้เพราะเพื่อต้องการตอบแทนพระคุณและแสดงความกตัญญู โดยทำการค้าประเวณีเพื่อหารายได้มาให้ครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่มักเกิดจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบท โดยจะมีนายหน้าไปทำการติดต่อเสนอรายได้มาเป็นสิ่งล่อใจให้บิดามารดาเด็กเพื่อให้ส่งบุตรหลานไปทำการค้าประเวณี

#### 1.4 รูปแบบของการค้าประเวณี

การค้าประเวณีในปัจจุบันได้มีได้มีรูปแบบของการค้าประเวณีที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย เนื่องจากการมีกฎหมายเข้ามาควบคุมการค้าประเวณี อาทิเช่น การที่ติดต่อชักชวนค้าประเวณีตามท้องถนนหรือที่สาธารณะ เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 5 ทำให้ผู้ค้าประเวณีจกต้องเสียค่าปรับตามกฎหมาย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้ค้าประเวณีนั้นต้องหาทางเลี้ยง และจากความสะดวกรวดเร็วจากการติดต่อสื่อสารทำให้การซื้อขายประเวณีเป็นไปได้ง่ายกว่าอดีต จึงทำให้ยากต่อการควบคุมมากยิ่งขึ้น โดยอาจจำแนกรูปแบบของการค้าประเวณีได้ดังนี้<sup>15</sup>

<sup>15</sup> เยาวลักษณ์ เจียรสุนทรากิจ, “มาตรการกฎหมายในการกฎหมายในการเยียวยาหญิงผู้เสียหายที่เป็นคนต่างด้าวจากการบังคับค้าประเวณี”, วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2549, หน้า 19-20

**1.4.1 การค้าประเวณีแบบโดยตรง** คือการที่ผู้ค้าประเวณีหรือนายหน้าได้ทำการเสนอขายประเวณีโดยตรงต่อผู้ซื้อประเวณี เช่น การที่ผู้ค้าประเวณีขึ้นรถตามข้างถนน ป้ายรถเมล์ หรือสวนสาธารณะต่างๆ แล้วเสนอขายต่อผู้ซื้อประเวณี หรืออาจเป็นกรณีที่เป็นช่องซึ่งเป็นสถานที่ค้าประเวณีโดยเป็นที่รู้จักกันในหมู่ผู้ซื้อประเวณี โดยผู้จะเข้ามาทำการซื้อประเวณีผ่านทางแม่เล้าหรือแมงดาซึ่งเป็นผู้ที่ควบคุมแลช่อง เป็นต้น

**1.4.2. การค้าประเวณีแบบแอบแฝง** คือการที่ผู้ค้าประเวณีใช้อาชีพอื่นเพื่อเป็นอาชีพบังหน้าแล้วมีการทำการเสนอขายประเวณีด้วย เช่น เป็นเด็กเสิร์ฟตามร้านอาหาร หรือร้านอาหารราโอเกะ หรือเป็นกรณีที่มีสถานบริการที่ถูกต้องตามกฎหมายแต่มีการลักลอบค้าประเวณีภายใน เช่น สถานบริการอาบอบนวด ชวนำ ร้านนวดแผนโบราณ บาร์เบียร์ ผับ ม่านรูด บังกะโล เกสเฮาส์ โรงแรมบางแห่งซึ่งได้มีการจัดเตรียมสถานที่เพื่อให้มีการค้าประเวณีโดยเฉพาะ แม้แต่ร้านตัดผมหรือร้านเสริมสวยก็ได้มีการแอบค้าประเวณีอยู่ด้วย เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าการค้าประเวณีโดยตรงนั้นคือการทำอาชีพค้าประเวณีอย่างเดียวโดยมาไม่มีการทำอาชีพอื่นเพื่อบังหน้า และในการค้าประเวณีแบบแอบแฝงนั้นก็มักจะนำอาชีพที่สุจริตมาเพื่อปิดบังลักลอบค้าประเวณีเพื่อความสะดวกในการหาลูกค้าหรือผู้ซื้อประเวณีเพราะโดยมากจะเป็นที่ที่มีห้องคอยบริการในการที่สะดวกต่อการร่วมประเวณีไว้อยู่แล้ว โดยสถานบริการเหล่านั้นมักจะเป็นที่รู้จักภายในกลุ่มผู้ซื้อบริการเป็นประจำ

## 2. แนวคิดทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณี

แนวคิดทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีในปัจจุบันอาจแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศตามสภาพของสังคมสถานการณ์และนโยบายสาธารณะของประเทศนั้นๆ โดยแบ่งลักษณะได้ 3 ลักษณะดังนี้

### 2.1 แนวคิดที่ห้ามการค้าประเวณีโดยเด็ดขาด

แนวคิดที่ห้ามการค้าประเวณีนี้มีแนวคิดพื้นฐานจากการมองว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่น่าพวซึ่งปัญหาภายในประเทศหลายด้านไม่ว่าจะเป็นด้านสาธารณสุข ปัญหาผู้มีอิทธิพล ปัญหาที่เกิดจากการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ และเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมขึ้นได้โดยง่าย นอกจากนี้ยังถือเป็นสิ่งที่ผิดศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงมีการออกกฎหมายเพื่อห้ามปรามการค้าประเวณีในรูปแบบต่างๆมุ่งประสงค์ที่จะกำจัดการค้าประเวณีให้ออกไปจากสังคม โดยแนวความคิดนี้ได้กำหนดฐานความผิดและบทลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี อาทิเช่น ผู้ติดต่อ ผู้ชักจูง ผู้

แนะนำ ผู้ซื้อประเมิน รวมทั้งตัวผู้ค้าประเมินเอง<sup>16</sup> อาจกล่าวได้ว่าระบบนี้ได้ห้ามการกระทำไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเมิน เพื่อขจัดปัญหาการการค้าประเมินให้หมดไปจากสังคม อย่างเช่นในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้กำหนดโทษแก่บุคคลดังกล่าวไว้ โดยแต่ละรัฐจะมีความแตกต่างกันตามกฎหมายของรัฐนั้น ดังนั้น ประเทศสหรัฐอเมริกาจึงมีการตรา The Model Panel Code of the American Law Institute ไว้ในปีค.ศ. 1959 เพื่อเป็นหลักในการปฏิบัติในเป็นไปในทิศทางเดียวกันในเรื่องของการปราบปรามธุรกิจทางเพศ<sup>17</sup>

## 2.2 แนวคิดที่ปรามการค้าประเมิน

แนวความคิดที่ปรามการค้าประเมินมีแนวคิดพื้นฐานที่มองว่าการค้าประเมินเป็นสิ่งที่ผิดศีลธรรมอันดีของประชาชนและถือเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายคล้ายแนวความคิดที่ห้ามการค้าประเมิน โดยเด็ดขาดแต่แตกต่างกันตรงที่แนวความคิดปรามการค้าประเมินจะมีได้มุ่งปราบปรามผู้ค้าประเมิน เนื่องจากถือว่าการค้าประเมินมิได้เป็นการผิดกฎหมายโดยตัวของมันเองดังนั้นผู้ค้าประเมินจึงไม่ถูกสันนิษฐานว่าได้กระทำความผิดทางอาญา

โดยแนวความคิดนี้จะมองว่าตัวผู้ค้าประเมินเองก็ไม่มีทางเลือกที่ดีพอที่จะทำให้ประกอบอาชีพอื่นได้ อาจเพราะความยากจน ความด้อยการศึกษา หรือถูกหลอกลวงจากผู้แสวงหาประโยชน์ทั้งหลาย แต่ผู้ค้าประเมินจะมีความผิดในกรณีที่มีการติดต่อเชิญชวน เตรีอเตรตามทีสาธารณะ เช่น ยืนตามท้องถนน ป้ายรถเมล์ สวนสาธารณะ อันจะก่อให้เกิดความรำคาญแก่ประชาชนทั่วไป แต่อย่างไรก็ตามระบบกฎหมายที่มีแนวความคิดนี้จึงมุ่งที่จะลงโทษแก่ผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเมิน ไม่ว่าจะเป็นผู้ติดต่อชักชวนบุคคลอื่นให้มาทำการค้าประเมิน ผู้ที่จัดหาผู้ซื้อบริการ ผู้ซื้อประเมิน เจ้าของสถานบริการ รวมทั้งผู้ที่อาศัยหาประโยชน์จากรายได้ของผู้ค้าประเมิน เช่น แม่เล้า พ่อเล้า แมงดา ผู้คุมช่อง เป็นต้น

## 2.3 แนวคิดที่ให้การค้าประเมินเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย

แนวคิดที่ยอมรับให้การค้าประเมินการค้าประเมินเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายนี้ ได้อนุญาตให้การค้าประเมินเป็นและกิจการที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเมินเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย มีการกำหนดให้ผู้ค้าประเมินและสถานค้าประเมิน ต้องทำการจดทะเบียนตามกฎหมาย โดยแม่เล้าหรือแมงดาจะเป็นผู้ที่คอยควบคุมและดูแลกิจการดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม สถานค้าประเมินจะถูกจำกัดไว้ภายในบริเวณที่รัฐจัดให้มีการทำการค้าประเมินได้เท่านั้น ซึ่งพื้นดังกล่าวจะเป็นพื้นที่ที่ห่างไกล

<sup>16</sup> กอบกุล ราชะนกร, *การศึกษาเกี่ยวกับการค้าประเมินและการค้าหญิง*, กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิหญิง, 2538, หน้า 2

<sup>17</sup> อัครเดช ฆณีภาค และ นฤมล ชมโฉม, “รายงานการวิจัยเรื่อง ปัญหาทางกฎหมายในการปราบปรามการค้าประเมินกรณีศึกษาหญิงต่างด้าว”, สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราช-ภัฏจันเกษม, 2555, หน้า 18

จากโรงเรียน ชุมชน สถานที่ราชการ เป็นต้น นอกจากนี้ประเทศที่ได้อนุญาตให้การค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมายนี้ จะมีการนำกฎหมายอาญา กฎหมายคุ้มครองแรงงาน โสเภณี และกฎหมายที่ออกมาควบคุมด้านสุขอนามัยมาบังคับใช้ควบคุมการค้าประเวณีอีกด้วย โดยมีการกำหนดให้มีการตรวจโรคและตรวจสุขภาพเป็นระยะตามที่กำหนด<sup>18</sup> เพื่อเป็นการควบคุมป้องกันโรคที่ติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในโสเภณีและเป็นการควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของโรค

โดยแนวคิดนี้เห็นว่าการที่รัฐยอมให้การค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย จะสามารถช่วยให้รัฐจัดการความคุมสถานค้าประเวณีและตัวผู้ค้าประเวณี รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องการค้าประเวณีได้ง่าย ทำให้รัฐสามารถควบคุมปัญหาที่เกิดจากการค้าประเวณี เช่น การแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การค้ามนุษย์ อาชญากรรมทางเพศ เป็นต้น และนอกจากนี้ยังสามารถช่วยให้รัฐมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีได้อย่างมีระบบอีกด้วย รวมทั้งผู้ค้าประเวณีเองก็ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายที่จะมีสิทธิได้รับสวัสดิการต่างๆจากรัฐ

กรมองว่าการค้าประเวณีควรจัดให้เป็นอาชีพที่ถูกกฎหมายนั้นก็เนื่องจากเหตุผลที่ว่า การค้าประเวณีไม่ถือว่าเป็นการกระทำอันชั่วร้าย หรือเป็นความผิดในตัวเอง จึงสมควรได้รับความคุ้มครองจากรัฐเพื่อให้มีสิทธิตามกฎหมายต่างๆ อาทิเช่น กฎหมายแรงงาน ที่ให้จะสามารถความคุ้มครองผู้ค้าประเวณีมิให้ถูกเจ้าของกิจการค้าประเวณีหรือหรือผู้มีอิทธิพล เอารัดเอาเปรียบหรือบังคับให้มีการทำงานอย่างหนัก หรือไม่ทำงานตามเวลาอันสมควร

#### 2.4 แนวคิดที่การค้าประเวณีมิใช่อาชญากรรม

แนวคิดนี้เกิดจากการวิเคราะห์ของหญิงที่อยู่ในระบบโสเภณีที่ต้องการให้มีการยอมรับการค้าประเวณีและคุ้มครองสิทธิของหญิงบริการทางเพศ โดยมีแนวคิดที่ว่า ต้องการแยกแนวทางแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์กับการค้าประเวณีเพราะมิใช่ทุกคนที่อยู่ในระบบโสเภณีจะถูกบังคับให้ค้าประเวณี ซึ่งสำหรับโสเภณีนั้นการค้าประเวณีถือว่าเป็นทางเลือกอย่างหนึ่ง ในการประกอบอาชีพ รัฐจึงจำเป็นต้องแยก โสเภณีที่เลือกขายบริการทางเพศโดยถือว่าเป็นแรงงานอย่างหนึ่ง ออกจากโสเภณีที่ถูกบังคับให้ขายบริการทางเพศซึ่งถือว่าเป็นการทาสทางเพศ อันเป็นลักษณะรูปแบบหนึ่งของการค้ามนุษย์ รัฐมีหน้าที่ให้ความคุ้มครองโสเภณีที่สมัครใจค้าประเวณีเอง

<sup>18</sup> กิตติศักดิ์ เจิมสิทธิประเสริฐ และคณะ, “รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัยเรื่อง “การค้าประเวณี หญิงจากประเทศในแถบอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขงในประเทศไทย,” สมาคมรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย, 2558, หน้า 37



โดยจัดตั้งคณะกรรมการสหวิชาชีพที่มีตัวแทนของโสเภณีร่วมด้วย เพื่อกำหนดแนวทางนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของโสเภณีเหล่านั้น<sup>19</sup>

### 3. ทฤษฎีกับปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี

การค้าประเวณีเป็นปัญหาสังคมที่แต่ละประเทศให้ความสำคัญ แต่เนื่องจากความแตกต่างของสภาพสังคม วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ความเชื่อ ทักษะคติเกี่ยวกับเรื่องการค้าประเวณี ระบบเศรษฐกิจ รวมทั้งระบบกฎหมายของแต่ละประเทศ จึงทำให้บางประเทศนั้นกำหนดให้การค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย มีการจดทะเบียน โสเภณีหรือจัดพื้นที่ให้มีการค้าประเวณีโดยเฉพาะ ซึ่งกลุ่มประเทศเหล่านี้จะมีมุมมองที่ว่า หากมีการจัดการให้การค้าประเวณีนั้นถูกต้องตามกฎหมายแล้วจะสามารถช่วยให้รัฐตรวจสอบและควบคุมปัญหาที่เกิดจากการค้าประเวณีได้ง่าย จึงทำให้ไม่มีการบัญญัติบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีและผู้ซื้อประเวณี รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี แต่สำหรับกลุ่มประเทศที่มีมีแนวคิดว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายนั้น จะมองว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่เป็นการก่อให้เกิดปัญหาหลายๆด้าน ทำให้ความผิดแก่ผู้ค้าประเวณี ผู้ซื้อประเวณี แม่เล้า แมงดา บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีทุกรูปแบบ แต่อย่างไรก็ตามในกลุ่มประเทศเหล่านี้ก็มีกฎหมายที่แตกต่างกัน ซึ่งเห็นได้ว่าบางประเทศก็กำหนดความผิดไว้สำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีทั้งหมด แต่บางประเทศก็กำหนดความผิดสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีไว้ไม่ครบทุกฐานความผิด อย่างเช่น ไม่มีการกำหนดฐานความผิดสำหรับผู้ค้าประเวณี แต่มีการกำหนดความผิดสำหรับผู้ซื้อประเวณีหรือบุคคลผู้เกี่ยวข้องในรูปแบบต่างๆ เป็นต้น

ดังนั้น ในการศึกษาปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี ผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษาทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

#### 3.1 ทฤษฎีอาชญาวิทยา

ทฤษฎีอาชญาวิทยาที่เกี่ยวข้องกับผู้ค้าประเวณีหรือผู้ขายบริการทางเพศแบบสมัครใจ ถือเป็นอาชญากรรมที่ไม่มีผู้เสียหาย เพราะเป็นการกระทำที่สมัครใจระหว่างผู้ค้าประเวณีและผู้ซื้อประเวณี เสมือนการทำธุรกรรมผิดกฎหมาย อันคล้ายคลึงการซื้อและการขายแลกเปลี่ยนสินค้าอย่างใดอย่างหนึ่งตามปกติธรรมดา เพียงแต่มีกฎหมายกำหนดห้ามมิให้จำหน่ายแลกเปลี่ยนหรือ

<sup>19</sup> กอบกุล ราชชนะกร, “เรื่องเดิม”, หน้า 1-3

ให้บริการ<sup>20</sup> เมื่อผู้ค้าประเวณีได้มีผู้เป็นนายหน้าเข้ามาติดต่อ หรือการสมัครเข้าทำงานในสถาน  
 บันเทิงต่างๆที่มีการค้าประเวณีแอบแฝง กรณีเช่นนี้อาจกล่าวได้ว่าผู้ค้าประเวณีนั้นกลายเป็นเหยื่อ  
 ของอาชญากรรม ซึ่งบุคคลคนเหล่านี้ถือเป็นผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีของผู้อื่น  
 ซึ่งมักจะทำกันเป็นขบวนการ มีการแบ่งหน้าที่กันทำ เช่น เป็นผู้ติดต่อหาผู้มาทำการค้าประเวณี หรือ  
 เป็นผู้ทำหน้าที่หาผู้ซื้อประเวณีในรูปแบบต่างๆไม่ว่าจะเป็นการทำความรู้จักได้มีการติดต่อกันเป็น  
 ทอดๆ หรือทางสื่อออนไลน์ที่รู้จักกันเฉพาะ ซึ่งกลุ่มผู้ซื้อบริการมักจะรู้จักและทราบตัวบุคคลผู้เป็น  
 นายหน้าอยู่แล้ว

อาจกล่าวได้ว่า แม้การซื้อประเวณีจะมีได้ทำให้เกิดอาชญากรรมใดๆ หรือสร้าง  
 ความเดือดร้อนแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือสังคมส่วนรวม แต่มุมมองที่เกี่ยวกับผู้ซื้อประเวณีกับ  
 ทฤษฎีอาชญาวิทยานั้นมีความสัมพันธ์กันเนื่องจากมีกฎหมายได้บัญญัติให้การกระทำดังกล่าว  
 ความผิดตามกฎหมาย จะเห็นได้ว่าเป็นการกำหนดมาตรการหนึ่งของรัฐโดยมีจุดประสงค์ที่จะลด  
 ความต้องการของตลาดการค้าประเวณีอันเป็นการป้องกันและปราบปรามบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการ  
 ค้าประเวณี

### 3.2 ทฤษฎีการลงโทษ

ในการลงโทษผู้กระทำความผิดนั้น ได้มีนักทฤษฎีวิทยาจำแนกวัตถุประสงค์ของ  
 การลงโทษได้ดังนี้ คือ

**3.2.1 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน (Retributive Theory)** ทฤษฎีนี้มี  
 แนวความคิดพื้นฐานมาจากลัทธิเจตต์จำนงเสรี หรือที่เรียกกันว่า free will โดยลัทธินี้มีความเชื่อ  
 พื้นฐานว่ามนุษย์นั้นมีเหตุมีผล มีความอิสระทางความคิด และมีเสรีภาพในการที่จะกระทำการใดๆ  
 ก็ได้ ภายใต้ความเชื่อความคิดและการตัดสินใจของตนเอง รวมทั้งความสามารถของบุคคลในการที่  
 จะใช้เหตุผล และการกระทำสิ่งใดๆ มนุษย์นั้นย่อมมีเหตุผลเป็นของตนเองอยู่แล้ว ดังนั้น เมื่อเขาได้  
 กระทำสิ่งใดๆลงไปเขาก็จะต้องรับผิดชอบในการกระทำของตนด้วย ซึ่งหากเป็นการกระทำที่ดีเขาก็  
 จะได้รับสิ่งตอบแทนที่ดี แต่ถ้าการกระทำนั้นเป็นการกระทำที่ไม่ดีหรือเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อ  
 กฎเกณฑ์ต่างๆของสังคมแล้ว เขาก็ย่อมได้รับบทลงโทษจากสังคมด้วย การลงโทษดังกล่าวนี้ไม่ว่า

<sup>20</sup> เสาวรส หุ่นดี, มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี, ฉบับ  
 ภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม): 470. อ้างถึงใน สุดา  
 รัตน์ กาญจนะ โกมล, ร.ต.อ., “ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีของประเทศไทย,” วิทยานิพนธ์ปริญญา  
 นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2559, หน้า 40

จะเป็นการถูกดำเนิน หรือถูกลงโทษอย่างใดๆ จึงถือเป็นการลงโทษเพื่อทดแทนการกระทำของเขา  
นั่นเอง<sup>21</sup>

การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนมีวัตถุประสงค์ในการลงโทษดั้งเดิมที่เกิดขึ้น  
ในสมัยที่ยังไม่มีระบบรัฐที่ทันสมัย การแก้แค้นส่วนตัวเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ในสังคมดั้งเดิม  
กฎหมาย Lex Talionis หรือ Talion Law<sup>22</sup> ได้จัดระเบียบการแก้แค้นให้ได้สัดส่วน โดยกำหนดว่า  
อาชญากรควรได้รับการลงโทษเสมอกลับการบาดเจ็บและความเสียหายที่อาชญากรก่อขึ้นให้กับ  
ผู้เสียหาย กฎเกณฑ์ดังกล่าวต่อมาถูกเรียกว่า “an eye for an eye principle” หรือ กฎตาต่อตาซึ่งความ  
เข้าใจในปัจจุบันอาจมองว่าเป็นกฎแห่งการตอบโต้ที่รุนแรง แต่แท้จริงแล้วกฎเกณฑ์นี้เป็นที่มาแห่ง  
หลักความได้สัดส่วน (Proportionality principle) ที่ยังคงปรากฏในหลักกฎหมายปัจจุบัน และทำให้  
แก้แค้นนั้นไม่เกินไปกว่าความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับ<sup>23</sup>

แบรดเลย์ (Bradley) ซึ่งเป็นนักปราชญ์ชาวอังกฤษได้กล่าวไว้ว่า “...ใน  
ความคิดของคนทั่วไปจะมีความรู้สึกว่าการกระทำความผิดและการลงโทษ เป็นของคู่กัน การ  
ลงโทษ ก็คือ การลงโทษด้วยเหตุผลที่ว่าเขาสมควรจะได้รับ อันเนื่องจากการกระทำของเขา ถ้าหาก  
ว่าการลงโทษมีประโยชน์หรือผลอะไรตามมาก็ตาม เหล่านั้นก็เป็นเพียงเปลือกนอก แต่เนื้อแท้แล้ว  
ก็คือ การที่เขาสมควรจะได้รับโทษเนื่องจากการกระทำความผิดของเขา...”<sup>24</sup>

เมื่อพิจารณาจากทฤษฎีดังกล่าวกับการซื้อประกันจะเห็นได้ว่าเมื่อสังคมใด  
ได้มองว่าการค้าประกันหรือการขายบริการทางเพศเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายแล้ว การซื้อประกันก็ย่อม  
ถือเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายเช่นเดียวเนื่องจากการกระทำดังกล่าวเป็นความผิดที่ต้องกระทำ  
ร่วมกันทั้งผู้ค้าประกันและผู้ซื้อประกัน ดังนั้นเมื่อมีการบัญญัติให้การซื้อประกันเป็นสิ่งที่ผิด  
กฎหมาย บุคคลที่กระทำการดังกล่าวก็สมควรที่จะได้รับโทษจากการกระทำที่ของเขาเอง เพราะถือ  
ว่าเป็นการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคม

### 3.2.2 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อการข่มขู่ยับยั้ง (intimidation and deterrence theory)

ทฤษฎีนี้มีวัตถุประสงค์ ในการลงโทษเพื่อสร้างประโยชน์แก่สังคม (social benefits) เพราะการ  
ลงโทษใดที่จะสามารถยับยั้งผู้กระทำความผิดมิให้กลับไปกระทำความผิดได้อีก และยับยั้งมิให้ผู้อื่น  
ลอกเลียนแบบการกระทำความผิดนั้นได้ การลงโทษนั้นก็จะเกิดประโยชน์ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด

<sup>21</sup> สุภารัตน์ กาญจนะโกมล, ร.ต.อ., “เรื่องเดิม”, หน้า 41

<sup>22</sup> Talion Law “Criminal should receive as punishment precisely those injuries and damages they had  
inflicted upon their victims”, ค้นคืน 4 เมษายน 2561 จาก, <http://global.britannica.com/topic/talion>.

<sup>23</sup> ปกป้อง ศรีสนิท, “กฎหมายอาญาชั้นสูง,” กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2559, หน้า 115

<sup>24</sup> สุภารัตน์ กาญจนะโกมล, ร.ต.อ., “เรื่องเดิม”, หน้า 41

“อรรถประโยชน์นิยม”<sup>25</sup> การลงโทษที่มีลักษณะการข่มขู่ยับยั้ง เช่น การประหารชีวิต การจำคุก ระยะเวลา นอกจากนี้ก็ยังมี การลงโทษโดยการเขียนตี การจำคุก การใช้นักโทษให้ทำงานหนัก เป็นต้น โดยการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้งนี้ ได้มีผู้โต้แย้งไว้ว่า การลงโทษไม่เป็นการข่มขู่ยับยั้งมนุษย์จากการประกอบอาชญากรรมเสมอไป โดยให้เหตุผลว่า “ถ้ามนุษย์มีอิสระในการตัดสินใจกระทำกรอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวไม่เป็นผลมาจาก ประสบการณ์ของตนแล้ว การลงโทษจะไม่สามารถ ข่มขู่การประกอบอาชญากรรมได้เลย ในกรณีนี้ การลงโทษเป็นแต่เพียงข้อกำหนดไว้ อย่างเข้มงวดเท่านั้นเอง” โดยเหตุผลนี้อาจได้รับการสนับสนุนจากข้อเท็จจริงที่ว่า อาชญากรรมนั้น ยังเกิดขึ้นอยู่เสมอแม้จะมีการกำหนดบทลงโทษไว้แต่อาชญากรก็มีได้เกรงกลัวโทษดังกล่าวแต่ประการใด<sup>26</sup>

แต่อย่างไรก็ตาม หากการข่มขู่ยับยั้งนั้นมีการลงโทษที่รุนแรงเกินควรก็อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนได้เช่นกัน ซึ่งในคดีระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ซึ่งประเทศไทยได้เป็นรัฐภาคี ก็ได้กำหนดหลักเกณฑ์ใน ข้อ 7 ไว้ว่า ห้ามมิให้มีการลงโทษที่ทรมาณ ทารุณ โหดร้าย หรืออัยยศักดิ์ศรี<sup>27</sup> ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า ลักษณะการข่มขู่ยับยั้งกับสิทธิมนุษยชนมักจะแปรผกผันกันเสมอ<sup>28</sup>

เมื่อพิจารณาทฤษฎีการลงโทษเพื่อการข่มขู่ยับยั้ง อาจกล่าวได้ว่า การที่มีบทลงโทษสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี อาทิ ผู้ค้าประเวณี ผู้ซื้อประเวณี แม่เล้า พ่อเล้า แมงดา ผู้คุมช่อง ผู้จัดหา ผู้ติดต่อ รวมทั้งเจ้าของสถานค้าประเวณี จะมีลักษณะเป็นการข่มขู่และยับยั้งให้ผู้กระทำความผิดมีความเกรงกลัวต่อบทกฎหมาย โดยเฉพาะอัตราโทษที่สูงอย่างยิ่งสำหรับผู้ก่ออาชญากรรมในลักษณะที่เป็นการบังคับบุคคลอื่นให้กระทำการค้าประเวณีเป็นต้น

**3.2.3 ทฤษฎีการตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคม (Incapacitation)** ทฤษฎีนี้มองว่า การลงโทษโดยวิธีประหารชีวิต จำคุก กักขัง ถือเป็นการตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคม โดยเฉพาะการลงโทษประหารชีวิตถือเป็นการตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคมในลักษณะถาวร ส่วนการลงโทษจำคุก และกักขัง เป็นการตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคมเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น เพื่อมีวัตถุประสงค์ให้สังคมปลอดภัยจากอาชญากรรม อาจกล่าวได้ว่าการลงโทษโดยการตัด

<sup>25</sup> ปกป้อง ศรีสนิท, “เรื่องเดิม”, หน้า 166.

<sup>26</sup> อัจฉริยา ชูตินันท์, “อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา” กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2557, หน้า 166

<sup>27</sup> International Convention on Civil and Political Right, Article 7. “No one shall be subjected to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment. In particular, no one shall be subjected without his free consent to medical or scientific experimentation.”

<sup>28</sup> ปกป้อง ศรีสนิท, “เรื่องเดิม”, หน้า 166

ผู้กระทำความผิดออกไปนั้นก็เพราะให้บุคคลในสังคมไม่ไปคบค้าสมาคมกับผู้กระทำความผิด โดยถือว่าผู้กระทำความผิดเป็นภัยต่อสังคม ซึ่งถือเป็นการป้องกันสังคมให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม ดังนั้นจึงจำเป็นที่ต้องกำหนดโทษดังกล่าวไว้ด้วย<sup>29</sup>

เมื่อพิจารณาทฤษฎีการตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคมแล้ว อาจกล่าวได้ว่า เมื่อสังคมมองว่าการกระทำใดเป็นอาชญากรรม ผู้กระทำความผิดนั้นก็สมควรได้รับโทษไม่ว่าจะเป็นการประหารชีวิต จำคุก หรือกักขัง แล้วแต่กรณี ดังนั้นเมื่อสังคมใดมองว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายบุคคลผู้เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้ค้าประเวณี ผู้ซื้อประเวณี แม่เล้า พ่อเล้า แมงดา ผู้คุม ซ่อง ผู้จัดหา ผู้ติดต่อ หรือเจ้าของสถานค้าประเวณี โดยบุคคลเหล่านี้สมควรที่จะถูกตัดออกจากสังคม เพื่อมิให้บุคคลทั่วไปคบค้าสมาคม และทำให้สังคมปลอดภัยจากอาชญากรรมเกี่ยวกับการค้าประเวณี

**3.2.4 ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรม (Prevention of Crime theory)** ทฤษฎีนี้มีวัตถุประสงค์การลงโทษเพื่อป้องกันให้ชุมชนและสังคมนั้นปลอดภัยจากอาชญากรรม เพื่อไม่ให้ผู้กระทำความผิดมีโอกาสกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก และถือว่าเป็นการได้แก้ไขฟื้นฟูในระหว่างต้องโทษ พร้อมทั้งให้การฝึกอบรมอาชีพเมื่อพ้นโทษแล้วจะได้กลับมาประกอบอาชีพที่สุจริต เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดอาชญากรรมขึ้นอีก

มาร์ค แอนเซล (Marc Ancel)<sup>30</sup> นักอาชญาวิทยาชาวฝรั่งเศส ได้ให้คำนิยามของ “การป้องกันสังคม” ว่า การป้องกันและคุ้มครองสังคมที่เพียบพร้อมสมบูรณ์ด้วยปัจจัยจำเป็นอย่างยิ่งต่อการรณรงค์ต่อต้านอาชญากรรมโดยยึดหลักความถูกต้องชอบธรรมอย่างไรก็ดี นโยบายในการรักษาความสงบสุขและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสามารถแบ่งขั้นตอนได้ดังนี้คือ

- 1) วางแผนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
  - ก.) เร่งรัดเจ้าหน้าที่ป้องกันและปราบปราม โจรผู้ร้าย
  - ข.) ขอความร่วมมือจากราษฎรอาสาสมัคร
  - ค.) ควบคุมการปฏิบัติงานพร้อมทั้งความประพฤติ
  - ง.) สอดส่องดูแลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งความประพฤติ
  - จ.) จัดวางสายงานให้ข่าวกรองที่เชื่อถือได้
  - ฉ.) ให้มีการประเมินผล

<sup>29</sup> อัจฉริยา ชูตินันท์, “เรื่องเดิม”, หน้า 132

<sup>30</sup> ผจงจิตต์ อธิคมนันท์, “สังคมวิทยาว่าด้วยอาชญากรรมและการลงโทษ” กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2525, หน้า 130-131

- 2) ให้การศึกษาแก่ประชาชนในเรื่องการป้องกันทรัพย์สินและความปลอดภัย
- 3) จริยธรรมของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม
- 4) การประสานงานของสถาบันที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม

จะเห็นได้ว่า สังคมจะปลอดภัยจากอาชญากรรมได้นั้น จะต้องมีการกระทำร่วมกันหลายฝ่ายเพื่อให้อาชญากรรมนั้นลดลง ซึ่งเป็นแนวทางในการป้องกันสังคมอย่างหนึ่ง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดเพื่อให้เขากลับเป็นคนดี นอกจากนี้ ยังจะต้องเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม โดยวางแนวทางปฏิบัติที่จำเป็นจะต้องกระทำ วางระบบการควบคุมการลงโทษ การกำหนดโทษ หรือวางเงื่อนไข เพื่อเป็นการคุ้มครองป้องกันสังคม<sup>31</sup>

เมื่อพิจารณาทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมกับการซื้อประเวณี จึงเห็นได้ว่าการมีบทลงโทษแก่ผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี เช่น ผู้ซื้อประเวณี แม่เล้า พ่อเล้า ผู้ติดต่อ ชักชวนหรือแนะนำ เป็นต้น จะสามารถทำให้สังคมลดอาชญากรรมการค้าประเวณีได้ และถือเป็นการป้องกันให้สังคมปลอดภัยจากบุคคลผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีดังกล่าว โดยเฉพาะในกรณีที่มีการบังคับ ล่อลวง ข่มขู่ให้บุคคลใดมาค้าประเวณีโดยไม่สมัครใจ อีกทั้งยังสามารถป้องกันปัญหาต่างๆ ที่เป็นผลมาจากการค้าประเวณี

**3.2.5 ทฤษฎีการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด (Rehabilitation theory)** ทฤษฎีนี้ถือว่ามิวัดดูประสภการณ์ในการลงโทษที่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนมากที่สุด และหากการฟื้นฟูนั้นสำเร็จสังคมก็จะได้รับประโยชน์จากการลงโทษดังกล่าว ด้วยเหตุผลที่ว่าผู้กระทำความผิดนั้นจะไม่หวนกลับมากระทำความผิดอีก โดยผู้ที่เห็นด้วยกับทฤษฎีนี้มองว่าอาชญากรทุกคนเป็นเสมือนผู้ป่วยที่สามารถฟื้นฟูแก้ไขรักษา สามารถกับคืนสู่สังคมได้อย่างปกติ<sup>32</sup>

ดังนั้นแนวคิดดังกล่าวจึงก่อให้เกิดการปฏิบัติงานต่างๆ ในเรือนจำ เช่น มีการฝึกอาชีพ ให้การศึกษา ให้การบำบัดทางการแพทย์และจิตวิทยาซึ่งกระทำควบคู่ไปกับการลงโทษ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับกลายเป็นคนดีสำนึกผิดต่อสังคมและเมื่อพ้นโทษแล้วก็สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนได้โดยสุจริต<sup>33</sup>

เมื่อพิจารณาทฤษฎีการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดกับการซื้อประเวณีแล้ว เห็นได้ว่า หากมีการบัญญัติกฎหมายให้การซื้อประเวณีเป็นความผิด ตามทฤษฎีนี้ก็จะมองว่าผู้ซื้อ

<sup>31</sup> อัจฉริยา ชุตินันท์, “เรื่องเดิม”, หน้า 133

<sup>32</sup> ปกป้อง ศรีสนิท, “เรื่องเดิม”, หน้า 167

<sup>33</sup> อัจฉริยา ชุตินันท์, “เรื่องเดิม”, หน้า 132

ประเวณีนั่นถือเป็นผู้ป่วย ควรได้รับการแก้ไขฟื้นฟูให้ทำการอันฝ่าฝืนกฎหมาย โดยอาจมีการใช้วิธีบำบัดทางจิตแพทย์ เพื่อแก้ไขฟื้นฟูให้ผู้นั้นกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก

### 3.3 ทฤษฎีคิดก่อนทำ (Rational Choice theory)

แกรี เบคเกอร์ ได้กล่าวถึงเรื่อง การคิดก่อนกระทำความผิดของบุคคล ในบทความ อาชญากรรมและการลงโทษ ในทางเศรษฐศาสตร์ (Crime and punishment: An economic approach) ว่า “บุคคลปกติ (sane) จะเป็นผู้มีอิสระในการเลือกที่จะทำการหรืองดเว้นการใด อันเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายได้ด้วยการตัดสินใจของตนเองอย่างมีเหตุผล (Rationality) และแนวทางในการที่จะเลือกที่จะมีพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายของบุคคลนั้น ขึ้นอยู่กับความคุ้มค่าของบุคคลนั้นของแต่ละบุคคล อันหมายถึงความพึงพอใจหรือประโยชน์สูงสุดจากการกระทำนั้น ซึ่งความพึงพอใจหรือผลประโยชน์ในที่นี้มีได้จำกัดเฉพาะในรูปแบบของทรัพย์สินเท่านั้น หากแต่ยังรวมถึงผลประโยชน์หรือความพึงพอใจด้านจิตใจด้วย” สมมติฐานของแกรี เบคเกอร์ นั้น มีความสอดคล้องและคล้ายคลึงกับแนวคิดของกลุ่มดั้งเดิม (Classical School of Criminology) ในเรื่องเจตจำนงเสรี (free will) ที่มีความเชื่อว่าเจตจำนงเสรีเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ดังคำกล่าวที่ว่า “มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผลในการมุ่งแสวงหาเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์สูงสุดทางด้านวัตถุหรือทางด้านจิตใจ และในการตัดสินใจเลือกกระทำหรืองดเว้นการกระทำใดๆมนุษย์จะพิจารณาทางเลือกต่างๆ ที่มีอยู่อย่างมีเหตุผล”<sup>34</sup>

โดยปัจจัยที่ทำให้มนุษย์นั้นเกิดความพึงพอใจในเรื่องต่างๆ ได้แก่ ความร่ำรวย ความมีชื่อเสียง ความเชี่ยวชาญ การได้รับการยกย่องนับถือหรือการยอมรับ การได้รับความเมตตา กรุณา ส่วนปัจจัยที่ทำให้เกิดความทุกข์นั้น คือ ความผิดหวัง ความสูญเสีย ความเจ็บปวด ความรู้สึก หิวกระหาย การไร้อิสรภาพ เป็นต้น ซึ่งตามแนวคิดทฤษฎีของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิมนั้น จะวิเคราะห์ถึงการที่มนุษย์คนหนึ่งเลือกที่จะก่ออาชญากรรมหรือมีพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎหมายนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยของบุคคลนั้นเอง โดยเชื่อว่ามนุษย์เป็นผู้มีเหตุผล สามารถเลือกที่จะทำการหรือไม่ทำการใดได้ด้วยตัวเอง ซึ่งจากแนวคิดดังกล่าวนี้ นำมาสู่การกำหนดกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อที่จะหยุดยั้งพฤติกรรมอาชญากรรมของมนุษย์ ซึ่งหลักการเหล่านี้ มีความสอดคล้องกันกับแนวคิดของ แกรี่ เบคเกอร์ ในภายหลัง<sup>35</sup>

จากแนวคิดทฤษฎีดังกล่าว สามารถพิจารณาเชื่อมโยงกับการซื้อประเวณี โดยจะเห็นว่าก่อนที่บุคคลใดจะทำการซื้อประเวณีก็ต้องมีการคิดไตร่ตรองถึงความพึงพอใจในการที่จะซื้อประเวณีเพื่อให้ผู้ค้าประเวณีมากระทำการร่วมประเวณีกับตนไว้เรียบร้อยแล้ว มากกว่าที่จะพิจารณาถึง

<sup>34</sup> สุภารัตน์ กาญจนะ โกมล, ร.ด.อ., “เรื่องเดิม”, หน้า 43

<sup>35</sup> กิตติศักดิ์ เจริญสิทธิประเสริฐ และคณะ, “เรื่องเดิม”, หน้า 30

การได้รับความทุกข์จากการได้รับบทลงโทษตามที่สังคมนั้นๆกำหนดให้การกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย

### 3.4 ทฤษฎีความกดดันทางสังคม (Strain Theory)

ทฤษฎีความกดดันทางสังคม (Strain Theory) ของโรเบิร์ต เมอร์ตัน เป็นทฤษฎีทางอาชญาวิทยาอีกทฤษฎีหนึ่งที่สามารถใช้อธิบายลักษณะ ปัญหาการซื้อประเวณีและการค้าประเวณีได้เป็นอย่างดี โดยเมอร์ตัน กล่าวว่า “โครงสร้างทางสังคมอาจจำกัดความสามารถของบุคคลเฉพาะกลุ่ม ในการบรรลุความต้องการนั้นทำให้บุคคลบางกลุ่มต้องใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้อง เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ” ซึ่งพฤติกรรม การซื้อประเวณีและการค้าประเวณีนั้น เป็นพฤติกรรมหนึ่งในพฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย อันเป็นปัญหาต่อสังคม โดยตามหลักทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่สามารถอธิบายถึงสาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบนของบุคคลว่าเกิดจากความขัดแย้งระหว่างค่านิยมของสังคมกับวิธีการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยเมอร์ตัน ได้อธิบายว่า ปรัชญาการณ์เหล่านี้ เป็นความกดดันที่เกิดขึ้นกับบุคคลในสังคมที่ไม่สอดคล้องกัน ระหว่างจุดมุ่งหมายทางสังคมกับวิธีการไปสู่จุดมุ่งหมาย โดยสังคมในโลกทุนนิยมนั้นมีความยกย่องเชิดชูผู้มีประสบความสำเร็จ หรือผู้มีความร่ำรวย หากแต่ไม่ใช่ทุกคนที่จะสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของสังคมเหล่านั้นได้ บุคคลในสังคมจึงมีการแสดงออกที่มีลักษณะในการตอบโต้สังคมที่แตกต่างกันออกไป<sup>36</sup>

ทฤษฎีนี้ เห็นว่าการค้าประเวณีหรือการขายบริการทางเพศนั้น เกิดจากความกดดันทางสังคมในการที่จะได้รับการยอมรับในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความชำนาญ ความร่ำรวยหรือเป็นผู้ประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ ซึ่งทฤษฎีนี้ มีความสอดคล้องกับหลักทุนนิยมที่เน้นความสำคัญของวัตถุ มากกว่าความสำคัญทางจิตใจ และด้วยความกดดันต่างๆดังกล่าว ทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน และหันมาประกอบอาชีพค้าประเวณี<sup>37</sup> ดังนั้นเมื่อพิจารณาทฤษฎีนี้กับการซื้อประเวณี จะเห็นได้ว่า การที่ผู้ซื้อประเวณีใช้เงินตรา หรือประโยชน์อื่นใดมาเป็นสิ่งล่อใจบุคคลอื่น ให้ค้าประเวณีแก่ตน จึงเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้บุคคลที่ต้องการต้องการที่จะมีความร่ำรวยยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของตน ได้หันมาทำการค้าประเวณีมากขึ้น

### 3.5 ทฤษฎีความรับผิดชอบทางอาญา

ความผิดอาญา หมายถึง การกระทำที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายอาญา ซึ่งสามารถแยกประเภทความผิดอาญาได้เป็นสองประเภทดังนี้

<sup>36</sup> “เรื่องเดียวกัน”, หน้า 31

<sup>37</sup> สุภารัตน์ กาญจนะโกมล, ร.ต.อ., “เรื่องเดิม”, หน้า 44



**3.5.1 ความผิดในตัวเอง (mala in se)** การกระทำความผิดบางประเภท แม้ว่า จะเกิดขึ้นในต่างพื้นที่ ต่างเวลา แต่มนุษย์ก็มักเห็นว่ากรกระทำนั้นเป็นความผิด เพราะมนุษย์มี มโนธรรมที่จะคิดได้ว่าสิ่งนั้นเป็นความผิด ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมโนธรรมที่ว่านั้นมักจะตั้งอยู่บน พื้นฐานของหลักศีลธรรม การกระทำที่เป็นความผิดเช่นนี้เรียกว่า "มาลาอินเซ" (mala in se) ความหมายตามตัวอักษรหมายถึง สิ่งที่เป็นความชั่วร้ายในตัวเอง (evil in itself) การกระทำเช่นนี้ เมื่อมีผู้ใดกระทำให้ขึ้น สังคมก็จะถือว่าเป็นการฝ่าฝืนต่อความรู้สึกทางศีลธรรมของคนในสังคม เพราะเห็นว่าสังคมถือเป็นสิ่งที่เป็นความชั่วร้ายและเป็นความผิด<sup>38</sup>

เมื่อพิจารณาความผิดในตัวเองกับการซื้อประเวณีนั้น ถือได้ว่าการซื้อ ประเวณีมิได้เป็นความผิดอันเป็นความชั่วร้ายในตัวเองแต่อย่างใด เนื่องจากการซื้อประเวณีเป็นการ กระทำที่ใช้เงินตราหรือประโยชน์อื่นใดในการจูงใจให้บุคคลอื่นมาร่วมประเวณีเท่านั้น

**3.5.2 ความผิดเพราะกฎหมายห้าม (mala prohibita)** การกระทำที่เป็น ความผิดเช่นนี้เรียกว่า "มาลาโพรฮิบิตา" หมายถึง ความผิดเนื่องจากการกระทำความผิด ที่ต้องห้ามตามบทบัญญัติที่กฎหมายได้กำหนดไว้ (evil because prohibited) ซึ่งไม่ถือว่าเป็น ความผิดอาญาที่เป็นความชั่วร้ายในตัวเอง หรือความชั่วร้ายตามธรรมชาติ<sup>39</sup> โดยความผิดเหล่านี้ มีเป็นลักษณะขัดตกลงระหว่างคนในสังคมเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและเป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม รัฐจึงกำหนดความผิดดังกล่าวไว้เพื่อควบคุมปัญหาต่างๆ อันทำให้เกิดการอยู่ร่วมกัน อย่างสงบสุขของคนในสังคม

เห็นได้ว่าการซื้อประเวณีนั้นถือเป็นความผิดเพราะกฎหมายห้าม เพราะเป็น ความผิดต่อเมื่อมีบทบัญญัติห้ามไว้โดยชัดแจ้งตามกฎหมาย มิได้ถือได้ว่าเป็นการกระทำที่เป็นความ ชั่วร้ายตามธรรมชาติแต่อย่างใด แต่เป็นการบัญญัติกฎหมายห้ามไว้ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐ ในการที่จะควบคุมปัญหาการค้าประเวณีที่มีสาเหตุมาจากความต้องการซื้อประเวณีของผู้ซื้อ ประเวณี เพื่อปราบปรามและขจัดปัญหาการค้าประเวณีในสังคม

<sup>38</sup> ญัฐวัจน์ สุทธิโยธิน “ทฤษฎีความรับผิดชอบทางอาญา” ในเอกสารการสอนชุดวิชา กฎหมายอาญาและ อาชญวิทยาชั้นสูง หน่วยที่ 2, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, หน้า 15

<sup>39</sup> อรรถชัย วงศ์อุดม, “การใช้มาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา : ศึกษาเฉพาะกรณีความผิดบางประเภท” (วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549), หน้า 16

#### 4. สาเหตุและปัญหาของการค้าประเวณี

ปัญหาของการค้าประเวณีนั้นเกิดจากปัจจัยและสาเหตุหลายประการ แม้ว่ารัฐจะออกกฎหมายเพื่อมาควบคุมและป้องกันการค้าประเวณีอย่างเข้มงวดมากขึ้น แต่ปัญหาดังกล่าวก็ไม่ได้ลดน้อยลงแต่อย่างใด เห็นได้จากจำนวนผู้ค้าประเวณีเพิ่มสูงขึ้นอย่างมากในปัจจุบัน ซึ่งสาเหตุและปัญหาของการค้าประเวณีสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

##### 4.1 ปัญหาโดยส่วนตัวของผู้ค้าประเวณี

ประเทศไทยในสมัยก่อนหญิงที่ค้าประเวณีมักเกิดจากการที่มีฐานะยากจน ประกอบกับความด้อยการศึกษาจากการที่ครอบครัวไม่สามารถสนับสนุนให้หญิงดังกล่าวได้รับการศึกษาที่สูงขึ้นได้ หญิงจึงหันมาประกอบอาชีพค้าประเวณีเพื่อหาเงินมาจุนเจือครอบครัว นอกจากนี้ก็อาจเกิดจากการถูกล่อลวงเนื่องหญิงที่ได้รับการศึกษาน้อยทำให้ขาดความคิดไตร่ตรองที่ดีและความนึกคิดที่รอบคอบทำให้ง่ายต่อการถูกล่อลวงไปค้าประเวณี

แต่ปัจจุบันนี้การค้าประเวณีมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัยมากกว่าเพียงแค่การมีฐานะยากจน การด้อยการศึกษา อีกทั้งสาเหตุอันเนื่องมาจากค่านิยมในสังคมปัจจุบันนั้นเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ผู้คนต้องการที่จะทำให้ได้รับการยอมรับจากสังคมโดยการนิยมใช้ของแพงและของที่มียี่ห้อต่างๆ ดังนั้นจึงมีการที่จะต้องการหารายได้ที่ดีที่ได้รับค่าตอบแทนที่สูงเพื่อที่จะมาซื้อของต่างๆ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง จึงทำให้หันมาค้าประเวณีเนื่องจากเป็นอาชีพที่ได้รับค่าตอบแทนสูงในเวลาอันรวดเร็ว นอกจากนี้ทัศนคติส่วนตัวของผู้ค้าประเวณีเองก็มีส่วนอย่างมากในการที่จะทำให้ง่ายต่อการตัดสินใจในการค้าประเวณี เช่น การที่ผู้ประเวณีเคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อนแล้วหรือมีปัญหาที่เลิกร่าและผิดหวังจากการมีแฟนประกอบกับความต้องการทางการเงิน จึงเป็นอีกหนึ่งเหตุผลที่ทำให้ต้องมาประกอบอาชีพค้าประเวณี<sup>40</sup> เห็นได้ว่าปัจจุบันนี้การที่มีเงินเข้ามาเป็นตัวล่อก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความสนใจที่จะมาประกอบอาชีพค้าประเวณีสำหรับคนที่กำลังต้องการเงิน เพราะอาชีพโสเภณีเป็นงานที่ง่ายและได้รับค่าตอบแทนที่สูง ซึ่งในหนึ่งวันอาจได้รับรายได้ตั้งแต่หลักพันบาทไปจนถึงหลักหมื่นบาท

อย่างไรก็ตามนอกจากค่านิยมและทัศนคติส่วนตัวของผู้ค้าประเวณี ปัญหาภายในครอบครัวก็เป็นอีกสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้ผู้ค้าประเวณีต้องเข้าสู่อาชีพนี้ เช่น การที่ครอบครัวแตกแยกจากการที่บิดาและมารดาหย่าร้างกัน ทำให้เด็กเหล่านี้ได้รับการเอาใจใส่และได้รับเลี้ยงดูอย่างได้เพียงพอเหมาะสม บางครอบครัวบิดามารดาที่หย่าร้างกันอาจแต่งงานใหม่ ทำให้เด็ก

<sup>40</sup> สุดารัตน์ กาญจนะ โกมล, ร.ต.อ., เรื่องเดิม, หน้า 11

อาจปรับตัวกับพ่อเลี้ยงหรือแม่เลี้ยงไม่ได้ เกิดความกดดันเริ่มปิดกั้นตัวเองออกจากบิดาหรือมารดา มากขึ้น พุดคุยกันน้อยลง ทำให้รู้สึกขาดความอบอุ่น จึงเป็นสาเหตุให้เด็กเริ่มที่จะหันเข้าหาเพื่อน เพื่อปรึกษาพูดคุยกับกลุ่มเพื่อนมากกว่าคนในครอบครัว ประกอบกับวัยที่มีความคิดคะนอง ความ ค้อยในวุฒิภาวะที่จะตัดสินใจได้ด้วยตนเอง โดยพิจารณาอย่างถี่ถ้วน ดังนั้นเมื่อเด็กหากต้องการที่จะ หาเงินเพื่อนำมาซื้อสิ่งของที่ต้องการเพื่อให้ทันสมัยและโอ้อวดกันในกลุ่มเพื่อน แต่เนื่องจากเด็กเอง ยังไม่มีรายได้และอาจได้รับเงินจากครอบครัวมาไม่พอใช้ เด็กจึงอาจถูกชักจูง ถูกล่อลวงได้ง่าย หากมีผู้มาเสนอเงินทองหรือสิ่งของให้เพื่อแลกกับการไปร่วมประเวณี เด็กนั้นก็มีความโน้มสูงที่จะ ตอบตกลง

โดยสรุปปัญหาการค้าประเวณีที่เกิดขึ้นโดยส่วนตัวของผู้ค้าประเวณีเองได้มีการ เปลี่ยนแปลงรูปแบบจากสมัยก่อนอย่างมากเป็นผลเนื่องมาจากค่านิยมในสังคมและทัศนคติส่วนตัว ของผู้ค้าประเวณี ซึ่งอาจเป็นผลมาจากในบางสังคมและบางครอบครัวเห็นว่าการค้าประเวณีไม่ใช่ สิ่งที่ไม่ดีงาม และยังเป็นอาชีพที่ได้รับค่าตอบแทนที่สูง เห็นได้ว่าการหารายได้จากการค้าประเวณี ในปัจจุบันไม่เพื่อหารายได้เพื่อนำมาหาเลี้ยงครอบครัวเพียงอย่างเดียวเช่นในอดีต แต่เพื่อที่จะหา รายได้เพื่อนำเงินมาใช้จ่ายสินค้าฟุ่มเฟือย โดยมีความคิดที่ว่าตนจะได้รับการยอมรับจากสังคม นอกจากนี้ในปัจจุบันก็มีเด็กนักเรียน หรือนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีปัญหาภายในครอบครัว ประกอบกับยังไม่มีอาชีพและได้รับเงินจากทางครอบครัวที่อาจจะไม่เพียงพอที่จะนำมาซื้อสิ่งของที่ ตนต้องการ จึงมีแนวโน้มที่เด็กนักเรียน นักศึกษาเหล่านี้ซึ่งอาจจะยังไม่มีวุฒิภาวะที่เพียงพอต่อการ มีสติยั้งคิด และอาจถูกล่อลวงได้ง่ายได้เข้าสู่การประกอบอาชีพค้าประเวณีเพิ่มสูงขึ้น

#### 4.2 ปัญหาอาชญากรรมจากผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี

การแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีเกิดจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มุ่งหา ผลประโยชน์จากการที่มีการค้าประเวณี โดยส่วนมากกลุ่มมิชฌาชีพจะใช้วิธีการล่อลวง ชักจูง ข่มขู่ หรือบีบบังคับให้บุคคลอื่นทำการค้าประเวณี ผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีนี้จะหา เหยื่อจากกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะล่อลวงหรือชักจูงได้ง่าย อย่างเช่น คนเร่ร่อนที่อาศัยตามใต้ สะพานลอยหรือตามที่สาธารณะ ซึ่งส่วนมากกลุ่มเสี่ยงจะเป็นเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 10 – 18 ปี โดยกลุ่ม มิชฌาชีพจะเข้าไปทำการพูดคุยเพื่อติดสนิทกับเด็ก จากนั้นก็ชักชวนไปทำงานโดยเสนอผลประโยชน์ ต่างๆ เช่น เงิน สิ่งของ เกมส์ หรืออาหาร เพื่อจูงใจให้เด็กยอมตกลง<sup>41</sup> เห็นได้ว่าเด็กกลุ่มนี้มีโอกาส สูงที่จะตอบตกลงไปทำงานกับกลุ่มมิชฌาชีพเนื่องจากการที่ตัวเด็กเองทั้งไม่มีรายได้ ไม่มีที่อยู่อาศัย จึงจำเป็นต้องหาเงินเพื่อเลี้ยงชีพ นอกจากนี้กลุ่มเสี่ยงที่จะถูกชักจูงให้ไปทำการค้าประเวณีได้ง่าย

<sup>41</sup> มุลินธิระจกเงา, ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์, “การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ”, ค้นคืน 23 สิงหาคม 2560 จาก, <http://www.notforsale.in.th/sex.php>.

อีกประเภทหนึ่งก็คือเด็กที่มีปัญหาครอบครัวอาจเกิดจากการที่บิดามารดาหย่าร้างกัน หรือมีความรุนแรงภายในครอบครัว ทำให้เด็กปลีกตัวออกห่างจากครอบครัว มีปัญหาที่จะไม่พูดคุยหรือปรึกษา บิดามารดาและมักจะหันเข้าหากลุ่มเพื่อน ฉะนั้นเมื่อมีกลุ่มมิชชันนารีมาทำการล่อลวงเสนอเงินหรือสิ่งของต่างๆ ให้ เด็กกลุ่มนี้ก็มีแนวโน้มสูงที่จะถูกล่อลวงให้ไปค้าประเวณีเช่นกัน

นอกจากเด็กจะเป็นเหยื่อของผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี ผู้ใหญ่เองก็อาจถูกชักจูงได้ง่ายเช่นเดียวกัน ซึ่งมักจะเป็นคนที่มีฐานะยากจนและด้อยการศึกษา ดังนั้นเมื่อถูกกลุ่มมิชชันนารีมาเสนอผลประโยชน์ให้ เพื่อเป็นการจูงใจให้ไปกระทำการค้าประเวณี คนกลุ่มนี้ก็มีแนวโน้มที่จะตกลงไปค้าประเวณีโดยสมัครใจยินยอม นอกจากนี้กลุ่มมิชชันนารีอาจทำการล่อลวงโดยเชิญชวนไปทำงานอย่างอื่นเช่น ไปในทำงานร้านอาหารหรือ โรงแรม แต่เมื่อไปถึงกลับถูกบังคับให้ค้าประเวณีซึ่งหากไม่ทำหรือขัดขืนก็อาจถูกทำร้ายร่างกาย จึงทำให้บุคคลดังกล่าวจำต้องยอมค้าประเวณี

จะเห็นได้ว่ารูปแบบของกลุ่มมิชชันนารีที่แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี นั้นมีหลากหลายวิธีการที่จะนำบุคคลให้มาทำการค้าประเวณี ทั้งการเสนอให้ไปค้าประเวณีตรงๆ โดยเสนอและชี้ให้เห็นถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อจูงใจให้บุคคลนั้นยินยอมค้าประเวณีโดยเลือกกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กเร่ร่อน หรือกลุ่มคนที่มีฐานะยากจนด้อยการศึกษา และมีทั้งการล่อลวงโดยชวนให้ไปทำงานอย่างอื่น แต่กลับถูกบีบบังคับ ช่มชู้ให้ทำการค้าประเวณี ซึ่งปัญหาดังกล่าวก็เป็นปัญหาที่ยากจะแก้ไขแม้มีการออกกฎหมายที่จะเอาผิดแก่ผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีอย่างจริงจัง

### 4.3 ปัญหาจากการซื้อประเวณี

การที่บุคคลซื้อประเวณีก็เพื่อต้องการให้ผู้ค้าประเวณีมาร่วมประเวณีคน โดยประสงค์จะให้ตนสำเร็จความใคร่ โดยตนเสนอเงิน สิ่งของ หรือผลประโยชน์อื่นใดให้แก่ผู้ค้าประเวณี อาจกล่าวได้ว่าคนกลุ่มนี้ใช้วิธีการซื้อประเวณีเพื่อระบายทางกามารมณ์และเพื่อสนองตัณหาทางเพศตน ซึ่งในอดีตบุคคลที่ซื้อประเวณีนั้นมักจะเพศชาย แต่ในปัจจุบันนี้พบว่าหญิงเองก็มีการซื้อบริการทางเพศเช่นกันแต่อาจจะมีย่อยกว่าเพศชาย จะเห็นได้จากการที่มีชายขายประเวณีเพิ่มขึ้น การที่มีคนซื้อประเวณีนั้นส่งผลให้เป็นการส่งเสริมให้มีการค้าประเวณีเพิ่มมากขึ้น เพราะหากมีผู้ซื้อประเวณีมากเท่าใดก็ย่อมมีการขายประเวณีมากเท่านั้น อีกทั้งอาชีพนี้เป็นอาชีพที่สบายและรายได้สูง จึงทำให้คนที่ต้องการหรือขาดสันทนาการทางการเงินหันมาค้าประเวณีเพิ่มขึ้น และนอกจากที่ผู้ซื้อประเวณีจะซื้อบริการทางเพศจากผู้ทำอาชีพค้าประเวณีอยู่แล้ว บางคนนั้นยังมีการจูงใจโดยเสนอเงิน สิ่งของ หรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลที่ตนประสงค์จะให้มาร่วมประเวณีด้วยซึ่งโดยปกติคนกลุ่มนี้ไม่ได้ประกอบอาชีพค้าประเวณีอยู่แล้ว แต่อาจเป็นเด็กนักเรียน เด็กมหาวิทยาลัย

หรือคนวัยทำงานที่อายุไม่มากนัก ซึ่งส่วนมากผู้ซื้อประเพณีกลุ่มนี้มักจะมองหาคนที่หน้าตาดี เป็นที่ถูกต้องใจตน หรือกลุ่มคนที่วัยกลางคนที่มักชักชวนพนักงานร้านอาหารไปร่วมประเพณี เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่เร้าใจและตื่นเต้น มากกว่าการซื้อประเพณีจากผู้มีอาชีพค้าประเพณี โดยเสนอสิ่งตอบแทนต่างๆเป็นการแลกเปลี่ยน เห็นได้ว่าการที่มีผู้ซื้อประเพณีนั้นก็เป็นการที่ชักจูงให้บุคคลเข้ามาสู่ วงจรการค้าประเพณีได้เช่นกัน เนื่องจากผู้ค้าประเพณีนั้นจะคิดว่าคนเคยร่วมประเพณีเพื่อให้ได้มาซึ่ง สิ่งตอบแทนแล้ว ในครั้งต่อๆหากมีผู้เสนอซื้อประเพณีก็จะตกลงไปร่วมประเพณีได้ง่าย

ดังนั้น การกระทำที่เป็นการเสนอซื้อประเพณี เป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่ง ที่ ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลอื่นหันมาประกอบอาชีพค้าประเพณีมากขึ้น เพราะหากไม่มีผู้ที่ ต้องการจะซื้อประเพณีก็คงไม่มีการขายประเพณีเกิดขึ้นได้ และยิ่งในยุคสังคมปัจจุบันค่านิยมของ ผู้คนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่สูงขึ้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นยุคแห่งวัตถุนิยม ผู้คนที่มาทำอาชีพ ค้าประเพณีนั้นไม่ได้มาต้องการเพียงเพื่อหาเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวให้อยู่รอดเช่นในอดีต แต่ มาทำอาชีพนี้เพื่อสนองความต้องการอยากได้สิ่งของหรือผลประโยชน์ต่างๆด้วย จึงทำให้คนกลุ่มนี้ ตอบรับคำเสนอซื้อประเพณีได้โดยง่ายหากพอใจในค่าตอบแทนที่ตนต้องการ

อย่างไรก็ดีแม้ประเทศไทยจะมองว่าการค้าประเพณีเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย มีการ ออกนโยบายป้องปรามการค้าประเพณี และมีบทลงโทษสำหรับตัวผู้ค้าประเพณี ผู้ที่แสวงหา ประโยชน์จากการค้าประเพณีในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ผู้ติดต่อ ชักชวน ล่อไป พาไปเพื่อการค้า ประเพณีเป็นต้น แต่ยังไม่มียกเว้นให้การค้าประเพณีเป็นการกระทำที่ผิดนั้น<sup>42</sup> จึงอาจทำให้การ บังคับใช้กฎหมายที่มุ่งประสงค์จะปราบปรามการค้าประเพณีไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และมีได้ ทำให้ปัญหาการค้าประเพณีลดลงแต่อย่างใด

#### 4.4 ปัญญาทางเศรษฐกิจ และสังคม

ปัญหาความยากจนนั้นเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงระบบเศรษฐกิจและสังคมว่าคนใน สังคมมีสภาพความเป็นอยู่อย่างไรได้เป็นอย่างดี จึงทำให้มีแนวคิดที่ว่า ระบบเศรษฐกิจที่ย่ำแย่จะ ส่งผลให้มีอัตราการค้าประเพณีเพิ่มขึ้น หากประเทศใดมีระบบเศรษฐกิจที่ดี ผู้คนต่างมีอาชีพไม่มีการว่างงาน และมีรายได้เพียงพอต่อความต้องการ ไม่มีความอดอยาก ผู้คนเหล่านั้นคงไม่หันเข้าสู่ การทำอาชีพค้าประเพณี แต่อย่างไรก็ตามในปี ค.ศ. 1931 แนวคิดนี้ได้ถูก Morris Ploscowe ได้แย้งว่า การค้าประเพณีนั้นมีอยู่ในสังคมตลอดไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใด แม้อยู่ในช่วงที่ภาวะ เศรษฐกิจดี ผู้คนก็หันมาค้าประเพณีได้เช่นเดียวกัน เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการและความใคร่

<sup>42</sup> กิตติศักดิ์ เจิมสิทธิประเสริฐ และคณะ, เรื่องเดิม, หน้า 7.

ทางกามารมณ์อยู่ตลอดเวลา<sup>43</sup> จึงเป็นเหตุให้ผู้ที่มีความต้องการหรือความใคร่นั้นมักจะต้องการซื้อ  
 ประเวณีอยู่เสมอ ไม่ว่าจะซื้อจากแหล่งที่มีการค้าประเวณีเป็นประจำตามช่องหรือแอบอบนวด หรือ  
 อาจจะใช้วิธีการติดต่อผ่านนายหน้า

จึงอาจกล่าวได้ว่า ไม่ว่าจะสภาพเศรษฐกิจจะเป็นอย่างไรปัญหาการค้าประเวณีก็  
 ไม่ได้ลดน้อยลง เนื่องจากมีผู้ต้องการที่จะซื้อประเวณีเพื่อสนองความใคร่ของตนอยู่ตลอดเวลา  
 เพียงแต่หากอยู่ในช่วงภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำ ซึ่งมีอัตราการว่างงานที่สูง จะทำให้ผู้คนตัดสินใจได้  
 ง่ายขึ้นที่จะหาเลี้ยงชีพด้วยการค้าประเวณีเพราะการค้าประเวณีนั้นมีค่าตอบแทนที่สูงและไม่  
 จำเป็นต้องมีความรู้หรือความสามารถใดๆ

นอกจากนี้ทัศนคติและค่านิยมในสังคมก็มีส่วนอย่างมากที่ทำให้ผู้คนหันมา  
 ประกอบอาชีพด้วยการค้าประเวณี ด้วยเหตุที่ว่าต้องการหาเงินให้ได้มากๆ เพื่อนำมาใช้จ่ายสิ่งต่างๆ  
 และยิ่งในปัจจุบันค่านิยมในสังคมนั้นสูงขึ้น ผู้คนมักจะซื้อสิ่งของที่ฟุ่มเฟือยหรูหรา ไม่ว่าจะ  
 โทรศัพท์ รถยนต์ นาฬิกา กระเป๋า เป็นต้น ดังนั้นผู้ที่มีค่านิยมในการใช้ชีวิตที่ชอปปิ้งของแพง และ  
 อยากได้เงินมาง่ายๆ โดยที่ไม่ต้องทำงานหนัก จึงง่ายที่จะถูกล่อลวงด้วยเงินและสิ่งของจากผู้ที่ต้องการ  
 ซื้อประเวณี และแม้บางคนจะมีงานประจำอยู่แล้วแต่ก็มาค้าประเวณีเป็นอาชีพเสริมเพื่อหารายได้  
 เพิ่มเพื่อมาสนองความต้องการทางวัตถุของตนได้เช่นเดียวกัน

## 5. ผลกระทบที่เกิดจากการค้าประเวณี

การค้าประเวณีนั้นถือเป็นการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อร่างกาย อนามัย ของผู้  
 ซื้อประเวณีและผู้ซื้อประเวณีโดยตรงแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อสังคมในหลายๆด้านอีกด้วย ซึ่งอาจ  
 แบ่งตามผลกระทบได้ดังนี้

### 5.1 ผลกระทบต่อผู้ค้าประเวณี

การค้าประเวณีนั้นผู้ค้าประเวณีอาจต้องมีเพศสัมพันธ์หลายครั้งต่อวัน ซึ่งจะการ  
 กระทำเช่นนี้จะส่งผลกระทบต่ออวัยวะสืบพันธุ์โดยอาจเกิดแผล หรือการอักเสบภายใน ทำให้หญิงที่  
 ซื้อประเวณีไม่สามารถตั้งครรภ์ได้ตามปกติ และยังมีความเสี่ยงสูงที่จะติดเชื้อเอชไอวี (โรคเอดส์)  
 เพราะผู้ค้าประเวณีอาจไม่ได้ทำการป้องกันในบางครั้งซึ่งอาจเนื่องมาจากความต้องการของผู้ซื้อ  
 ประเวณี เพราะผู้ซื้อประเวณีมักมีอำนาจต่อรองที่สูงกว่า ทำให้ผู้ค้าประเวณีนั้นไม่อาจที่จะขัดขืนได้

<sup>43</sup> George b. Vold, Tomas j. Bernard, Jeffrey b. Snipes, "Theoretical criminology ," p. 91-92, อ้างถึง  
 ใน สุภารัตน์ กาญจนะ โทมัส, ร.ต.อ., เรื่องเดิม, หน้า 12

นอกจากนี้การมีเพศสัมพันธ์ที่บ่อยเกินไปอาจโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆ เช่น หนองใน เริม ซิฟิลิส เป็นต้น

ปัญหาการทำแท้งก็เป็นผลกระทบอย่างหนึ่งจากการค้าประเวณี โดยอาจจะเกิดจากการที่ไม่ได้สวมถุงยางอนามัยขณะร่วมประเวณี แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าผู้ค้าประเวณีจะได้ทำการป้องกันโดยมีการใช้ถุงยางอนามัยแล้ว แต่อาจเกิดการรั่วซึมของถุงยางอนามัยซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจได้ ทำให้หญิงที่ค้าประเวณีมักจะหาทางออกด้วยการทำแท้ง เนื่องจากไม่สามารถที่จะเลี้ยงดูเด็กที่จะเกิดมาได้ อาจจะเป็นด้วยเหตุที่ว่าเด็กไม่ได้เกิดมาจากความรักหรือความไม่พร้อมทางด้านการเงิน อีกทั้งตนก็ยังจะต้องหาเลี้ยงชีพด้วยการค้าประเวณี ซึ่งหากยังอุ้มครรภ์ต่อไปก็ไม่อาจทำการร่วมประเวณีได้ในช่วงระยะเวลาที่ตั้งครรภ์ นอกจากนี้อาจเกิดจากเหตุผลที่ไม่รู้ว่าผู้ใดคือพ่อของเด็ก หรือแม้จะรู้ว่าคือผู้ใดแต่ชายผู้นั้นอาจไม่ยอมรับเด็กในท้องนั้นได้

นอกจากผลกระทบทางร่างกายของผู้ค้าประเวณีแล้วยังส่งผลกระทบต่อจิตใจของผู้ค้าประเวณีด้วย โดยเฉพาะในรายที่ค้าประเวณีโดยไม่สมัครซึ่งมักจะถูกทารุณกรรมโดยอาจทำให้เกิดความเครียดสะสม มีความหวาดกลัวอยู่ตลอดเวลา หวาดระแวงไม่ไว้วางใจคนรอบข้าง ซึ่งอาการเหล่านี้มักจะทำให้ผู้ค้าประเวณีคิดอยากจะทำตัวตายได้<sup>44</sup> และแม้ว่าจะได้ทำการค้าประเวณีโดยสมัครใจก็สามารถส่งผลกระทบต่อจิตใจต่อผู้ค้าประเวณีได้เช่นกัน โดยอาจเกิดจากความไม่มั่นใจในตนเองในการใช้ชีวิตในสังคม ต้องอยู่อย่างหลบๆ ซ่อนๆ เนื่องจากกลัวครอบครัวหรือคนรู้จักรู้ว่าตนทำการค้าประเวณี ซึ่งอาจส่งผลกระทบเป็นเหตุให้เกิดโรคซึมเศร้าได้

## 5.2 ผลกระทบต่อสังคม

นอกจากที่การค้าประเวณีจะส่งผลกระทบต่อร่างกายแล้วยังส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมอีกด้วย เนื่องจากการค้าประเวณีนั้นก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมจากผู้แสวงหาประโยชน์ โดยกลุ่มมิจฉาชีพเหล่านี้มักจะใช้วิธีการล่อลวง หรือข่มขู่ และทำร้ายร่างกายเพื่อให้บุคคลทำการค้าประเวณี หรือแม้กระทั่งการที่ผู้ซื้อใช้วิธีการจูงใจด้วยสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเงินตรา สิ่งของ หรือประโยชน์อื่นใดเพื่อให้บุคคลอื่นมาร่วมประเวณีกับตน ซึ่งปัญหาเหล่านี้มักจะเกิดกับเด็กโดยส่วนมาก จะเห็นได้ว่าการกระทำดังกล่าวทำให้สังคมเกิดความเสียหายที่จะทำให้บุคคลเข้ามาสู่กระบวนการค้าประเวณีได้ง่าย ทำให้ประชาชนรู้สึกไม่ปลอดภัยในการเป็นอยู่เนื่องจากหวาดระแวงว่าบุตรหลานจะถูกล่อลวงหรือชักจูงให้ไปทำการค้าประเวณี

<sup>44</sup> เยาวลักษณ์ เจียรสุนทรากิจ, เรื่องเดิม, หน้า 29-30

การที่บุคคลเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณีนั้นอาจส่งผลให้ค่านิยมในสังคมนั้นเปลี่ยนแปลงไป โดยผู้ค้าประเวณีนั้นสนใจต่อสิ่งล่อใจไม่ว่าจะจากกลุ่มมิชชันนารีหรือผู้ซื้อประเวณี เพื่อต้องการนำเงินมาซื้อสิ่งของที่ฟุ่มเฟือยหรูหรา ไม่เพียงแค่นำมาใช้เพื่อการอยู่อาศัย ทำให้กลุ่มคนเหล่านี้ไม่สนใจที่จะประกอบอาชีพอื่นทั้งๆที่สามารถจะกระทำได้ ทำให้สังคมเสื่อมถอยและก่อให้เกิดค่านิยมที่ผิดๆ

## 6. พัฒนาการการค้าประเวณีในประเทศไทย

การค้าประเวณีในประเทศไทยนั้นยังไม่มีหลักฐานที่แน่ชัดว่าเริ่มต้นตั้งแต่เมื่อใด แต่จากการศึกษาจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ สามารถแบ่งได้ตามยุคสมัยดังนี้

### 6.1 ยุคก่อนเลิกทาส พ.ศ. 2417

ระบบทาสในประเทศไทยพบว่ามีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา จึงสันนิษฐานได้ว่าอาจจะมี การที่นายเงินซื้อทาสที่เป็นผู้หญิงมาเพื่อร่วมประเวณีกับนายเงินนั้น และต่อมาก็มีการตั้งโรงค้าประเวณีขึ้น โดยมีนายโรงไปซื้อทาสหญิงเพื่อมาทำการค้าประเวณี ซึ่งเห็นได้จากกฎหมายพระอัยการลักษณะฝ่าฝืน มาตรา 46 ที่ได้กำหนดโทษแก่ผู้ที่ข่มขืนทาสหญิงไว้ว่า “เจ้าเงินก็ดี พี่น้องลูกหลานเจ้าเงินก็ดี ข่มขืนหญิงทาสถึงชำเรา หญิงร้องแรกมีสักจิตพยานไซ้ร้ ท่านให้แบ่งข้าตัวหญิงเสียครึ่งหนึ่ง ใหนักับส่งให้แก่เจ้าเงิน ถ้าจับมือถือนม กอดจูบ ข่มขืนไม่ถึงชำเรา พิจารณาเป็นสัจ ให้แบ่งข้าตัวเป็น 4 ส่วน ลดส่วน 1 ให้แก่เจ้าเงิน 3 ส่วน ถ้ามันยอมด้วยไซ้ร้ อย่าได้แบ่งทุนเขานั้นเสียเลย ถ้ามันมิสมัครอยู่ด้วยและมันจะอย่าไซ้ร้ มันยังหาเกิดบุตรด้วยเจ้าเงินแลพี่น้องลูกหลานแห่งเจ้าเงินไม่ จึงให้มันส่งข้าตัวจงถ้วน”<sup>45</sup> จากบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวเห็นได้ว่ามีนายเงินที่มีจุดประสงค์ซื้อทาสหญิงเพื่อมาร่วมประเวณี ด้วยเหตุที่หญิงในสมัยนั้นหากมีฐานะที่ยากจนก็มักจะถูกขายตัวไปเป็นทาส ซึ่งบางทีก็อาจจะขจัดขึ้นนายเงินไม่ได้จึงทำให้ต้องยอมร่วมประเวณีหากนายเงินสั่ง

ต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์สภาพเศรษฐกิจและสังคมประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เนื่องจากประเทศไทยได้ทำสนธิสัญญาเบาว์ริง ในปี พ.ศ. 2398 ทำให้เศรษฐกิจได้ใช้เงินตราในการแลกเปลี่ยนสินค้า ทำให้คนในสังคมส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีรายได้ไม่เพียงพอในการใช้จ่ายบริโภคสินค้า ก่อให้เกิดปัญหาความยากจนเพิ่มขึ้น จึงทำให้ผู้คนหันมาเป็นโสเภณีมากขึ้น

<sup>45</sup> สวัสดิ์ สำหรับพันธ์, “การวิเคราะห์หญิงโสเภณีในประเทศไทย,” วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, 2508, หน้า 27



## 6.2 ยุคหลังการเลิกทาส

ในปี พ.ศ. 2417 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงประกาศเลิกทาส โดยทรงออกพระราชบัญญัติพิทักษ์อายุลูกทาส จากการออกกฎหมายดังกล่าวทำให้หญิงที่เคยเป็นทาสได้มาเป็น โสเภณีตามช่องหรือ โรงค้าประเวณีเพิ่มมากขึ้น ทำให้ช่วงนี้มีปัญหาจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ระบาดอย่างแพร่หลาย เป็นเหตุรัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติสัญจรโรค ใน ร.ศ. 127 (พ.ศ. 2451) จึงอาจกล่าวได้ว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายฉบับแรกของประเทศไทยที่มีการบัญญัติเกี่ยวกับการค้าประเวณี ซึ่งพระราชบัญญัติได้มีการกำหนดให้โสเภณีทำการจดทะเบียนและมีการเก็บค่าธรรมเนียมจากหญิงโสเภณีและนายโรงค้าประเวณี<sup>46</sup> จากการที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ยอมให้มีการจดทะเบียน จึงอาจกล่าวได้ว่าการค้าประเวณีภายใต้กฎหมายฉบับนี้มีได้มองว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย และมีจุดประสงค์มุ่งที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เท่านั้น

ผลจากการออกพระราชบัญญัติสัญจรโรค ร.ศ. 127 ดังกล่าว ส่งผลให้กิจการค้าประเวณีในประเทศไทยขยายตัวขึ้นอย่างมาก เห็นได้จากบันทึกการจดทะเบียนโสเภณีในปี พ.ศ. 2452 โดยมีการจดทะเบียน โสเภณีจีน 1,441 คน โสเภณีไทย 950 คน โสเภณีเวียดนาม 58 คน โสเภณีลาว 50 คน และจำนวนการจดทะเบียนโสเภณีจีนได้เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในปี พ.ศ. 2468 โสเภณีจีน 2,766 คน แต่ลดลงเหลือโสเภณีไทย 342 คน การที่จำนวนของโสเภณีจีนเพิ่มขึ้นนั้นเป็นผลมาจากการประกาศเลิกเลิกทาสจึงทำให้ชาวจีนได้อพยพเข้ามาในประเทศไทยอย่างมาก<sup>47</sup> นอกจากนี้แล้วชาวจีนที่อพยพเข้ามาส่วนมากจะมีได้มีครอบครัวหรือมิได้นำพาครอบครัวอพยพมาด้วย ซึ่งมีจำนวน 74,121 คน จึงทำให้ชายที่มีได้มีภรรยาที่มักซื้อประเวณีจากหญิงโสเภณีดังกล่าว เพื่อสนองความต้องการทางเพศของตน<sup>48</sup> จะเห็นได้ว่าภายหลังที่มีการเลิกทาสประกอบกับการอพยพของชาวจีนที่เข้าในประเทศไทย ส่งผลทำให้ช่วงระยะเวลาดังกล่าวเป็นยุคที่การค้าประเวณีมีความรุ่งเรืองอย่างมาก

<sup>46</sup> คารารัตน์ เมตตาริกานนท์, “โสเภณีกับนโยบายรัฐบาลไทย พ.ศ. 2411-2503,” วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาประวัติศาสตร์, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526, หน้า 14

<sup>47</sup> คารารัตน์ เมตตาริกานนท์, “ค้าหญิงจีนข้ามชาติในประวัติศาสตร์สังคมไทย,” ศิลปวัฒนธรรม 21, 4 กุมภาพันธ์ 2543 : 30, หน้า 30

<sup>48</sup> เขวลักษณ์ เจียรสุนทรากิจ, “เรื่องเดิม”, หน้า 15

### 6.3 ยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2489) ถึงปัจจุบัน

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศไทยได้มีการอนุญาตให้ประเทศสหรัฐอเมริกาจัดตั้งฐานทัพในประเทศไทยหลายแห่ง กลุ่มทหารเหล่านี้ที่ห่างจากภริยา หรือหญิงสาวมานานจึงมักต้องการที่จะได้หญิงมาบำเรอเพื่อสนองความต้องการทางเพศเพื่อเป็นการผ่อนคลายจึงมีการซื้อประเวณีตามช่องหรือสถานบริการอย่างมากในหมู่ทหารอเมริกัน ทำให้ในช่วงเวลานี้หญิงที่มีฐานะยากจนได้เข้าสู่การประกอบอาชีพโสเภณีขึ้นอย่างมาก นอกจากนี้การที่มีการตั้งฐานทัพอเมริกาในประเทศไทยจึงทำให้มีพ่อค้า นักธุรกิจ นักวิชาการ จากต่างประเทศเดินทางเข้ามาติดต่อกับประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ก็มักที่จะผ่อนคลายทางอารมณ์ด้วยการเที่ยวกลางคืนและซื้อประเวณีอยู่เสมอ จึงทำให้การค้าประเวณีนั้นมีการก่อตั้งสถานบริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ซื้อประเวณีมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ยุคนี้เป็นยุคที่มีโสเภณีอย่างแพร่หลาย โดยโสเภณีในยุคนี้ส่วนมากไม่ได้เป็นหญิงชาวจีนเช่นยุคหลังการเลิกทาส แต่มาจากหญิงสาวที่มีฐานะยากจนตามชนบทซึ่งเข้ามาทำงานในตัวเมืองใหญ่ซึ่งบางรายก็อาจเข้ามาค้าประเวณีด้วยความสมัครใจ แต่บางรายก็อาจถูกล่อลวงมาทำการค้าประเวณี

ต่อมารัฐบาลได้มีการระงับการจดทะเบียนโสเภณีในปี พ.ศ. 2491 และได้มีการยกเลิกการจดทะเบียนในปี พ.ศ. 2499 เนื่องจากในช่วงระยะเวลานี้องค์การสหประชาชาติได้มีนโยบายการปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ในปี ค.ศ. 1950 (พ.ศ. 2493) ดังนั้น เพื่อที่จะดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายขององค์การสหประชาชาติรัฐบาลจึงประกาศยกเลิกพระราชบัญญัติสัญจรโรค ร.ศ. 127 ในปีพ.ศ. 2503 และในขณะเดียวกันก็ได้ออกพระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503<sup>49</sup> โดยกฎหมายฉบับนี้ได้มีการห้ามการค้าประเวณี ผู้ที่ฝ่าฝืนจะถูกจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท จะเห็นได้ว่าการค้าประเวณีตามกฎหมายฉบับนี้เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย

แต่อย่างไรก็ตามแม้จะมีกฎหมายห้ามการค้าประเวณีแต่จำนวนโสเภณีก็ยังมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ประเทศไทยยินยอมให้สหรัฐอเมริกามาตั้งฐานทัพทหารในประเทศ และยังเป็นปัญหาเรื้อรังแม้จะมีการถอนกำลังทหารออกจากประเทศไทยใน พ.ศ. 2519 ก็ตาม นอกจากนี้ภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรีบุญชู โรจนเสถียร ซึ่งได้มีนโยบายดึงดูด

<sup>49</sup> ธนวัตี ท่าจีน และเพ็ญศิริ ตรีภูมิจังจาวัตร, “ปัญหาการค้าหญิงและยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา,” กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527, หน้า 20-24

นักท่องเที่ยวโดยการส่งเสริมสถานบริการทางเพศ ในปี พ.ศ. 2523<sup>50</sup> และในช่วงระยะเวลานี้ ประเทศไทยก็ได้มีการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น พระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 ฉบับนี้ได้บังคับใช้จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2539 ก็ได้มีการออกพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงและกฎหมายฉบับนี้ก็ได้บังคับใช้จนกระทั่งปัจจุบัน

ซึ่งกฎหมายกฎหมายฉบับนี้ก็ได้มองว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายเช่นเดิม เพียงแต่ได้ในความคุ้มครองผู้ค้าประเวณีมากขึ้น เนื่องจากถือว่าผู้ค้าประเวณีเป็นเหยื่อซึ่งโดยส่วนผู้ค้าประเวณีจะเป็นผู้ด้อยการศึกษาและมีฐานะยากจนจึงสมควรลดโทษ โดยกำหนดโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทสำหรับผู้ที่ทำการค้าประเวณีโดยเปิดเผยตามถนนหรือสาธารณะสถาน<sup>51</sup> และได้จัดให้มีสถานฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นการจัดอบรมบำบัดรักษาโรค การอบรมฟื้นฟูจิตใจ นอกจากนี้ยังได้มีการเพิ่มบทลงโทษแก่ บิดา มารดา หรือผู้ใช้อำนาจปกครอง ที่มีส่วนได้รู้เห็นสนับสนุนให้เด็กเยาวชนไปทำการค้าประเวณี จะเห็นได้ว่ากฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดบทลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการการค้าประเวณี อาทิเช่น ผู้กระทำการค้าประเวณี ผู้ติดต่อ ผู้ชักจูง เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามก็ยังไม่ได้มีการกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ซื้อประเวณี

จากการศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎี และพัฒนาการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการซื้อประเวณีดังกล่าวข้างต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจความหมาย แนวคิด ทฤษฎี ลักษณะ สาเหตุและผลกระทบ รวมทั้งพัฒนาการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี เพื่อที่จะเป็นพื้นฐานของการบัญญัติกฎหมายว่าการซื้อประเวณีเป็นสิ่งที่รัฐสมควรบัญญัติให้เป็นความผิดและมีบทลงโทษ อันทำให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ใช้ในปัจจุบันให้มีผลบังคับใช้ได้ดียิ่งขึ้น โดยผู้ศึกษาจะทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบหลักการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีของกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายประเทศไทย ดังจะกล่าวรายละเอียดต่อไปในบทที่ 3

<sup>50</sup> พระมหาสมปूरณ์ วุฑฒิกโร, พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาโสเภณี, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), สันคิน 23 สิงหาคม 2560 จาก,

[http://www.mcu.ac.th/site/aeticlecontent\\_desc.php?article\\_id=434&articlegroup\\_id=102](http://www.mcu.ac.th/site/aeticlecontent_desc.php?article_id=434&articlegroup_id=102), 2558

<sup>51</sup> ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539, มาตรา 5

### บทที่ 3

## หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณีทางเพศ ตามกฎหมายต่างประเทศและกฎหมายไทย

การค้าประเวณีนับเป็นปัญหาที่หลายประเทศได้ตระหนักถึงและให้ความสำคัญ เนื่องจากการค้าประเวณีได้ส่งผลกระทบต่อในหลายๆ ด้านภายในสังคมไม่ว่าจะเป็น ปัญหาด้านอาชญากรรม ปัญหาด้านสาธารณสุข ปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งปัญหาของสถาบันครอบครัว เป็นต้น ซึ่งเห็นได้จากการมีกฎหมายที่ออกมาเพื่อมุ่งปราบปรามและควบคุมการค้าประเวณีไม่ว่าจะเป็นกฎหมายระหว่างประเทศ หรือกฎหมายภายในประเทศ ในบทนี้ผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษามาตรการกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการห้ามการค้าประเวณีทางเพศที่ปรากฏในกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศซึ่งได้แก่ ประเทศสวีเดน ประเทศอังกฤษ และประเทศฟินแลนด์ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีของประเทศไทยตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539

### 1. กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี

#### 1.1 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนก็ถือได้ว่าเป็นหลักอันเป็นรากฐานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศฉบับแรกของโลก ที่ได้มีอยู่จนกระทั่งปัจจุบันและถือเป็นหลักพื้นฐานที่ประเทศสมาชิกของสหประชาชาติได้ร่วมกันจัดทำขึ้นเพื่อให้ประเทศทั้งหลายได้นำไปเป็นมาตรฐานขั้นต่ำ ในการที่จะคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชนในประเทศ โดยสมัชชาสหประชาชาติได้ลงมติรับรองของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนฉบับนี้เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1948 (พ.ศ.2491) ซึ่งจัดขึ้น ณ กรุงปารีสประเทศฝรั่งเศส และประเทศไทยก็ได้ร่วมลงมติเพื่อรับรองให้มีการประกาศใช้ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนนี้ด้วย<sup>52</sup>

<sup>52</sup> กรมองค์การระหว่างประเทศ, กระทรวงการต่างประเทศ, ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน, ค้นคืน 2 ธันวาคม 2560 จาก, <http://humanrights.mfa.go.th/upload/pdf/udhr-th-en.pdf>.

### 1.1.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนมิได้มีการวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าประเวณีไว้โดยชัดแจ้ง แต่เมื่อพิจารณามาตรา 4 ที่บัญญัติว่า “No one shall be held in slavery or servitude; slavery and the slave trade shall be prohibited in all their forms.” ซึ่งหมายถึง บุคคลใดจะตกอยู่ในความเป็นทาส หรือสภาวะจำยอมไม่ได้ ทั้งนี้ ห้ามความเป็นทาส และการค้าทาสทุกรูปแบบ จึงเห็นได้ว่าการค้าประเวณีนั้นเป็นอาชญากรรมอย่างหนึ่งที่มีกลุ่มผู้แสวงหาผลประโยชน์ก่ออาชญากรรมในการล่อลวง บังคับ หรือขู่เชิญบุคคลมาทำการค้าประเวณี ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนมีแนวคิดที่ปรามการค้าประเวณี แม้จะมีบัญญัติห้ามการค้าประเวณีไว้โดยตรง แต่ได้ห้ามเรื่องการค้าทาสไว้ อันเป็นการปรามการค้าประเวณีโดยอ้อมว่าการกระทำใดที่มีลักษณะเป็นการค้าทาสดังกล่าว ดังนั้น การซื้อประเวณีจึงถือเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน จึงกล่าวได้ว่า ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนมีแนวคิดที่ปรามการค้าประเวณี

### 1.1.2 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

บทบัญญัติของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน มีสาระสำคัญ ดังนี้

1) มนุษย์ทั้งปวงเกิดมามีอิสระและเสมอภาคกันในศักดิ์ศรีและสิทธิ ต่างในตนมีเหตุผลและมโนธรรม และควรปฏิบัติต่อกันด้วยจิตวิญญาณแห่งภราดรภาพ<sup>53</sup>

2) ทุกคนย่อมมีสิทธิและอิสรภาพทั้งปวงตามที่กำหนดไว้ในปฏิญญานี้ โดยปราศจากการแบ่งแยกไม่ว่าชนชาติ อาชีพ เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น พื้นเพทางชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน การเกิด หรือสถานะอื่น นอกเหนือจากนี้ จะไม่มีการแบ่งแยกใดบนพื้นฐานของสถานะทางการเมือง ทางกฎหมาย หรือทางการระหว่างประเทศของประเทศ หรือดินแดนที่บุคคลสังกัด ไม่ว่าดินแดนนี้จะเป็นเอกราช อยู่ในความพิทักษ์ มิได้ปกครองตนเอง หรืออยู่ภายใต้การจำกัดอธิปไตยอื่นใด<sup>54</sup>

<sup>53</sup> Universal Declaration of Human Right, Article 1.

“All human beings are born free and equal in dignity and rights. They are endowed with reason and conscience and should act towards one another in a spirit of brotherhood.”

<sup>54</sup> Universal Declaration of Human Right, Article 2.

“Everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth in this Declaration, without distinction of any kind, such as race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status. Furthermore, no distinction shall be made on the basis of the political, jurisdictional or international status of the country or territory to which a person belongs, whether it be independent, trust, non-self-governing or under any other limitation of sovereignty.”

- 3) ทุกคนมีสิทธิในการมีชีวิต เสรีภาพ และความมั่นคงแห่งบุคคล<sup>55</sup>
- 4) บุคคลใดจะตกอยู่ในความเป็นทาส หรือสภาวะจำยอมไม่ได้ ทั้งนี้ ห้ามความเป็นทาส และการค้าทาสทุกรูปแบบ<sup>56</sup>
- 5) บุคคลใดจะถูกกระทำการทรมานหรือการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรีไม่ได้<sup>57</sup>
- 6) ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับทุกแห่งหนว่าเป็นบุคคลตามกฎหมาย<sup>58</sup>

จากบทบัญญัติดังกล่าว แม้จะไม่ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการค้าประเวณีโดยตรง แต่เมื่อพิจารณาจากหลักของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนจะเห็นได้ว่าการวางมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ไปในทางที่มุ่งปกป้องพิทักษ์เกียรติศักดิ์และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์รวมทั้งสิทธิและเสรีภาพของมนุษยชน ดังนั้น การค้าประเวณีอาจกล่าวได้ว่าเป็นการกระทำที่บั่นทอนและลดคุณค่าของความเป็นมนุษย์ซึ่งถือเป็นการกระทำที่เหยียดหยามความเป็นมนุษย์อย่างหนึ่ง และนอกจากนี้การค้าประเวณีอาจถือได้ว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนใน ข้อ 4.) แห่งปฏิญญานี้ด้วย เนื่องจากการค้าประเวณีก็ถือได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการค้าทาส โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีนั้น ได้แก่ ตัวโสเภณี ผู้ซื้อประเวณี และบุคคลที่แสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีในรูปแบบต่างๆ เช่น ผู้ติดต่อ แนะนำ หรือชักพาบุคคลให้มีการซื้อขายประเวณี แม้แล้ว พ่อแล้ว แม่ดา เป็นต้น ย่อมถือได้ว่าบุคคลเหล่านี้ได้กระทำละเมิดต่อสิทธิมนุษยชนทั้งสิ้น

<sup>55</sup> Universal Declaration of Human Right, Article 3. “Everyone has the right to life, liberty and security of person.”

<sup>56</sup> Universal Declaration of Human Right, Article 4. “No one shall be held in slavery or servitude; slavery and the slave trade shall be prohibited in all their forms.”

<sup>57</sup> Universal Declaration of Human Right, Article 5. “No one shall be subjected to torture or to cruel, in human or degrading treatment or punishment.”

<sup>58</sup> Universal Declaration of Human Right, Article 6. “Everyone has the right to recognition everywhere as a person before the law.”

## 1.2 อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้ามนุษย์ และการเอารัดเอาเปรียบจากการค้าประเวณีของผู้อื่น (Convention for the Prostitution of in Person and of the Exploitation of the Prostitution of Other 1949)

อนุสัญญาฉบับนี้มีเจตนารมณ์ที่จะปราบปรามการค้าประเวณีอย่างเด็ดขาด โดยมุ่งที่จะให้มีการยกเลิกระบบการจดทะเบียนโสเภณีและสถานบริการทั้งหลาย ปราบปรามผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีในรูปแบบต่างๆ รวมถึงการป้องกันบุคคลมิให้เป็นโสเภณีโดยมีการส่งเสริมและจัดให้มีศูนย์ปรับสภาพโสเภณีเพื่อฝึกอบรมให้มีอาชีพที่ดีต่อไป

### 1.2.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีของอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้ามนุษย์และการเอารัดเอาเปรียบจากการค้าประเวณีของผู้อื่น

อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้ามนุษย์และการเอารัดเอาเปรียบจากการค้าประเวณีของผู้อื่นมองว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ผิดศีลธรรมอันดีของประชาชน และเป็นบ่อเกิดแห่งปัญหาทางสังคมต่างๆ เนื่องจากการวางหลักเกณฑ์ให้ภาคีแห่งอนุสัญญาฉบับนี้มีบทลงโทษแก่ผู้เป็นธุระจัดหาล่อลวง หรือชักนำบุคคลเพื่อมุ่งหวังให้เขาเป็นโสเภณี หรือแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีของบุคคลอื่น ผู้ดำเนินการหรือจัดการ หรือให้ความช่วยเหลือทางการเงิน หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือทางการเงินต่อช่องโสเภณี และผู้ที่ให้สถานที่ จึงเห็นได้ว่าอนุสัญญาฉบับนี้มุ่งที่จะกำจัดการค้าประเวณีให้หมดไปจากสังคม เห็นได้จากวางหลักเกณฑ์ให้รัฐภาคีมีบทลงโทษแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีไม่ว่าจะมีการสนับสนุนทางตรงหรือทางอ้อม จากความนิยมตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว จึงเห็นได้ว่าผู้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินมีหมายรวมถึงผู้ซื้อประเวณีด้วย แต่เนื่องจากอนุสัญญาดังกล่าวไม่มีการกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีหรือโสเภณีไว้แต่อย่างใด จึงไม่ถือว่ามีลักษณะตามแนวคิดที่ห้ามการค้าประเวณีโดยเด็ดขาด แต่มีลักษณะของแนวคิดที่ปราบปรามการค้าประเวณี

### 1.2.2 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายของอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้ามนุษย์และการเอารัดเอาเปรียบจากการค้าประเวณีของผู้อื่น

โดยอนุสัญญาฉบับนี้สมัชชาใหญ่ขององค์การสหประชาชาติได้ลงมติรับรองเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม ค.ศ. 1949 และมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม ค.ศ. 1951 ซึ่งประกอบด้วยมาตราทั้งหมดจำนวน 28 มาตรา ซึ่งอนุสัญญาฉบับนี้ได้กำหนดให้บทกฎหมายระหว่างประเทศดังต่อไปนี้ให้มีผลบังคับใช้ย้อนหลังได้<sup>59</sup>

<sup>59</sup> Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and of the exploitation of the Prostitution of Others, Preamble.

1) ข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามการค้าทาสผิวขาว ฉบับลงวันที่ 18 พฤษภาคม ค.ศ. 1904

2) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามการค้าทาสผิวขาว ฉบับลงวันที่ 4 พฤษภาคม ค.ศ. 1910

3) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ฉบับวันที่ 30 กันยายน ค.ศ. 1921

4) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามการค้าหญิงซึ่งบรรลุนิติภาวะ ฉบับลงวันที่ 11 ตุลาคม ค.ศ. 1933

โดยอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้าบุคคลและแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีของผู้อื่น ค.ศ. 1950 ฉบับนี้ได้มีบทบัญญัติในสาระสำคัญ ดังนี้<sup>60</sup>

1. ได้บัญญัติถึงการลงโทษผู้เป็นรัฐจัดหาว่า “ภาคีแห่งอนุสัญญานี้ ตกลงที่จะลงโทษต่อผู้เป็นรัฐจัดหาต่อลวง หรือชักนำบุคคลเพื่อมุ่งหวังให้เขาเป็นโสเภณี หรือแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีของบุคคลอื่น แม้ว่าบุคคลดังกล่าวนั้นจะยินยอมก็ตาม”<sup>61</sup>

“Whereas prostitution and the accompanying evil of the traffic in persons for the purpose of prostitution are incompatible with the dignity and worth of the human person and endanger the welfare of the individual, the family and the community,

Whereas, with respect to the suppression of the traffic in women and children, the following international instruments are in force:

(1) International Agreement of 18 May 1904 for the Suppression of the White Slave Traffic, as amended by the Protocol approved by the General Assembly of the United Nations on 3 December 1948,

(2) International Convention of 4 May 1910 for the Suppression of the White Slave Traffic, as amended by the above-mentioned Protocol,

(3) International Convention of 30 September 1921 for the Suppression of the Traffic in Women and Children, as amended by the Protocol approved by the General Assembly of the United Nations on 20 October 1947,

(4) International Convention of 11 October 1933 for the Suppression of the Traffic in Women of Full Age, as amended by the aforesaid Protocol, ...”

<sup>60</sup> ชนกพล สกลผดุงเขตต์, “การป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีของหญิงและเด็ก : ศึกษาอนุสัญญาระหว่างประเทศและเปรียบเทียบกฎหมายไทยกับกฎหมายต่างประเทศ,” วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545, หน้า 41-44

<sup>61</sup>Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and of the exploitation of the Prostitution of Others, Article 1



2. ได้บัญญัติถึงการลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีว่า “กำหนดให้ผู้ดำเนินการหรือจัดการ หรือให้ความช่วยเหลือทางการเงิน หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือทางการเงินต่อช่องโศกณี และผู้ที่ให้สถานที่หรือให้เช่าสถานที่ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งส่วนใด โดยมีความมุ่งหมายเพื่อกิจการค้าประเวณี ถือว่ามีความผิดด้วย”<sup>62</sup>

3. ได้บัญญัติถึงการพยายามกระทำความผิดไว้ว่า “ภายใต้กฎหมายภายใน การพยายามกระทำความผิดตามมาตรา 1 และ มาตรา 2 ตลอดจนการเตรียมการเพื่อกระทำความผิด และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยจงใจเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าวจะต้องถูกลงโทษ”<sup>63</sup>

4. ได้บัญญัติถึงมาตรการทางด้านสังคมไว้ว่า “ภาคีแห่งอนุสัญญานี้ตกลงที่จะมีส่วนในการให้ความสนับสนุนช่วยเหลือระหว่างกันเกี่ยวกับการศึกษาทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน สุขภาพอนามัย สังคม เศรษฐกิจ ตลอดจนมาตรการอื่นๆ เพื่อป้องกันการค้าประเวณี การฟื้นฟูสภาพจิตใจและปรับปรุงสภาพสังคมของเหยื่อแห่งการค้าประเวณี หรือเหยื่อแห่งความผิดตามอนุสัญญานี้”<sup>64</sup>

“The Parties to the present Convention agree to punish any person who, to gratify the passions of another:

(1) Procures, entices or leads away, for purposes of prostitution, another person, even with the consent of that person;

(2) Exploits the prostitution of another person, even with the consent of that person.”

<sup>62</sup> Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and of the exploitation of the Prostitution of Others, Article 2.

“The Parties to the present Convention further agree to punish any person who:

(1) Keeps or manages, or knowingly finances or takes part in the financing of a brothel;

(2) Knowingly lets or rents a building or other place or any part thereof for the purpose of the prostitution of others.”

<sup>63</sup> Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and of the exploitation of the Prostitution of Others, Article 3.

“To the extent permitted by domestic law, attempts to commit any of the offences referred to in articles 1 and 2, and acts preparatory to the commission thereof, shall also be punished.”

<sup>64</sup> Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and of the exploitation of the Prostitution of Others, Article 16.

“The Parties to the present Convention agree to take or to encourage, through their public and private educational, health, social, economic and other related services, measures for the prevention of prostitution and

5. ได้บัญญัติถึงมาตรการการตรวจสอบและป้องกันไว้ว่า “ภาคีแห่งอนุสัญญานี้ตกลงจะดำเนินมาตรการที่จำเป็นในการตรวจตราสำนักจัดหางานต่างๆ เพื่อป้องกันคนหางาน โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็กจากการเสี่ยงอันตรายต่อการเป็นโสเภณี”<sup>65</sup>

6. ได้บัญญัติถึงการเข้าร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญานี้ไว้ว่า “อนุสัญญานี้เปิดให้ประเทศที่เป็นสมาชิกแห่งองค์การสหประชาชาติ และประเทศอื่นที่ได้รับการเชิญจากคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมให้ลงนามได้แต่หากไม่ได้มีการลงนามดังกล่าว ประเทศเหล่านั้นก็อาจเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาได้ โดยการให้สัตยาบันภายหลัง”<sup>66</sup>

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าอนุสัญญานี้ได้มีการรวบรวมบทบัญญัติกฎหมายระหว่างประเทศฉบับอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีทั้งทางตรงและทางอ้อม มาผนวกเข้าด้วยกัน โดยมีความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองเหยื่อจากการค้าประเวณีและป้องกันการค้าประเวณีในรูปแบบต่างๆ โดยได้กำหนดบทลงโทษแก่ผู้เป็นธุระจัดหา ผู้ติดต่อชักนำ ผู้แสวงหา

---

for the rehabilitation and social adjustment of the victims of prostitution and of the offences referred to in the present Convention.”

<sup>65</sup> Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and of the exploitation of the Prostitution of Others, Article 20.

“The Parties to the present Convention shall, if they have not already done so, take the necessary measures for the supervision of employment agencies in order to prevent persons seeking employment, in particular women and children, from being exposed to the danger of prostitution.”

<sup>66</sup> Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and of the exploitation of the Prostitution of Others, Article 23.

“The present Convention shall be open for signature on behalf of any Member of the United Nations and also on behalf of any other State to which an invitation has been addressed by the Economic and Social Council.

The present Convention shall be ratified and the instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

The States mentioned in the first paragraph which have not signed the Convention may accede to it.

Accession shall be effected by deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

For the purposes of the present Convention the word "State" shall include all the colonies and Trust Territories of a State signatory or acceding to the Convention and all territories for which such State is internationally responsible.”

ผลประโยชน์จากการค้าประเวณี ผู้ดำเนินการ หรือผู้ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน อาจกล่าวได้ว่าผู้ที่เป็ น แม่เล้า แมงคา ผู้ชักชวนบุคคลให้ค้าประเวณี ผู้ควบคุมดูแลห้องหรือสถานค้าประเวณี รวมทั้งผู้ซื้อประเวณีก็ถือว่าเป็นความผิดตามบทบัญญัติดังกล่าว นอกจากนี้แม้การกระทำที่อยู่ใน ขั้นตอนพยายามกระทำความผิดก็ถือว่าเป็นความผิดตามอนุสัญญาฉบับนี้เช่นเดียวกัน แต่ก็มีได้มี บทลงโทษแก่ตัวโสเภณี ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า อนุสัญญาฉบับนี้มีเจตนารมณ์ที่จะปราบปรามและ ป้องกันการค้าประเวณีโดยมองว่าผู้ค้าประเวณีเป็นเหยื่ออันสมควรที่จะได้รับความคุ้มครองจากรัฐ

หลังจากที่ได้มีการประกาศใช้อนุสัญญาฉบับนี้แล้ว องค์การสหประชาชาติ ก็ได้มีการผลักดันและเรียกร้องให้ประเทศต่างๆ เข้าร่วมเป็นภาคีเพื่ออนุวัติการเป็นกฎหมายบังคับใช้ ภายในประเทศด้วย

### 1.3 อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ ค.ศ.1979

#### (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women, 1979)

อนุสัญญาฉบับนี้เป็นอนุสัญญาที่ได้กำหนดให้รัฐภาคีมีมาตรการหรือกฎหมายเพื่อกำจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีอย่างเหมาะสมและให้ความสำคัญในเรื่องของสิทธิที่เท่าเทียมกันของชายและหญิง กำหนดให้หญิงมีสิทธิทางสังคม วัฒนธรรม การเมือง การศึกษาและการทำงานอย่างเท่าเทียมกันเช่นเดียวกับชาย และสนับสนุนให้มีการยกเลิกกฎหมาย ขนบธรรมเนียม ประเพณีต่างๆ ในอันที่จำกัดสิทธิของสตรี

#### 1.3.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีของอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ ค.ศ.1979

อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ ค.ศ. 1979 ฉบับนี้มีแนวคิดที่ปราบปรามการค้าประเวณี เนื่องจากได้มีการวางกฎหมายที่โดยกว้างที่ต้องการให้รัฐภาคีได้ออกกฎหมายเพื่อมาควบคุมการค้าหญิงหรือผลประโยชน์จาก โสเภณี จึงเห็นได้ว่าอนุสัญญาฉบับนี้มองว่าหญิงหรือโสเภณีเป็นเหยื่อจากการค้าประเวณี ควรจะได้รับความคุ้มครองจากรัฐ โดยที่รัฐควรจัดให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองประโยชน์ มีมาตรการที่เหมาะสมในการคุ้มครองหญิงหรือโสเภณีเป็นเหยื่อจากการค้าประเวณีดังกล่าว และมีมาตรการปราบปรามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการค้าหญิงหรือโสเภณีในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ผู้ซื้อประเวณี แม่เล้า พ่อเล้า แมงคา ผู้คุมห้อง รวมทั้งเจ้าของสถานค้าประเวณี เป็นต้น

### 1.3.2 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายของอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ ค.ศ.1979

อนุสัญญาฉบับนี้มีบทบัญญัติทั้งหมดจำนวน 30 มาตรา และบทบัญญัติเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติมีจำนวน 16 มาตรา และบทบัญญัติที่เหลือเกี่ยวกับแนวทางและวิธีปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้อนุสัญญาบรรลุผล โดยมีการบัญญัติเกี่ยวกับการค้าประเวณีในมาตรา 6 ระบุว่า “ให้รัฐภาคีใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่าง รวมทั้งออกกฎหมายเพื่อปราบปรามการค้าหญิงและแสวงหาประโยชน์จากการเป็นโสเภณีของหญิง<sup>67</sup>”

ตามบทบัญญัติข้างต้น จะเห็นได้ว่าอนุสัญญาได้มีเจตนารมณ์ให้รัฐภาคีดำเนินการโดยใช้มาตรการเพื่อควบคุมและปราบปรามการค้าประเวณี โดยมีได้มีการห้ามการค้าประเวณีเพียงแต่ห้ามมาตรการป้องกันและปราบปรามบุคคลผู้แสวงหาประโยชน์จากหญิงโสเภณีเท่านั้น ซึ่งเป็นบุคคลเหล่านี้มักจะเป็น พ่อเล้า แม่เล้า แมงดา ผู้ซื้อประเวณี ผู้ติดต่อหรือชักชวน ผู้แนะนำบุคคลให้ทำการค้าประเวณี รวมทั้งเจ้าของสถานค้าประเวณี เป็นต้น

## 2. กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี

การค้าประเวณีเป็นปัญหาที่หลายประเทศให้ความสำคัญและเล็งเห็นถึงผลกระทบในด้านต่างๆ อันส่งผลเสียต่อสังคมไม่ว่าจะในระดับสังคมภายในประเทศหรือระหว่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตามแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีของแต่ละประเทศนั้นจะแตกต่างกันไปตามสภาพสังคม จารีต วัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อทางศาสนา โดยแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีนั้นสามารถจำแนกได้เป็นสองแนวทาง คือ ประเทศที่มีแนวคิดว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของมนุษย์จึงได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ให้การค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ผิดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และประเทศที่มีแนวคิดว่าการค้าประเวณีไม่ใช่สิ่งที่ผิดกฎหมายเนื่องจากมิได้เป็นความผิดในตัวเองแต่เป็นความผิดที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น และมองว่ารัฐควรเข้ามาควบคุมจัดสรรการค้าประเวณีให้เป็นระบบระเบียบให้อยู่ในกรอบกฎหมาย ดังนั้นกลุ่มประเทศที่มีแนวความคิดเช่นนี้จึงไม่มีบทบัญญัติลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณี แต่ก็ยังคงมีบทลงโทษแก่ผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี

<sup>67</sup> Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women, 1979, Article 6.

“States Parties shall take all appropriate measures, including legislation, to suppress all forms of traffic in women and exploitation of prostitution of women”

สำหรับมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องในกรณีการห้ามซื้อประเวณีทางเพศในต่างประเทศนั้นจึงมีบทบังคับและมาตรการทางกฎหมายที่แตกต่างกัน โดยในหัวข้อนี้ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาบทกฎหมายของประเทศสวีเดน ประเทศอังกฤษ และประเทศฟินแลนด์ ซึ่งมีแนวความคิดที่มุ่งจะปราบปรามผู้ที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสียกับการค้าประเวณีและมองว่าตัวโสเภณีเองเป็นเหยื่ออันถูกทารุณกรรมทางเพศอันสมควรที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอันมีลักษณะคล้ายคลึงกับกฎหมายประเทศไทย

## 2.1 ประเทศสวีเดน

ประเทศสวีเดนนั้นถือว่าเป็นประเทศที่มีกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีแรกๆที่ได้มีการบัญญัติบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณี โดยที่ผู้ค้าประเวณีหรือโสเภณีไม่มีบทลงโทษใดๆ จึงทำให้ประเทศอื่นๆ ได้ศึกษาและใช้ตาม อาทิ ประเทศนอร์เวย์และไอร์แลนด์<sup>68</sup> ดังนั้น การศึกษารังนี้ผู้ศึกษาจึงได้นำแนวคิดและหลักเกณฑ์ทางกฎหมายของประเทศสวีเดนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณีดังนี้

### 2.1.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีของประเทศสวีเดน

กฎหมายสวีเดนนั้นเชื่อว่าตัวผู้ค้าประเวณีหรือโสเภณีเป็นเหยื่อของอาชญากรรมทางเพศของผู้ซื้อประเวณีและผู้แสวงหาผลประโยชน์ทางเพศหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี และประเทศสวีเดนก็ให้เห็นว่าการซื้อประเวณีนั้นเป็นการข่มขืนอย่างหนึ่งจึงสมควรที่จะมีบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณี เนื่องจากผู้ซื้อประเวณีนั้นเป็นซื้อประเวณีไปเพื่อที่จะสนองความต้องการทางเพศของตนและมีอำนาจเหนือในการกำหนดเงื่อนไขและต่อรอง ซึ่งในบางสถานการณ์อาจทำให้ตัวผู้ค้าประเวณีไม่อยู่ในภาวะที่อาจต่อรองหรือขัดขืนอย่างใดได้ ตัวอย่างเช่น กรณีที่ได้มีการร่วมประเวณีแล้วผู้ซื้อประเวณีไม่จ่ายเงินหรือค่าจ้างตามที่ตกลงกันไว้ หรือกรณีที่ผู้ซื้อประเวณีไม่ต้องการที่จะสวมใส่ถุงยางอนามัยขณะร่วมประเวณี เป็นต้น จึงกล่าวได้ว่า ประเทศสวีเดนมีแนวคิดที่ปราบปรามการค้าประเวณี โดยมุ่งจัดการค้าประเวณีออกจากสังคม แต่ขณะเดียวกันก็มิได้มีการกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีไว้โดยมองว่าเป็นเหยื่อของอาชญากรรมการค้าประเวณี

### 2.1.2 กฎหมายประเทศสวีเดนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี

ประเทศสวีเดนมีการตรากฎหมายกฎหมายห้ามซื้อประเวณีทางเพศครั้งแรกในปี ค.ศ. 1999 โดยจัดทำเป็นพระราชบัญญัติควบคุมการซื้อบริการทางเพศหรือ buying of sexual

<sup>68</sup> ระบบกฎหมายประเทศสวีเดน, ค้นคืน 23 สิงหาคม 2560 จาก, <https://sites.google.com/site/millenniumtfc/extra/law?tmpl=%2Fsystem%2Fapp%2Ftemplates%2Fprint%2F&showPrintDialog=1>.

acts ซึ่งได้กำหนดบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีหรือผู้จัดหาเป็นโทษปรับและจำคุกไม่เกิน 6 เดือน<sup>69</sup> ต่อมาได้มีการนำบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามซื้อประเวณีทางเพศมาไว้ในประมวลกฎหมายอาญา แห่งราชอาณาจักรสวีเดนมาตรา 11 ของบทที่ 6<sup>70</sup> ซึ่งเป็นบทว่าด้วยอาชญากรรมทางเพศ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 เมษายน ค.ศ. 2005 ในการเสนอร่างบทบัญญัติดังกล่าวได้มีการให้เหตุผลว่าการซื้อประเวณีทางเพศนั้นถือเป็นการข่มขืนอย่างหนึ่งจึงเป็นอาชญากรรมที่ควรบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา โดยกำหนดว่าการซื้อประเวณีนั้นเป็นการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีโทษปรับและโทษจำคุกแก่ผู้ซื้อประเวณีไว้สูงสุดไม่เกิน 1 ปี อันเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทลงโทษ จากเดิมที่กำหนดอัตราโทษขั้นสูงไว้เพียง 6 เดือน เท่านั้น<sup>71</sup>

การมองว่าผู้ค้าประเวณีเป็นเหยื่อทางอาชญากรรม กฎหมายประเทศสวีเดน จึงไม่มีบทกำหนดโทษแก่ผู้ค้าประเวณีไว้โดยเฉพาะ มีเพียงการกำหนดบทลงโทษแก่ผู้จัดให้มีหรือติดต่อให้มีการค้าประเวณีและผู้ซื้อประเวณีเพื่อในการลดอุปสงค์ของการค้าประเวณี ซึ่งถือได้ว่าเป็นมาตรการที่ป้องกันและปราบปรามปัญหาการค้าประเวณี โดยยับยั้งผู้ซื้อประเวณีไม่ให้มีการแสวงหาหรือเสนอซื้อประเวณีในรูปแบบต่างๆ จากการที่มีบทบัญญัติลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีดังกล่าวก็ส่งผลทำให้ผู้ซื้อประเวณีไม่กล้าที่จะซื้อประเวณีทางเพศภายในประเทศเนื่องจากเกรงกลัวบทลงโทษ ส่งผลให้ผู้ซื้อประเวณีทำการหาช่องทางอื่น โดยทำการซื้อขายประเวณีทางเพศภายนอกประเทศมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในประเทศเพื่อนบ้าน<sup>72</sup> อาจกล่าวได้ว่าบทกฎหมายดังกล่าวเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ส่งผลให้มีการท่องเที่ยวเพื่อซื้อบริการทางเพศในต่างประเทศมากยิ่งขึ้น

<sup>69</sup> กิตติ์ชนัตต์ เลอวงส์รัตน์, (พ.ต.ท.), การป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีในประเทศไทย, พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซี แอนด์ เอส พรินติ้ง จำกัด, อ่างอิงใน กิตติศักดิ์ เจิมสิทธิประเสริฐ และคณะ, เรื่องเดิม, หน้า 8

<sup>70</sup> The Swedish Penal Code, Chapter 6, Section 11

“A person who, otherwise than as previously provided in this Chapter, obtains a casual sexual relation in return for payment, shall be sentenced for purchase of sexual service to a fine or imprisonment for at most one year.

The provision of the first paragraph shall also apply if the payment was promised or given by another person.”

<sup>71</sup> Gunilla Ekberk, The Swedish Law That Prohibits the Purchase of Sexual Service: Best Practices for Prevention of Prostitution and Trafficking in Human Being, p. 1

<sup>72</sup> กิตติ์ชนัตต์ เลอวงส์รัตน์, (พ.ต.ท.), เรื่องเดิม, อ่างอิงใน กิตติศักดิ์ เจิมสิทธิประเสริฐ และคณะ, “เรื่องเดิม”, หน้า 9

การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวทำให้การซื้อขายประเวณีในประเทศสวีเดน ลดลงอย่างมาก จากประเมินผลของรัฐบาลสวีเดนพบว่า การที่ออกกฎหมายดังกล่าวทำให้จำนวนผู้ค้าประเวณีตามข้างถนนหรือที่สาธารณะมีจำนวนลดน้อยลงไปกว่าครึ่งจากที่เคยมี<sup>73</sup> ซึ่งเป็นผลมาจากผู้ซื้อประเวณีหันมาเกรงต่อกฎหมายไม่กล้าที่จะทำการซื้อประเวณีในรูปแบบต่างๆ จึงทำให้ตลาดการค้าขายประเวณีไม่เป็นที่นิยมเช่นในอดีตแม้ว่าการค้าประเวณีหรือผู้ตัวขายประเวณีจะมีได้เป็นความผิดตามกฎหมายก็ตาม แต่ก็ยังเป็นผลเนื่องมาจากการไม่มีผู้ต้องการซื้อประเวณีจึงทำให้ผู้ขายประเวณีต้องหาอาชีพอื่นหรือไปทำการขายประเวณีในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศนอร์เวย์และประเทศเดนมาร์ก

## 2.2 ประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษมีแนวคิดและหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่คล้ายคลึงกับประเทศไทยในเรื่องที่เกี่ยวกับการมองว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย และมองว่าผู้ค้าประเวณีเป็นเหยื่อจากการค้าประเวณี แต่เพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคมจึงได้มีการบัญญัติบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีในที่สาธารณะ ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาจึงได้นำแนวคิดและหลักเกณฑ์ทางกฎหมายของประเทศอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี ดังนี้

### 2.2.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีของประเทศไทย

ประเทศไทยมองว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย ควรจะมีมาตรการทางกฎหมายออกมาควบคุมและจัดการดูแลทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อขจัดปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการค้าประเวณี โดยได้กำหนดบทลงโทษแก่ผู้ขายประเวณีในที่สาธารณะ ผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีรูปแบบต่างๆ และสำหรับผู้ซื้อประเวณีนั้น กฎหมายประเทศไทยก็ได้มีบทลงโทษแก่ผู้ให้ค่าตอบแทนหรือสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนเพื่อการบริการทางเพศแก่ผู้ขายประเวณีหรือโสเภณีเป็นการเฉพาะ จากบทลงโทษดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากฎหมายประเทศไทยมีเจตนารมณ์ที่จะมุ่งถึงการป้องปรามและควบคุมการค้าประเวณี แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากมิได้มีบทลงโทษแก่ผู้ขายประเวณีในเคหสถานหรือที่ส่วนบุคคลอื่นจะทำให้มีลักษณะแนวคิดที่ห้ามค้าประเวณีโดยเด็ดขาด ดังนั้น จึงถือได้ว่าประเทศไทยมีแนวคิดที่ปรามการค้าประเวณี

### 2.2.2 กฎหมายประเทศประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี

การค้าประเวณีในประเทศอังกฤษนั้นหากกระทำภายในเคหสถาน (Indoor prostitution) ไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย แต่หากมีการชักชวน แนะนำ หรือเรียกร้องเพื่อ

<sup>73</sup> the March 8 Initiative, the Effects of the Swedish Ban on the Purchase of Sexual Services, กันยายน 8 ธันวาคม 2560, จาก,

เสนอขายประเวณีตามบริเวณข้างถนน หรือ Street prostitution การกระทำดังกล่าวถือเป็นความผิดตาม Street Offences Act, 1959 มาตรา 1 (1)<sup>74</sup> และยังได้มีการกำหนดบทนิยามของคำว่า “Street” หรือ “ถนน” ไว้ใน มาตรา 1 (4)<sup>75</sup> ให้หมายความรวมถึง สะพาน ถนน ตรอก ทางเดินเท้า อุโมงค์ใต้ดิน ลานกว้าง สนามสำหรับเล่นกีฬา ซอย หรือ ทางเดิน ไม่ว่าจะเป็ถนนสายหลักหรือไม่ ซึ่งเป็นที่เปิดใช้สำหรับสาธารณชน รวมถึงทางเข้าออกและพื้นที่ที่มีเขตแดนหรือเปิดออกสู่กับสถานที่ดังกล่าวด้วย ก็ให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของคำว่า “ถนน” จากบทบัญญัติของกฎหมายจะเห็นได้ว่าประเทศอังกฤษมีแนวความคิดที่มองว่าการค้าประเวณีนั้นสามารถกระทำได้ในเฉพาะบริเวณที่เป็นที่ส่วนบุคคลหรือภายในเคหะสถานเท่านั้น เนื่องจากการกระทำดังกล่าวในที่สาธารณะจะสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่บุคคลทั่วไป และยังก่อให้เกิดภาพลักษณ์ในสังคมไปในทิศทางที่ไม่ดี กฎหมายมีการห้ามการค้าขายประเวณีในสถานที่ดังกล่าว เพื่อที่จะควบคุมการค้าประเวณีให้เกิดความมีระเบียบและง่ายต่อการจัดการ

แม้ว่าการค้าประเวณีจะไม่ใช่เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายหากกระทำภายในเคหะสถาน แต่ประเทศอังกฤษก็ได้บัญญัติบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีไว้ใน Policing and Crime Act, 2009 บทที่ 26 ส่วนที่ 2 ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศและสถานบริการทางเพศ มาตรา 53 A (1)<sup>76</sup> ซึ่งได้กำหนดค่าปรับที่ให้ผู้ซื้อประเวณีหรือโสเภณีถือเป็ความผิดตามกฎหมาย โดยผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวจะถูกปรับสูงสุดไม่เกิน 1,000 ปอนด์ บทบัญญัติดังกล่าวถือได้ว่ามีวัตถุประสงค์หลักในการต่อต้านการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ และถือเป็นส่วนหนึ่งของการอนุวัติการตามกฎหมายระหว่างประเทศที่มุ่งเน้นในการจำกัดปริมาณของอุปสงค์ในการซื้อประเวณี เห็นได้จากองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการฟ้องคดีอาญาของประเทศอังกฤษ (The Crown Prosecution Service หรือ CPS)

<sup>74</sup> Street Offences Act, 1959, chapter 57, section 1(1).

“1. – (1) It shall be an offence for a common prostitute to loiter or solicit in a street or public place for purpose of prostitution.”

<sup>75</sup> Street Offences Act, 1959, chapter 57, section 1 (4).

“1. – (4) For the purpose of this section “street” includes any bridge, road, lane, footway, subway, square, court, alley or passage, whether a thoroughfare or not, which is for the time being open to the public; and the doorways and entrances of premises abutting on a street (as hereinbefore defined), and any ground adjoining and open to a street, shall be treated as forming part of the street.”

<sup>76</sup> Policing and Crime Act, 2009, chapter 26, part 2, section 53A (1).

“A person (A) commits an offence if -

(a) A makes or promises payment for the sexual services of a prostitute (B), ...”



ได้ระบุว่า วัตถุประสงค์ของการห้ามการซื้อประเวณีตามมาตรา 53 A นั้นก็เพื่อลดความต้องการการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศที่ผิดกฎหมายทุกรูปแบบ<sup>77</sup>

นอกจากการซื้อประเวณีกรณีทั่วไปที่กล่าวมาข้างต้นประเทศอังกฤษก็ได้มีการบัญญัติฐานความผิดและบทลงโทษเกี่ยวกับการซื้อประเวณีเด็กไว้ใน the Sexual Offences Act, 2003 ส่วนที่ 1 ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับเพศ มาตรา 47 ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1. กรณีซื้อประเวณีเด็กอายุต่ำกว่า 13 ปี ต้องระวางโทษสูงสุดจำคุกตลอดชีวิต<sup>78</sup>
2. กรณีซื้อประเวณีเด็กอายุ 13 - 16 ปี ต้องระวางโทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน 14 ปี<sup>79</sup>
3. กรณีซื้อประเวณีเด็กอายุ 16-18 ปี ต้องระวางโทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน 7

ปี<sup>80</sup>

การกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ซื้อประเวณีเด็กในประเทศอังกฤษข้างต้นจะเห็นได้ชัดว่ามีบทลงโทษที่สูงกว่าบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีกรณีทั่วไปอย่างมากซึ่งมีเพียงโทษปรับเท่านั้น จึงอาจกล่าวได้ว่ากฎหมายฉบับนี้มุ่งที่จะห้ามการซื้อประเวณีเด็กโดยเด็ดขาด ไม่เพียงแต่เพื่อป้องปรามการซื้อประเวณีผู้ใหญ่ดังเช่นกรณีทั่วไป

การห้ามซื้อประเวณีตามกฎหมายประเทศอังกฤษนั้น ไม่จำกัดเฉพาะห้ามซื้อประเวณีในที่สาธารณะเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงการซื้อในเคหสถานหรือห้องด้วย เพื่อให้

<sup>77</sup> Johanna Niemi & Jussi Aaltonen, Abuse of a victim of prostitution: Evaluation of the effectiveness of the sex purchase ban, p.44-45.

<sup>78</sup> the Sexual Offences Act, 2003, part 1, section 47(3)

“Paying for sexual services of a child

(3) A person guilty of an offence under this section against a person under 13, where subsection (6) applies, is liable on conviction to imprisonment for life.”

<sup>79</sup> the Sexual Offences Act, 2003, part 1, section 47 (4) (a)

“Paying for sexual services of a child

Unless subsection (3) applies, a person guilty of an offence under this section against a person under 16 is liable -

(a) where subsection (6) applies, is liable on conviction to imprisonment for a term not exceeding 14 years; ...”

<sup>80</sup> the Sexual Offences Act, 2003, part 1, section 47 (5) (b)

“Paying for sexual services of a child

Unless subsection (3) or (4) applies, a person guilty of an offence under this section is liable -

(b) on conviction on indictment, to imprisonment for a term not exceeding 7 years.

เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ดังนั้น แม้การขายประเวณีในเคหะสถานจะมีได้เป็นความผิดตามกฎหมาย แต่หากมีการเข้าตรวจค้นของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเคหะสถานดังกล่าวผู้ซื้อประเวณีที่อยู่ในบริเวณนั้นก็อาจถูกดำเนินคดีตามกฎหมายได้<sup>81</sup>

นอกจากนี้กฎหมายของประเทศอังกฤษยังมีการกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ที่ขั้บรถตระเวรหาซื้อประเวณีจากผู้ค้าประเวณี หรือที่เรียกว่า “kerb crawling” ไว้ใน Criminal Justice and Police Act, 2001 มาตรา 71<sup>82</sup> ให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ได้กำหนดบทลงโทษแก่ผู้ขายประเวณีในที่สาธารณะ อันเป็นการทำให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากบทบัญญัติที่กล่าวมาข้างต้น จึงเห็นได้ว่ากฎหมายประเทศอังกฤษมีเจตนารมณ์ที่จะมุ่งถึงการป้องปรามและควบคุมการค้าประเวณีเนื่องจากมิได้ห้ามหรือมีบทลงโทษแก่ผู้ขายประเวณีในเคหะสถานก็ตาม แต่มีการกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อที่จะป้องกันมิให้มีการค้าประเวณีเกิดขึ้นในสังคม อันทำให้สามารถลดปัญหาอื่น ๆ ที่เป็นผลมาจากการค้าประเวณีได้

### 2.3 ประเทศฟินแลนด์

ประเทศฟินแลนด์มีแนวคิดและหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่คล้ายคลึงกับประเทศไทยในเรื่องที่เกี่ยวกับการมองว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย และมองว่าผู้ค้าประเวณีเป็นเหยื่อจากการค้าประเวณี แต่เพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคมจึงได้มีการบัญญัติบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีในที่สาธารณะ ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาจึงได้นำแนวคิดและหลักเกณฑ์ทางกฎหมายของประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี ดังนี้

#### 2.3.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีของประเทศฟินแลนด์

ประเทศฟินแลนด์นั้นมองว่าการค้าประเวณีหรือการขายบริการทางเพศนั้นไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้อง เป็นปัญหาทางสังคมต่างๆ และมีบทลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี รวมทั้งบทลงโทษสำหรับผู้ซื้อประเวณีเด็ก จึงเห็นได้ว่า ประเทศฟินแลนด์มีแนวคิดที่ปรามการค้าประเวณี เพราะแม้จะมีบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีในที่สาธารณะ แต่ก็มีได้มีบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีในเคหะสถานไว้โดยเฉพาะ จึงไม่มีลักษณะของแนวคิดที่ห้าม

<sup>81</sup> Ibid., “เรื่องเดิม”, p. 47

<sup>82</sup> Criminal Justice and Police Act, 2001, part 3, section 71

“Arrestable offences

In section 24 (2) of 1984 Act (list of arrestable offence), after paragraph (g) there shall be interested - (ga) an offence under section 1 of the Sexual Offences Act 1985 (c. 44) (kerb- crawling); ... ”

การค้าประเวณี โดยเด็ดขาด เนื่องจากประเทศฟินแลนด์เห็นว่าผู้ค้าประเวณีเป็นเหยื่อของ อาชญากรรมของการค้าประเวณี

### 2.3.2 กฎหมายประเทศฟินแลนด์ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี

การค้าประเวณีในประเทศฟินแลนด์นั้นเป็นถือความผิดตาม Public Order Act, 2003 หากได้กระทำในที่สาธารณะ และตามกฎหมายของประเทศฟินแลนด์ก็ได้บัญญัติ บทลงโทษแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีไว้ด้วย อาทิเช่น ผู้ค้าประเวณีในที่สาธารณะ ผู้ซื้อประเวณี ผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี ไม่ว่าจะเป็นผู้ติดต่อ แมงดา แม่เล้า พ่อเล้า เป็นต้น<sup>83</sup> แต่อย่างไรก็ตามหากได้กระทำการค้าประเวณีในเคหสถานหรือพื้นที่ส่วนบุคคล กรณีดังกล่าวไม่ได้มีกฎหมายบัญญัติฐานความผิดหรือบทลงโทษไว้แต่อย่างใด ต่อมาเมื่อปีค.ศ. 2006 ประมวลกฎหมายอาญาของประเทศฟินแลนด์ก็ได้มีตรากฎหมายเกี่ยวกับผู้แสวงหาผลประโยชน์ จากการค้าประเวณีไว้ในบทที่ 6 มาตรา 8<sup>84</sup> โดยกำหนดว่า บุคคลใดสัญญาว่าจะให้หรือให้ ซึ่งค่าตอบแทนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจในการชักชวนบุคคลอื่นหรือการจัดให้มี เพศสัมพันธ์จะต้องรับโทษตามกฎหมาย โดยอัตราโทษปรับหรือจำคุกสูงสุดไม่เกิน 6 เดือน ซึ่งแม้ การกระทำจะเป็นขั้นตอนของการพยายามกระทำความผิดก็ถือเป็นการผิดตามกฎหมาย ดังกล่าว<sup>85</sup>

สำหรับการห้ามการซื้อประเวณีในประเทศฟินแลนด์นั้นมีบทบัญญัติให้การ ซื้อประเวณีเป็นความผิดตามกฎหมายเป็นครั้งแรกเมื่อปีค.ศ. 2003 ใน the Public Order Act มาตรา 7<sup>86</sup> โดยกำหนดห้ามการซื้อประเวณีและการเสนอขายประเวณีในที่สาธารณะ ส่วน

<sup>83</sup> Lyra Radford, 15 Countries where Prostitution Is Legal and How It Work, คืบคืบ 8 ธันวาคม 2560, จาก, <https://m.ranker.com/list/legal-prostitution-facts/lyra-radford>.

<sup>84</sup> The Criminal Code of Finland, Chapter 20, section 8.

“Abuse of a victim of sexual trade

(1) A person who, by promising or giving remuneration involving direct economic benefit induces a person referred to as victim in section 9 or 9 (a) or in Chapter 25, section 3 or 3 (a) to engage in sexual intercourse or in a comparable sexual act shall be sentenced, unless the act is punishable pursuant to section 8 (a), for abuse of a victim of sexual trade to fine or imprisonment for at most six months., ...”

<sup>85</sup> The Criminal Code of Finland, Chapter 20, section 8 (4).

“Abuse of a victim of sexual trade...

(4) An attempt of an intentional offence is punishable.”

<sup>86</sup> Public Order Act, 2003, chapter 2, section 7.

บทลงโทษสำหรับการซื้อประเวณีเด็กให้เป็นไปตามความในมาตรา 8 และ มาตรา 8 (a) แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งการซื้อประเวณีเด็กตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 8 (a)<sup>87</sup> ได้กำหนดโทษปรับหรือโทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน 2 ปีไว้แก่ผู้ซื้อประเวณีโดยสัญญาว่าจะให้หรือให้ค่าตอบแทนแก่เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี หรือบุคคลผู้ให้บริการทางเพศจากเด็กซึ่งบุคคลอื่นเป็นผู้จัดหามาให้ด้วยการซื้อประเวณีเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และการพยายามกระทำความผิดดังกล่าวก็ถือเป็นความผิดตามกฎหมายด้วย

จากบทบัญญัติของกฎหมายข้างต้นเห็นได้ว่า ประเทศฟินแลนด์ได้กำหนดบทลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี และกำหนดห้ามมิให้ทำการซื้อและขายประเวณีในพื้นที่สาธารณะ โดยบทลงโทษแก่กรณีดังกล่าวให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา แต่เป็นที่น่าสังเกตได้ว่าการซื้อประเวณีในประเทศฟินแลนด์มีเพียงบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีเด็กต่ำกว่า 18 ปีเท่านั้น โดยมีได้ห้ามเฉพาะการซื้อประเวณีในที่สาธารณะเท่านั้น กล่าวคือ แม้ได้กระทำการซื้อประเวณีเด็กต่ำกว่า 18 ปีในเคหสถานหรือสถานที่ส่วนบุคคลก็ถือเป็นความผิดตามกฎหมาย ในขณะที่เดียวกันแม้จะมีการห้ามซื้อและขายประเวณีในที่สาธารณะก็ตามหากมีการซื้อประเวณีบุคคลที่อายุกว่า 18 ปี ในเคหสถานหรือสถานที่ส่วนบุคคลการกระทำความผิดก็ยังไม่มียบทลงโทษไว้โดยเฉพาะแต่อย่างใด อาจกล่าวได้ว่า กฎหมายมุ่งประสงค์ที่จะปราบปรามการค้าประเวณีในที่สาธารณะเพียงเท่านั้น โดยเห็นว่าเป็นการกระทำที่สร้างความรำคาญแก่สาธารณชนและทำให้ภาพลักษณ์ของสังคมเสียหายเสื่อมโทรม แต่ก็มิได้มีบทลงโทษแก่กรณี

---

“It is prohibited to purchase sexual service or offer sexual services against payment in a public place. For the purposes of this Act, sexual service mean sexual intercourse and equivalent sexual acts as defined in Chapter 20, section 10 (1) of Criminal Code (39/1889). Provision on penalties for abusing a victim of prostitution and for purchasing sexual service from a young person are laid down in Chapter 20, sections 8 and 8 (a) of the Criminal Code. (744/2006)”

<sup>87</sup> The Criminal Code of Finland, Chapter 20, section 8 (a).

“Purchase of sexual services from a young person (743/2006)

(1) A person who, by promising or giving remuneration, induces a person below the age of eighteen years to engage in sexual intercourse or to perform another sexual act shall be sentenced for purchase of sexual services from a young person to fine or imprisonment for at most two years. (540/2011)

(2) Also a person who uses the sexual services referred to in subsection 1 for which another person has promised or given remuneration shall be sentenced for purchase of sexual services from a young person.

(3) An attempt is punishable.”

ดังกล่าวอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม กฎหมายเพียงมุ่งที่จะคุ้มครองเด็กที่อายุต่ำกว่า 18 ปีมิให้ตกเป็นเหยื่อจากการค้าประเวณีในทุกรูปแบบเท่านั้นซึ่งไม่ว่าจะกระทำการซื้อขายกัน ณ สถานที่ใดก็ถือเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา จะเห็นได้ว่ากฎหมายประเทศฟินแลนด์มีเจตนารมณ์ที่ปราบปรามผู้ซื้อประเวณีเด็กอย่างเด็ดขาด

### 3. กฎหมายประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี

#### 3.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีของประเทศไทย

ประเทศไทยมองว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย รัฐควรเข้ามาจัดการและควบคุมเพื่อขจัดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎหมายที่มีโทษทางอาญาแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี ซึ่งแม้ในช่วงแรกประเทศไทยจะมีการอนุญาตให้ทำการค้าประเวณีก็ตาม แต่เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศและสภาพสังคมในยุคปัจจุบันที่มีแนวโน้มในการต่อต้านการค้าประเวณีในรูปแบบต่างๆ อันจะเห็นได้จากประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้า และเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วจึงได้มีการบัญญัติบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีในที่สาธารณะ รวมทั้งผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี โดยเห็นว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายและไม่สมควรที่จะมีอยู่ในสังคม และเป็นสิ่งที่นำพาซึ่งปัญหาในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านอาชญากรรมทางเพศ ความปลอดภัย การสาธารณสุข ความมีศีลธรรมจรรยา ดังนั้นประเทศไทยจึงได้มีการบัญญัติการกระทำที่เป็นความผิดและมีโทษทางอาญาไว้หลายมาตรดั่งที่ปรากฏในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 จึงกล่าวได้ว่าประเทศประเทศไทยมีแนวคิดที่ปราบปรามการค้าประเวณี แต่อย่างไรก็ตามประเทศไทยก็ยังไม่มียกโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีไว้แต่อย่างใด อันทำให้การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวไม่มีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของกฎหมายเท่าที่ควร

#### 3.2 กฎหมายประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี

##### 3.2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2560)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย คือ กฎหมายสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศโดยวางหลักและกฎเกณฑ์อันเป็นแนวทางในการใช้อำนาจของรัฐ โครงสร้างของรัฐบาล การใช้อำนาจของรัฐ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน โดยมีเจตนารมณ์ที่มุ่งคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รวมทั้งวางหลักเกณฑ์หน้าที่ของประชาชนที่ต้องปฏิบัติ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2557 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2558 ได้บัญญัติให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่ในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับ

ปัจจุบันเพื่อใช้เป็นหลักในการปกครองประเทศ และเป็นแนวทางในการจัดทำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นๆ โดยได้กำหนดและวางระเบียบในการใช้อำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ รวมถึงองค์กรอิสระต่างๆ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และวางแนวทางที่เหมาะสม เพื่อรับรองป้องกัน และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนชาวไทยให้มีความชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยถือว่าการมีสิทธิและเสรีภาพเป็นหลักการจำกัดตัดสิทธิเสรีภาพเป็นข้อยกเว้น แต่การใช้สิทธิเสรีภาพดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เพื่อคุ้มครองส่วนรวม<sup>88</sup>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ฉบับปัจจุบันนี้เป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ ซึ่งบทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับ หรือการกระทำใด ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติหรือการกระทำนั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ และเมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญบังคับแก่กรณีใด ให้การกระทำนั้นหรือวินิจฉัยกรณีนั้นเป็นอันบังคับมิได้ ตามนัยของมาตรา 5 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ก็ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนดังที่ได้บัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา 4 บัญญัติว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง

ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน”

มาตรา 25 วรรคแรก บัญญัติว่า “สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำกรานั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น”

มาตรา 27 บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้

<sup>88</sup> รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรของรัฐย่อมมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม”

จากบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ข้างต้น จะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้บัญญัติถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนไว้ อันเป็นการรับรองคุ้มครองสิทธิตามหลักของสิทธิมนุษยชนตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Universal Declaration of Human Right) ซึ่งถือเป็นหลักมาตรฐานสากลในการปกครองประเทศที่รัฐควรบัญญัติไว้เป็นหลักในการปกครองประเทศ กล่าวคือ หลักในการบัญญัติรัฐธรรมนูญ ควรคำนึงถึงด้วยว่า ประชาชนทุกคนย่อมมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีสิทธิ เสรีภาพ อิสรภาพ และความเสมอภาค โดยไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา เพศ อายุ สีผิว ฐานะทางสังคม ซึ่งหลักดังกล่าวก็ได้บัญญัติไว้ใน มาตรา 27 ว่า

“บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรของรัฐย่อมมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม”

อย่างไรก็ตาม เพื่อความสะดวกในการปกครองประเทศและทำให้ประชาชนได้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพบางอย่างของประชาชน เพราะหากต่างคนต่างใช้สิทธิเสรีภาพของตนอย่างไม่จำกัดแล้วนั้น การอยู่

ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขนั้นคงหาไม่ได้ไม่ ดังนั้น เพื่อคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 จึงต้องกำหนดขอบเขตของการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนบางอย่างไว้ด้วย ดังความในมาตรา 26 ที่บัญญัติว่า

“การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุและจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุมเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง”

จากบทบัญญัติข้างต้น จะเห็นได้ว่า แม้รัฐมีความจำเป็นในการจำกัดสิทธิเสรีภาพบางประการของประชาชน เพื่อให้ประชาชนอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข แต่การที่จะจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนไม่ว่าจะด้วยเหตุผลประการใด จะต้องไม่ไปขัดต่อหลักนิติธรรม และต้องไม่เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนเกินสมควรและจะส่งผลกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไม่ได้ ทั้งจะต้องระบุมเหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิดังกล่าวด้วย และการบังคับใช้จะต้องมีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไปโดยมิได้เจาะจงบุคคลหรือกลุ่มบุคคลโดยเฉพาะ

ดังนั้นสำหรับกรณีผู้ซื้อประเวณีตามนัยของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้สิทธิบุคคลในการมีสิทธิที่จะกระทำการใดๆต่อชีวิตและร่างกายของตนได้ การที่จะร่วมประเวณีกับบุคคลอื่น จึงถือเป็นการใช้สิทธิเสรีภาพตามความหมายที่รัฐธรรมนูญได้รับรองและคุ้มครอง เนื่องจากกรณีผู้ซื้อประเวณียังไม่มีบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นใดได้บัญญัติจำกัดสิทธิมิให้กระทำการดังกล่าวหรือบัญญัติให้เป็นความผิดตามกฎหมายไว้โดยเฉพาะ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. จึงเป็นกรณีที่น่าสงสัยว่าเหตุใดกฎหมายจึงมิได้มีการบัญญัติฐานความผิดและบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีไว้โดยเฉพาะ ทั้งที่ตามกฎหมายดังกล่าวบัญญัติความผิดแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีในรูปแบบต่างๆเอาไว้ ซึ่งประเด็นนี้ผู้ศึกษาจะทำการวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศในบทที่ 4 ต่อไป



### 3.2.2 พระราชบัญญัติป้องกันสัณจรโรค ร.ศ.127

กฎหมายฉบับนี้นับว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกของประเทศไทยที่ได้บัญญัติเกี่ยวกับการค้าประเวณี โดยประเทศไทยได้รู้จักการค้าประเวณีในสมัยรัชการที่ 5 ซึ่งสมัยนั้นเป็นช่วงที่ประเทศไทยมีการเลิกทาส ทำให้หญิงต้องหันมาทำอาชีพโสเภณีเป็นส่วนมาก จึงก่อให้เกิดปัญหาโรคติดต่อจากการมีเพศสัมพันธ์ของหญิงโสเภณีจำนวนมาก โดยมีได้มีการตรวจโรคโดยแพทย์แต่อย่างใด และนอกจากนี้ยังมีปัญหาที่เกิดจากปัญหาการล่อลวงหญิงสาวให้มาทำการค้าประเวณีมากขึ้น ดังนั้น รัชการที่ 5 จึงได้ทรงตราพระราชบัญญัติป้องกันสัณจรโรค ร.ศ. 127 เพื่อแก้ไขและควบคุมปัญหาดังกล่าว<sup>89</sup> ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ได้อนุญาตให้อาชีพค้าประเวณีเป็นอาชีพที่ถูกกฎหมายในสมัยนั้น โดยกำหนดให้นายโรงเจ้าของสำนักต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน และโสเภณีก็จะต้องทำการขึ้นบัญชีกับเจ้าพนักงานเช่นเดียวกัน รวมทั้งต้องถือใบอนุญาตประจำตัว จึงทำให้ประเทศไทยมีการขึ้นทะเบียนเป็นครั้งแรก ในระยะแรกที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้บังคับใช้เฉพาะในกรุงเทพมหานคร และหัวเมืองบางแห่งเท่านั้น จนกระทั่งสมัยรัชการที่ 6 ในปี พ.ศ. 2456 จึงได้ประกาศบังคับใช้ทั่วประเทศ<sup>90</sup>

พระราชบัญญัติป้องกันสัณจรโรค ร.ศ. 127 ได้บัญญัติถึงมาตรการทางกฎหมายไว้ 33 มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของคำว่า “หญิงนครโสเภณี” หมายความว่า หญิงที่รับจ้างชราเราสำสอน โดยได้รับเงินผลประโยชน์เป็นค่าจ้าง

จากคำนิยามดังกล่าวข้างต้น แม้จะมีได้มีการให้ความหมายของคำว่า การค้าประเวณีหรือโสเภณีไว้โดยเฉพาะ แต่ตามความหมายนั้นก็มีความคล้ายคลึงและสอดคล้องกับคำว่า การค้าประเวณีในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 มาตรา 4 ที่ได้บัญญัติว่า “การค้าประเวณี” หมายความว่า การยอมรับการกระทำชราเราหรือการยอมรับการกระทำอื่นใด หรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำสอนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเดียวกันหรือคนละเพศ” อาจกล่าวได้ว่า ความหมายของคำว่า “หญิงนครโสเภณี” และ “การค้าประเวณี” หมายถึงบุคคลที่กระทำการชราเราหรือมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งสินจ้างเช่นเดียวกัน แต่จะมีความหมายแตกต่างกันที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้า

<sup>89</sup> หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติป้องกันสัณจรโรค ร.ศ. 127 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 23, มีนาคม 126, หน้า 1365

<sup>90</sup> สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, ร่วมแรงแบ่งปันรัก: สภาพข้อเท็จจริงแห่งปัญหาโสเภณีและเอดส์, เอกสารทางวิชาการ; หมายเลข 178, มหาวิทยาลัยมหิดล, 2537, หน้า 138-139.

คำประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 4 ได้เพิ่มหลักเกณฑ์ในเรื่องผลประโยชน์อื่นใด กล่าวคือ มิได้จำกัดสินจ้างไว้เพียงแต่เป็นตัวเงินดังเช่นพระราชบัญญัติป้องกันสัญจรโรคร.ศ. 127 เท่านั้น และนอกจากนี้ยังเพิ่มหลักเกณฑ์ในเรื่องของเพศซึ่งตัวผู้คำประเวณีไม่จำกัดเพียงเฉพาะเพศหญิง แม้ผู้คำประเวณีจะเป็นผู้ชายก็เข้าลักษณะของหลักเกณฑ์ตามกฎหมายดังกล่าว

2. มาตรา 6 และมาตรา 12 ได้กำหนดให้ผู้ที่จะเป็นนายโรงหญิงนคร จะต้องทำการขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานเสียก่อน และจะต้องจัดให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เช่น หน้าโรงต้องเป็นที่กำบัง ปกปิด มิดชิด มิให้คนเดินทางไปมาแลเห็นตลอดเข้าไปในโรงนั้นได้ ด้านหน้าโรงหลังโรง และบริเวณโรง จะต้องสะอาดปราศจากสิ่งรกรุงรังต่างๆ

จะเห็นได้ว่าการที่กฎหมายกำหนดให้นายโรงทำการขออนุญาตก็เนื่องจากมีความมุ่งหมายที่จะควบคุมกิจการการค้าประเวณีให้เป็นระบบระเบียบและรัฐสามารถตรวจสอบได้โดยง่าย

3. มาตรา 22 ได้กำหนดเกณฑ์เกี่ยวกับอายุของโสเภณีไว้ว่า ก่อนที่เจ้าพนักงานจะออกใบอนุญาต จะต้องสอบสวนเป็นขั้นหนึ่งก่อนว่า หญิงนั้นมีอายุเกินกว่า 15 ปี ตามที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ เป็นโรคติดต่อหรือไม่

การที่กฎหมายกำหนดอายุ 15 ปี ก็มีเหตุผลเนื่องจากที่สภาพสังคมในสมัยนั้นหญิงแต่งงานเร็ว ทำให้เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ในบุคคลที่มีอายุกว่า 15 ปี ถือเป็นเรื่องปกติ

4. มาตรา 21 ได้กำหนดให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต ต้องทำบัญชีโรงหญิงนครโสเภณีเสนอผู้บังคับบัญชาทุกเดือน เพื่อจะได้ทราบว่าผู้ใดตั้งโรงหญิงนครโสเภณีที่ตำบลใดได้ถอนใบอนุญาตเสียหรือเลิกไปโดยเหตุประการใด เท่าใด คงมีตั้งอยู่เท่าใด

ถือว่าเป็นขั้นตอนปฏิบัติงานที่ทำให้รัฐสามารถตรวจสอบได้ว่ามีจำนวนโสเภณีมากน้อยเพียงใด เพื่อง่ายต่อการควบคุมดูแล

5. มาตรา 25 และมาตรา 26 ได้กำหนดให้เจ้าพนักงานมีอำนาจตรวจใบอนุญาตหญิงนครโสเภณีทุกเวลา และถ้าเห็นว่าหญิงนครโสเภณีผู้ใด จะเป็นโรคติดต่อกันได้ก็ให้นำหญิงนั้นไปให้แพทย์ตรวจ เมื่อเห็นว่าเป็นโรคติดต่อจริง เจ้าพนักงานก็มีอำนาจไม่ออกใบอนุญาตหรือถอนใบอนุญาตตามแต่กรณี และส่งตัวหญิงนั้นให้แพทย์ทำการรักษาเสียก่อนจนกว่าจะหาย

การรัฐทำการตรวจสอบเช่นนี้ก็มีจุดประสงค์ที่จะควบคุมโรคจากการค้าประเวณีซึ่งถือเป็นมาตรการที่สำคัญและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้อย่างแท้จริง

6. มาตรา 29 ได้กำหนดว่า ผู้ใดย้ายโรงหญิงนครหญิงโสเภณีไปในที่ไม่ได้รับอนุญาต หรือขัดขวางหญิงโสเภณีซึ่งไม่สมัครใจจะอยู่ด้วยต่อไป หรือรับหญิงที่ไม่มีใบอนุญาตไว้เป็นโสเภณี หรือขัดขวางไม่ยอมให้เจ้าพนักงานตรวจใบอนุญาต และตรวจโรคย่อมมีความผิดตามกฎหมาย และมีโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือทั้งจำทั้งปรับ

จะเห็นได้ว่าบทลงโทษนี้มีจุดประสงค์เพื่อที่จะลงโทษนายโรงและโสเภณีที่กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดหน้าที่ให้ปฏิบัติไว้

7. มาตรา 30 ได้มีบทลงโทษแก่โสเภณีที่ไม่กระทำการอันกฎหมายบัญญัติไว้ว่า ผู้ใดหลอกลวงเจ้าพนักงาน เพื่อขออนุญาตเป็นโสเภณีว่ามีอายุเกิน 15 ปี หรือกระทำการล่วงละเมิดไม่ขออนุญาตก่อนที่จะประพฤติดนเป็นโสเภณีหรือเอาใบอนุญาตผู้อื่นมาใช้ ปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท จำคุกไม่เกินสามเดือนหรือทั้งจำทั้งปรับ

บทบัญญัตินี้มุ่งลงโทษเด็กที่อายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ได้กระทำการโดยหลอกลวงเจ้าพนักงานว่าตนอายุเกิน 15 ปี เพื่อจะขอจดทะเบียนโสเภณี และลงโทษผู้ที่มิได้ขออนุญาตจดทะเบียนโสเภณีตามกฎหมายกำหนดไว้

8. มาตรา 31 ได้กำหนดว่า หญิงนครโสเภณีผู้ใด กระทำการทราจารแก่ผู้ที่เดินไปมาภายนอกโรงหรือย้ายโรงไปที่อื่นก่อนได้รับอนุญาต ปรับไม่เกินยี่สิบบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือทั้งจำทั้งปรับ

บทลงโทษเช่นนี้มีจุดประสงค์เพื่อป้องกันมิให้โสเภณีกระทำการอันเป็นการรบกวนหรือทำการอันเป็นการเสื่อมเสียในที่สาธารณะซึ่งเปรียบได้กับกฎหมายที่ควบคุมเกี่ยวกับการค้าประเวณีในปัจจุบันมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ซึ่งได้บัญญัติว่า “ผู้ใดเข้าติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตาม หรือรับเร้าบุคคลตามถนนหรือสาธารณสถาน หรือกระทำการอื่นใด เพื่อการค้าประเวณีอันเป็นการเปิดเผย และนำอับอายหรือเป็นที่เดือดร้อนรำคาญแก่สาธารณชน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”

9. มาตรา 32 ได้กำหนดว่า ผู้ใดบังคับกดขี่ล่อลวงหญิงที่ไม่สมัครใจเป็นโสเภณี จนต้องจำใจเป็นโสเภณีมีโทษตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ล่วงประเวณี

บทบัญญัตินี้ดังกล่าวมีเจตนารมณ์ลงโทษบุคคลที่กระทำการบังคับให้บุคคลอื่นที่ไม่สมัครใจมาค้าประเวณี ซึ่งอาจเปรียบได้กับมาตรา 9 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ที่ได้กำหนดบทลงโทษแก่ผู้เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพา

บุคคลไปทำการค้าประเวณี โดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการใดๆ

จากบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น เห็นได้ว่าการค้าประเวณีตามพระราชบัญญัติป้องกันสัจจรโรค ร.ศ. 127 มิได้เป็นความผิดตามกฎหมาย และมีการจดทะเบียนโสเภณีอันเป็นการมุ่งที่จะควบคุมและตรวจสอบจำนวนโสเภณีและโรงหญิงนครโสเภณี โดยกำหนดความผิดเฉพาะโสเภณีที่กระทำทราจารหรือกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียนอกโรงเท่านั้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการที่จะควบคุมโรคระบาดจากการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งเห็นได้จากมีการกำหนดให้เจ้าพนักงานมีอำนาจในการตรวจโรคได้ตลอดเวลา ส่วนกรณีผู้ที่ดำรงชีพได้จากการค้าประเวณี เช่น แมงดา ก็มีได้มีการบัญญัติไว้เป็นความผิดแต่อย่างใด มีเพียงความผิดสำหรับผู้ที่บังคับกดขี่ล่อลวงหญิงที่ไม่สมัครใจเป็นโสเภณีเท่านั้น และสำหรับกรณีผู้ซื้อประเวณีกฎหมายก็ไม่ได้กำหนดไว้ว่าเป็นการกระทำที่เป็นความผิดตามกฎหมาย อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้ยอมรับว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมายหากได้กระทำการอันกฎหมายกำหนดไว้จึงเห็นได้ว่า ตามพระราชบัญญัติป้องกันสัจจรโรค ร.ศ. 127 มีแนวคิดที่ให้การค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย ซึ่งต่อมาพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ได้ถูกยกเลิกเมื่อปี พ.ศ. 2503 โดยมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 ซึ่งหลังจากนั้นการค้าประเวณีในประเทศไทยก็ถือเป็นกระทำที่ผิดกฎหมายจนกระทั่งปัจจุบัน

### 3.2.3 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503

นับแต่ประเทศไทยได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 ฉบับนี้ นับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงระบบระเบียบมาตรฐานการที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีในประเทศไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากได้กำหนดให้การค้าประเวณีเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ได้บัญญัติบทลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี ดังนี้

#### 1. ผู้ค้าประเวณี

กรณีผู้กระทำการเพื่อเสนอค้าประเวณีตามถนน หรือสาธารณสถานตาม มาตรา 5 ได้บัญญัติไว้ว่า

“ผู้ใด เพื่อการค้าประเวณี กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

1) เข้าติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตาม หรือรับเร้าบุคคลตามถนนหรือสาธารณสถาน หรือกระทำการดังกล่าวในที่อันเป็นการเปิดเผยและน่าอัปอายหรือเป็นที่เดือดร้อนรำคาญแก่สาธารณะชน

2) เตรีอเตร หรือคอยอยู่ตามถนน หรือสาธารณสถานในลักษณะหรืออาการที่เห็นได้ว่าเป็นการเรียกร้องการติดต่อในการค้าประเวณี

### 3) เข้าไปมั่วสุมในสถานการค้าประเวณี

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่ง 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ส่วนกรณีผู้ค้าประเวณี ตามมาตรา 6 ได้บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดกระทำการค้าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

และสำหรับกรณีผู้ค้าประเวณีแก่บุคคลเพศเดียวกัน ตามมาตรา 7 ได้บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดกระทำการค้าประเวณี ต่อบุคคลเพศเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ”

จากบทบัญญัติข้างต้นเห็นได้ว่า การค้าประเวณีนั้นเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายอย่างเด็ดขาด โดยกระทำการค้าประเวณี ณ สถานที่ใดก็ถือเป็นความผิด หรือไม่ว่าจะเป็นการค้าประเวณีแก่บุคคลต่างเพศหรือบุคคลเพศเดียวกันก็ตาม และแม้ว่าจะเพียงกระทำเพียงติดต่อ ชักชวน บุคคลอื่นให้ซื้อประเวณี หากได้กระทำในที่สาธารณะก็ถือเป็นความผิดตามกฎหมายแล้ว ซึ่งเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้มีความแตกต่างกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ในเรื่องความผิดของผู้ค้าประเวณี โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ได้มองว่าผู้ค้าประเวณีนั้นเป็นเหยื่อของการค้าประเวณีเพราะผู้ค้าประเวณีส่วนมากเป็นผู้ด้อยการศึกษา จึงสมควรลดโทษและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ไม่สมควรที่จะบัญญัติไว้ให้เป็นความผิด ฉะนั้น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 จึงไม่มีบทบัญญัติฐานความผิดและบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณี

แต่สำหรับความผิดแก่ ผู้ที่ติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตาม หรือรับเร้าบุคคลตามถนนหรือสาธารณะสถาน หรือกระทำการดังกล่าวในที่อื่นเป็นการเปิดเผยและน่าอับอายหรือเป็นที่เดือดร้อนรำคาญแก่สาธารณะชน<sup>91</sup> พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ยังคงวางหลักตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 มาตรา 5 ที่ยังคงถือว่าการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดตามกฎหมาย เนื่องจากถือว่าเป็นการกระทำที่เป็นการรบกวนสาธารณะชนทั่วไป เป็นการกระทำอันน่าอับอายในที่สาธารณะ และทำให้ภาพลักษณ์ในสังคมเสื่อมโทรม จึงควรมีมาตรการลงโทษแก่บุคคลดังกล่าว นอกจากนี้ความผิดของผู้ที่เข้าไปมั่วสุมในสถานการค้าประเวณีตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503

<sup>91</sup> พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539, มาตรา 5

มาตรา 5 อนุ 3 นั้น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ได้กำหนด ความความผิดแก่กรณีดังกล่าวไว้ใน มาตรา 6 วรรคแรก<sup>92</sup> เช่นเดียวกัน

2. ผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี มีการบัญญัติบทลงโทษ ดังต่อไปนี้

มาตรา 8 บัญญัติว่า “ผู้ใดจัดหา ผู้กระทำการค้าประเวณีเพื่อผู้อื่นเป็นปกติธุระ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา 9 บัญญัติว่า “ผู้ใดเป็นเจ้าของกิจการ ผู้ดูแลหรือจัดการสถานการค้าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 4,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา 10 บัญญัติว่า “ผู้ใดยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการค้าประเวณี เป็นปกติธุระ ในสถานบริการที่ตนเป็นเจ้าของกิจการ ผู้ดูแลหรือผู้จัดการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำ”

จากบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น เห็นได้ว่าเป็นการบัญญัติความผิดแก่แม่เล้า พ่อ เล้า แม่ดา เจ้าของช่องหรือสถานค้าประเวณีที่ได้ผลประโยชน์จากการที่บุคคลอื่นค้าประเวณี รวมทั้งเจ้าของสถานที่ที่มีการจัดให้มีการค้าประเวณีแม้ตนจะมีได้เกี่ยวข้องกับกิจการค้าประเวณี ซึ่ง ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ได้กำหนดความความผิดแก่ กรณีดังกล่าวในลักษณะเดียวไว้ใน มาตรา 9<sup>93</sup> และ 11<sup>94</sup> ซึ่งจะกล่าวในหัวข้อต่อไป

<sup>92</sup> พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539, มาตรา 6 วรรคแรก “ผู้ใดเข้าไป มั่วสุมในสถานค้าประเวณีเพื่อประโยชน์ในการค้าประเวณีของตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่ง เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำและปรับ”

<sup>93</sup> พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539, มาตรา 9

“ผู้ใดเป็นธุระจัดหา ล่อไป พาไปซึ่งบุคคลใดเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณีแม้บุคคลนั้นจะ ยินยอมก็ตาม และไม่ว่าการกระทำต่างๆอันประกอบเป็นความผิดนั้น ได้กระทำภายในหรือนอกราชอาณาจักร ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี ผู้กระทำความผิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปีและปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปีและปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม เป็นการกระทำให้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลัง ประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขู่ใจด้วยประการใดๆ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนัก กว่าที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม หนึ่งในสามแล้วแต่กรณี

จากบทบัญญัติดังกล่าวเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีแนวคิดที่ห้ามการค้าประเวณีโดยเด็ดขาด เนื่องจากได้มีการบัญญัติบทลงโทษแก่โสเภณีไว้โดยชัดแจ้งและมีโทษจำคุก โดยมีได้มองว่าโสเภณีเป็นเหยื่อจากการค้าประเวณี อีกทั้งมีบทลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ ที่แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการบัญญัติบทลงโทษแก่บรรดาแม่เล้า หรือแมงดา รวมทั้งเจ้าของสถานที่ที่ตนเป็นเจ้าของกิจการ อาทิเช่น โรงแรม ในตึกลับ ห้องคาราโอเกะ ร้านอาหาร ร้านเสริมสวย เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายฉบับนี้ก็ยังไม่ครอบคลุมเพียงกับอาชญากรรมในรูปแบบอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี ที่มีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น รวมทั้งผู้ซื้อประเวณี ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี ต่อมาจึงได้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 เพื่อเป็นแก้ไขกฎหมายให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย

### 3.2.4 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539

แม้ประเทศไทยได้มีการออกกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับการค้าประเวณีมานานแล้ว และได้มีการบัญญัติให้การค้าประเวณีเป็นสิ่งผิดกฎหมายครั้งแรกตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 ต่อมาในปีพ.ศ. 2539 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ด้วยเหตุผลเนื่องจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 ได้ประกาศบังคับใช้เป็นเวลานาน บทบัญญัติที่มีอยู่โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทกำหนดโทษไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และโดยที่การค้าประเวณีมีสาเหตุสำคัญมาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคม ผู้กระทำการค้าประเวณีส่วนมากเป็นผู้ซึ่งด้อยสติปัญญาและการศึกษา สมควรลดโทษผู้กระทำการค้าประเวณี และเปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านั้นได้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นการให้การอบรมฟื้นฟูจิตใจ การ

---

ผู้ใดเพื่อให้มีการกระทำการค้าประเวณี รับตัวบุคคลซึ่งตนรู้หรือเชื่อว่ามีผู้จัดหา ล่อไป หรือชักพาไปตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ หรือสนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ แล้วแต่กรณี”

<sup>94</sup> พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539, มาตรา 9

“ผู้ใดเป็นเจ้าของกิจการค้าประเวณี ผู้ดูแล หรือผู้จัดการกิจการค้าประเวณีหรือสถานค้าประเวณี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปีและปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท ถ้ากิจการค้าประเวณีหรือสถานค้าประเวณีตามวรรคหนึ่งมีบุคคลซึ่งมีอายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีทำการค้าประเวณีอยู่ด้วย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปีและปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ถ้ากิจการค้าประเวณีหรือสถานค้าประเวณีตามวรรคหนึ่งมีบุคคลซึ่งมีอายุไม่เกินสิบห้าปีทำการค้าประเวณีอยู่ด้วย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่ห้าปีและปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท”

บำบัดรักษาโรค การฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต และในขณะเดียวกัน เพื่อเป็นการปราบปรามการค้าประเวณีและเพื่อคุ้มครองบุคคล โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่อาจถูกล่อลวงหรือชักพาไปเพื่อการค้าประเวณี สมควรกำหนดโทษบุคคลซึ่งกระทำชำเราเด็กในสถานการค้าประเวณี บุคคลซึ่งหารายได้จากการค้าประเวณีของเด็กและเยาวชน และบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ซึ่งมีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจในการจัดผู้อยู่ในความปกครองไปเพื่อการค้าประเวณี นอกจากนั้น ในปัจจุบันปรากฏว่าได้มีการโฆษณาชักชวนหรือแนะนำตัวทางสื่อมวลชนในลักษณะที่เห็นได้ว่าเป็นการเรียกร้องการติดต่อในการค้าประเวณีกันอย่างแพร่หลายสมควรกำหนดให้การกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ผิด<sup>95</sup> จึงต้องตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ฉบับนี้ขึ้นบังคับใช้เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน

โดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ฉบับนี้ได้ให้ความหมายของการค้าประเวณีมาตรา 4 ว่า “การค้าประเวณี” หมายความว่า การยอมรับการกระทำชำเราหรือการยอมรับการกระทำอื่นใด หรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการลำเอียงเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ

และพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ได้กำหนดการกระทำที่เป็นความอันจะต้องได้รับโทษตามกฎหมาย ซึ่งมีทั้งโทษปรับและโทษจำคุกดังนี้

1) การเข้าติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตาม หรือรับเร้าบุคคลตามถนนหรือสาธารณสถาน หรือกระทำการดังกล่าวในที่อื่นใด เพื่อการค้าประเวณีอันเป็นการเปิดเผยและนำอับอายหรือเป็นที่เดือนร้อนรำคาญแก่สาธารณชน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท<sup>96</sup>

ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีหรือโสเภณีได้ได้เสนอขายบริการทางเพศตามที่สาธารณะ เช่น ป้ายรถเมล์ ข้างถนน สวนสาธารณะ เป็นต้น จะเห็นได้ว่ากฎหมายต้องการที่จะลงโทษผู้ค้าประเวณีที่กระทำการอันนำอับอายและทำให้สาธารณชนเดือดร้อนรำคาญ แต่อย่างไรก็ตามผู้ค้าประเวณีในลักษณะเช่นนี้ก็มิได้ลดน้อยลงแต่อย่างใด เนื่องจากมีบทลงโทษที่น้อยเมื่อเทียบกับความเสียหายที่จะหารายได้จากการค้าประเวณี อาจกล่าวได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวมิได้ลดปัญหาการค้าประเวณีในที่สาธารณะได้แต่อย่างใด

2) การเข้าไปมั่วสุมในสถานการค้าประเวณีเพื่อประโยชน์ในการค้าประเวณีของตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำ

<sup>95</sup> หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539

<sup>96</sup> พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 5.



ทั้งปรับ<sup>97</sup> โดยความหมายของคำว่าสถานการค้าประเวณีนั้น หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้เพื่อการค้าประเวณีหรือยอมให้มีการค้าประเวณี และให้หมายความรวมถึงสถานที่ที่ใช้ในการติดต่อหรือจัดหาบุคคลอื่นเพื่อกระทำการค้าประเวณีด้วย<sup>98</sup>

แม้ว่าผู้เข้าไปมั่วสุมในสถานการค้าประเวณีจะเป็นความผิดตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้น แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายก็มิได้ให้ความหมายของการเข้าไปมั่วสุมไว้แต่อย่างใด แต่อาจกล่าวได้ว่า บทบัญญัติเช่นต้องการจะลงโทษแก่ผู้ที่อยู่ในบริเวณที่มีการจัดให้มีการค้าประเวณีโดยเฉพาะ เช่น ซ่อง อาบอบนวดหรือโรงแรมที่มีการค้าประเวณีแอบแฝง เป็นต้น

3) การโฆษณาหรือรับโฆษณา ชักชวน หรือแนะนำด้วยเอกสาร สิ่งพิมพ์ หรือกระทำให้แพร่หลายด้วยวิธีใดไปยังสาธารณะในลักษณะที่เห็นได้ว่าเป็นการเรียกร้องหรือการติดต่อเพื่อการค้าประเวณีของตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสองปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ<sup>99</sup>

ซึ่งเป็นบทลงโทษทั้งบุคคลผู้ติดต่อและผู้ค้าประเวณีที่กระทำการเป็นการเชิญชวนบุคคลให้มาซื้อประเวณีโดยการลงสื่อสาธารณะ อาจกล่าวได้ว่าเป็นการป้องกันช่องทางในการติดต่อ โดยมีการจูงใจโดยใช้สื่อรูปแบบต่างๆให้มีการซื้อขายประเวณี

4) การกระทำชำเราหรือกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ของตนเองหรือผู้อื่นแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีในสถานการค้าประเวณี โดยบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหกหมื่นบาท และถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงหกปีและปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสองหมื่นบาท แต่ถ้าเป็นการกระทำต่อคู่สมรสของตน โดยมีใจเพื่อสำเร็จความใคร่ของผู้อื่น ผู้กระทำไม่มีความผิด<sup>100</sup>

บทบัญญัติเช่นนี้มีประสงค์ที่จะลงโทษบุคคลที่กระทำชำเราเด็กในสถานการค้าประเวณีเท่านั้น อาจกล่าวได้ว่า หากกระทำชำเราเด็กในสถานที่อื่น เช่น สถานที่ส่วนบุคคลที่มีได้มีการจัดให้มีการค้าประเวณีไว้โดยเฉพาะ ก็ไม่ถือว่าเป็นความผิดตามมาตรานี้ และการกระทำก็จะต้องถึงขั้นการชำเราหรือเพื่อสำเร็จความใคร่ตามความหมายของประมวลกฎหมายอาญาดังที่กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 3.3.2.5 ด้วย และแม้ว่าเด็กที่ถูกกระทำนั้นจะยินยอมก็ถือเป็นความผิด

<sup>97</sup> พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 6

<sup>98</sup> พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 4

<sup>99</sup> พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 7

<sup>100</sup> พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 8

5) การเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปซึ่งบุคคลใดเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณีแม้บุคคลนั้นจะยินยอมก็ตาม และไม่ว่าการกระทำต่างๆ อันประกอบเป็นความผิดนั้นจะได้กระทำภายในหรือนอกราชอาณาจักร ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท ถ้าเป็นการกระทำแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท และถ้าเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าว เป็นการกระทำโดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเกียรติ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการใดๆ ผู้กระทำได้ระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้หนึ่งในสาม แล้วแต่กรณี หรือผู้ใดเพื่อให้มีการกระทำการค้าประเวณี รับตัวบุคคลซึ่งตนรู้ว่ามีผู้จัดหา ล่อไป หรือชักพาไป หรือสนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้แล้วแต่กรณี<sup>101</sup> ซึ่งเป็นบทลงโทษที่เป็นธุระจัดหาให้บุคคลอื่นกระทำการการค้าประเวณี และการสนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าวก็เป็นความผิด

6) บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของบุคคลซึ่งมีอายุยังไม่เกินสิบแปดปีรู้ว่ามี การกระทำความผิดต่อผู้อยู่ในความปกครองของตน เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปเพื่อให้บุคคลที่อยู่ในความปกครองนั้นกระทำการค้าประเวณี แม้ผู้อยู่ในความปกครองนั้นจะยินยอมก็ตาม และมีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำความผิดนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท<sup>102</sup>

ซึ่งเรื่องนี้เป็นบทบัญญัติวางหลักกฎหมายเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่โดยลงโทษผู้ที่ใช้อำนาจปกครอง เนื่องจากสังคมสมัยก่อนมีการนำลูก หลาน ไปขายให้กับแม่เลี้ยงหรือแมงดากันอย่างมากมาย และเด็กเองก็ด้วยเพราะความต้องการจะทดแทนพระคุณหรือมีความเกรงกลัว จึงต้องยินยอมไปขายบริการ กฎหมายจึงต้องมีการบัญญัติไว้เพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชน

7) เจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแล หรือผู้จัดการกิจการการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปีและปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท ถ้ากิจการหรือสถานการค้าประเวณีมีบุคคลซึ่งมีอายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีทำการค้าประเวณีอยู่ด้วย ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปีและปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

<sup>101</sup> พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 9.

<sup>102</sup> พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 10.

และถ้ากิจการหรือสถานการณ์ค้าประเวณีมีเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีทำการค้าประเวณีอยู่ด้วย ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท<sup>103</sup>

อาจกล่าวได้ว่า เป็นบทลงโทษแก่แม่เล้า พ่อเล้า แมงดา ผู้คุมช่องหรือสถานค้าประเวณีทั้งหลาย โดยเจ้าของกิจการนี้หมายความรวมถึง กิจการที่แอบแฝงในรูปแบบอื่นด้วย ถือเป็นการจัดจวงจรการจัดให้บุคคลคนอื่นกระทำการค้าประเวณีอย่างหนึ่ง เนื่องบุคคลตามบทบัญญัตินี้มักจะมีกลุ่มลูกค้าหรือผู้ซื้อประเวณีเป็นประจำอยู่แล้ว ทำให้มีการกระทำเช่นนี้ซึ่งถือเป็นการหารายจากการค้าประเวณีของบุคคลอื่นเป็นที่นิยมอย่างมาก

8) การหน่วงเหนี่ยว กักขัง กระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพ ในร่างกายหรือทำร้ายร่างกาย หรือขู่เข็ญด้วยประการใดๆว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้อื่นเพื่อข่มขืนใจให้ผู้อื่นนั้นกระทำการค้าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือถึงแก่ความตาย ผู้กระทำได้ระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต และการสนับสนุนในการกระทำความผิดก็ต้องรับแล้วแต่กรณี และถ้าผู้กระทำความผิดหรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าว เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ในสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท<sup>104</sup>

จะเห็นได้ว่า บทลงโทษแก่บุคคลดังกล่าวข้างต้นมีอัตราโทษที่สูงมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการกระทำดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลอย่างรุนแรง และแม้เป็นสนับสนุนก็มีความผิดอันต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีบทลงโทษแก่เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องซึ่งจะทำการสนับสนุนก็ต้องระวางโทษในอัตราที่สูงเช่นเดียวกัน

กล่าวโดยสรุป พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ยังคงมีวางหลักกฎหมายตามหลักเดิมของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 ที่ไม่อนุญาตให้การค้าประเวณี แต่ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้มีแนวคิดที่ปราบปรามการค้าประเวณีเนื่องจากมีแนวคิดที่มองว่าโสเภณีเป็นเหยื่อของการค้าประเวณี และได้บัญญัติให้บุคคลที่ข้องเกี่ยวกับการค้าประเวณีที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเป็นความผิดตามกฎหมาย จึงทำให้เห็นได้ว่าประเทศไทยนั้นไม่ยอมรับการค้าประเวณีในสังคม จึงมุ่งที่ป้องปรามมิให้มีการค้าประเวณี นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ฉบับนี้ก็ได้รับบัญญัติ

<sup>103</sup> พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 11.

<sup>104</sup> พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 12.

ความผิดของบิดา มารดา ผู้ใช้อำนาจปกครองเด็ก ที่ได้นำพา หรือล่อลวงเด็กไปทำการค้าประเวณี อีกด้วย แต่อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้มิได้มีบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีไว้แต่อย่างใด แม้จะมีบทลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีในรูปแบบต่างๆแล้วก็ตามปัญหาการค้าประเวณีก็ยังคงมีอยู่แพร่หลาย เห็นได้ว่ากฎหมายไม่สามารถบังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

### 3.2.5 ประมวลกฎหมายอาญา

กฎหมายอาญาเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับเอกชน ซึ่งมีเจตนารมณ์ที่จะรักษาความสงบสุขภายในสังคมให้สังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ป้องกันอันตรายและความเสียหายของสังคมส่วนรวม ถือได้ว่าเป็นเกาะป้องกันสังคมและประชาชนในประเทศ เห็นได้จากกฎหมายอาญาจะต้องมีบทบัญญัติความผิดและบทลงโทษไว้ชัดเจน ซึ่งมีโทษทางอาญาที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล กล่าวคือ โทษประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ และริบทรัพย์สิน และการจะลงโทษบุคคลใดได้บทบัญญัติตามกฎหมายจะต้องมีบัญญัติไว้ในขณะที่มีการกระทำความผิด จะมีผลบังคับย้อนหลังที่เป็น โทษแก่ผู้กระทำความผิดมิได้ แต่อย่างไรก็ตามความผิดทางอาญานั้น นอกจากจะมีบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ยังมีปรากฏในกฎหมายเฉพาะอื่นๆที่มีโทษทางอาญาดังกล่าวข้างต้นด้วย

ประมวลกฎหมายอาญาฉบับปัจจุบันนั้น ได้มีการบังคับใช้ครั้งแรกเมื่อ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2500 โดยได้ยกเลิกกฎหมายลักษณะอาญาซึ่งเป็นกฎหมายอาญาฉบับแรกของประเทศไทย และได้มีการแก้ไขในส่วนของฐานความผิดในฐานความผิดเกี่ยวกับเพศล่าสุดเมื่อปี พ.ศ. 2550 เพื่อให้สอดคล้องกับหลักความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค หลักการมีสิทธิเท่าเทียมกันระหว่างชายหญิงและหลักการห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล

ประมวลกฎหมายอาญาก็ได้มีผลบังคับใช้จนกระทั่งปัจจุบัน และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมไปแล้ว 26 ฉบับ โดยฉบับล่าสุด คือ พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2560<sup>105</sup> ตามประมวลกฎหมายอาญาฉบับนี้ก็ ได้มีการบัญญัติความผิดและบทลงโทษที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีไว้หลายประการ ซึ่งสามารถแบ่งได้ตามลักษณะของการกระทำความผิด ดังนี้

- 1) ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น
- 2) ความผิดฐานเป็นธุระจัดหาบุคคลไปเพื่อการอนาจาร
- 3) ความผิดฐานดำรงชีพอยู่ด้วยรายได้ของหญิงซึ่งค้าประเวณี

<sup>105</sup> อนุชาติ คงมาลัย, การแก้ไขปรับปรุงโทษปรับตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2558 -2560, ค้นคืน 8 ธันวาคม 2560, จาก, [http://www.ago.go.th/articles\\_60/article\\_280460.pdf](http://www.ago.go.th/articles_60/article_280460.pdf).

ซึ่งสามารถพิจารณาบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีได้ ดังที่ปรากฏใน มาตรา 276 ที่บัญญัติว่า

“ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้ายโดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

การกระทำชำเราตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมหญิง หรือกระทำกับชายในลักษณะเดียวกันต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำความผิดระหว่างคู่สมรสและคู่สมรสนั้น ยังประสงค์จะอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยา ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติแทนการลงโทษก็ได้ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก และคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ประสงค์จะอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาต่อไป และประสงค์จะหย่า ให้คู่สมรสฝ่ายนั้นแจ้งให้ศาลทราบ และให้ศาลแจ้งพนักงานอัยการให้ดำเนินการฟ้องหย่าให้”

และมาตรา 277 บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

การกระทำชำเราตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสามได้กระทำโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิงหรือกระทำกับเด็กชายในลักษณะ

เดียวกันและเด็กนั้นไม่ยินยอม หรือได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำโดยบุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปีกระทำต่อเด็ก ซึ่งมีอายุกว่าสิบสามปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กผู้ถูกกระทำนั้นยินยอม ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะพิจารณาให้มีการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กผู้ถูกกระทำหรือผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก หรือจะอนุญาตให้ทั้งสองฝ่ายสมรสกัน โดยกำหนดเงื่อนไขให้ต้องดำเนินการภายหลังการสมรสก็ได้ และเมื่อศาลได้พิจารณามีคำสั่งอย่างใดแล้ว ศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ ในการพิจารณาของศาลให้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหาการศึกษาอบรม สุขภาพภาวะแห่งจิตนิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อมของผู้กระทำความผิดและเด็กผู้ถูกกระทำ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำความผิดและเด็กผู้ถูกกระทำ หรือเหตุอื่นอันควรเพื่อประโยชน์ของเด็กผู้ถูกกระทำด้วย”

ความหมายของการร่วมประเวณีนั้นเทียบได้กับความหมายของคำว่า “กระทำชำเรา” ตามมาตรา 276 วรรคสอง และมาตรา 277 วรรคสอง กล่าวคือ เป็นการมีสัมพันธ์ทางเพศระหว่างระหว่างชายหญิงในลักษณะปกติธรรมดา โดยการสอดใส่ของลับหรืออวัยวะเพศชายล่วงล้ำเข้าไปในของลับหรืออวัยวะเพศหญิง ไม่ว่าจะล่วงล้ำเข้าไปมากน้อยเพียงใดและไม่ว่าชายจะสำเร็จความใคร่หรือไม่ หรือเยื่อพรหมจารีหญิงจะขาดหรือไม่ ทั้งยังหมายความรวมถึงการสอดใส่สิ่งอื่นใดเข้าไปในทำนองเดียวกันนั้น ไม่ว่าผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำจะเป็นเพศเดียวกันหรือต่างเพศก็ตาม<sup>106</sup>

แม้ตามประมวลกฎหมายอาญาจะได้มีการบัญญัติถึงการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับการค้าประเวณี แต่ก็มีได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งเกี่ยวกับการกระทำความผิดของผู้ค้าประเวณีและผู้ซื้อประเวณี ไว้แต่อย่างใด มีเพียงความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น ความผิดฐานเป็นธุระจัดหาบุคคลไปเพื่อการอนาจาร ความผิดฐานดำรงชีพอยู่ด้วยรายได้ของหญิงซึ่งค้าประเวณี ดังนั้นนอกจากฐานความผิดที่ปรากฏในประมวลกฎหมายอาญาข้างต้นแล้วจึงต้องพิจารณาตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ที่ได้กล่าวในหัวข้อที่ 3.3 ซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับการค้าประเวณีไว้โดยเฉพาะ

<sup>106</sup> สัตตยา อรุณธารี (2552) “ความผิดเกี่ยวกับเพศ ทำให้แท้งลูกและทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือคนชรา”, ในเอกสารการสอนชุดวิชา กฎหมายอาญา 2: ภาคความผิด หน่วยที่ 8, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, หน้า 8-11, 8-12

กล่าวโดยสรุปแม้ประเทศไทยจะมีการบัญญัติการกระทำที่เป็นความผิดและมีโทษทางอาญาไว้หลายฐานความผิดดังที่ปรากฏในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 แต่อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวก็น่าจะมีมาตรการทางกฎหมายที่ยังไม่ครอบคลุมทุกฐานความผิดที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี โดยไม่มีบทบัญญัติว่าการซื้อประเวณีเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายและไม่มีลงโทษแต่อย่างใด ไม่ว่าจะมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหรือพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ซึ่งผู้ศึกษาจะวิเคราะห์ปัญหาและมาตรการทางกฎหมายดังกล่าวของประเทศไทยและเปรียบเทียบแนวคิดและหลักเกณฑ์ทางกฎหมายกับกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณีทางเพศ ซึ่งจะกล่าวในบทที่ 4 ต่อไป



## บทที่ 4

# วิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายการค้าประเวณี ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี

การค้าประเวณีเป็นสิ่งที่มิอยู่ในสังคมไทยมาช้านาน แม้ว่าอดีตประเทศไทยจะยอมรับว่าการค้าประเวณีนั้นเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย มิเพียงกฎหมายบางประการที่กำหนดขึ้นเพื่อมีวัตถุประสงค์ในการป้องกันการระบาดของโรคที่ติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเพื่อที่จะควบคุมโสเภณีและนายโรงให้เป็นระบบระเบียบทำให้รัฐสามารถตรวจสอบและได้ง่าย แต่ในภายหลังประเทศไทยก็ได้มีแนวคิดที่มองว่าการค้าประเวณีเป็นปัญหาสังคมอย่างมากสมควรที่จะบัญญัติให้การค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย เพื่อเป็นการลดปัญหาที่เกิดจากการค้าประเวณี อาทิเช่น ลดการระบาดของโรคที่ติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ป้องกันและลดการเกิดอาชญากรรมที่เกิดจากการแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีของผู้อื่น รวมทั้งลดปัญหาทางด้านศีลธรรม นอกจากนี้แนวโน้มของสังคมโลกที่มีการต่อต้านการค้าประเวณีก็เริ่มมีการเรียกร้องให้นานาประเทศได้มีการกำหนดมาตรการต่างๆเพื่อขยับยั้ง ป้องกัน และปราบปรามการค้าประเวณีอีกด้วย

ประเทศไทยได้เริ่มมีการกำหนดให้การค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายมาเป็นระยะเวลาเวลานานแล้ว แต่ปัญหาดังกล่าวก็มิได้ลดน้อยลงแต่อย่างใด แม้ว่าจะได้มีการกำหนดบทลงโทษแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีในหลายรูปแบบ แต่กฎหมายก็ยังไม่มีการกำหนดให้การค้าประเวณีเป็นความผิดตามกฎหมาย จึงทำให้มีผู้ค้าประเวณียังคงทำอาชีพดังกล่าวอยู่ โดยอาจมีเหตุผลเนื่องจากกรณีที่ผู้ค้าประเวณีโดยสมัครใจมิได้กระทำการอันเป็นการเชิญชวน ติดต่อกันในที่สาธารณะ ก็มีถือว่าเป็นความผิดตามกฎหมาย และแม้ว่าได้กระทำการดังกล่าว บทลงโทษทางกฎหมายก็น้อยเกินกว่าที่จะทำให้เกรงกลัวต่อกฎหมายและเลิกกระทำการค้าประเวณีไปได้ ซึ่งเห็นได้จาก การที่มีผู้ค้าบริการทางเพศได้ยื่นเตร็ดเตร่ตามที่สาธารณะต่างๆ อาทิเช่น ข้างถนน ป้ายรถเมล์ หรือแม้กระทั่งแอบแฝงตามร้านอาหาร อาบอบนวด ห้องคาราโอเกะ เป็นต้น ดังนั้น จากที่กฎหมายยังคงมองว่าผู้ค้าประเวณีเป็นเหยื่อสมควรที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย เนื่องจากเป็นผู้ด้อยโอกาส ด้อยการศึกษา การศึกษานี้จึงจะทำการศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายของประเทศไทยที่จะเข้ามาป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี โดยผู้ศึกษาจะทำการวิเคราะห์ถึงปัญหาทางกฎหมายดังนี้



## 1. ปัญหาและสาเหตุของการค้าประเวณีที่เกิดจากผู้ซื้อประเวณี

การค้าประเวณีในประเทศไทยนั้นมีปัจจัยและสาเหตุจากหลายประการ อาทิเช่น ความต้องการศึกษา รายได้ไม่เพียงพอ ความยากจน หรือการถูกล่อลวงจากกลุ่มมิจฉาชีพให้มาทำการค้าประเวณี เห็นได้ว่า เงินตราหรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ จึงเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้การค้าประเวณีมีอยู่ในสังคมอย่างแพร่หลายเนื่องจากผู้ค้าประเวณีเองนั้นก็ต้องการนำเงินมาเลี้ยงชีพทั้งตนเองและครอบครัว ซื้อสิ่งของต่างๆ เพื่อสนองความต้องการของตน หรือเพราะความด้อยการศึกษาขาดโอกาสที่จะทำมาหาได้จากอาชีพอื่น การไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ นอกจากนี้เงินตราหรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ นั้นยังนำพาให้บุคคลผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีได้มีการทำอันเป็นกิจกรรมที่จะนำพาบุคคลเข้าสู่วงจรการค้าประเวณี ไม่ว่าจะเป็นการชักจูง เป็นธุระจัดหา ชูเชิญบังคับ ไปจนถึงการโฆษณาให้บุคคลอื่นมาซื้อประเวณี และไม่ว่าบุคคลผู้ค้าประเวณีนั้นจะสมัครใจหรือไม่ก็ตาม ซึ่งกลุ่มแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีของผู้อื่นเหล่านี้ได้กระทำการดังกล่าวก็เพราะเป็นการกระทำที่ทำได้หรือค่าตอบแทนสูงมาก โดยรายได้ดังกล่าวเกิดจากการหักค่านายหน้าหรือค่าติดต่อบุคคลอื่นทำการซื้อขายประเวณีกัน ดังนั้น จะเห็นได้ว่าเงินตราหรือประโยชน์อื่นใดนั้นจะมาจากผู้ใดมิได้ นอกเสียจากผู้ซื้อประเวณี

การที่ผู้ค้าประเวณีมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบันนั้นมีสาเหตุประการหนึ่งมาจากความต้องการซื้อของผู้ซื้อประเวณี ซึ่งตามหลักการทางเศรษฐศาสตร์ในเรื่องอุปสงค์และอุปทานนั้นสามารถอธิบายกลไกของตลาดการค้าประเวณีได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ อุปสงค์ อันมีความหมายว่า ความต้องการซื้อ หรือความสามารถที่จะซื้อ ซึ่งอาจเปรียบได้กับความต้องการซื้อประเวณีของผู้ซื้อประเวณี และ อุปทาน อันมีความหมายว่า ความต้องการที่จะขายสินค้าหรือบริการ หรือความสามารถในการผลิต อาจเปรียบได้ว่าความต้องการที่จะขายประเวณีของผู้ค้าประเวณีหรือโสเภณีนั่นเอง ส่วนสำหรับสินค้าคือการบริการทางเพศ ดังนั้น เมื่อความต้องการซื้อประเวณีเพิ่มสูงขึ้น ก็จะส่งผลทำให้มีผู้ค้าประเวณีเพิ่มสูงขึ้นด้วยเช่นกัน และในความหมายเดียวกัน หากความต้องการการซื้อประเวณีลดลง การค้าประเวณีก็จะลดลงเช่นเดียวกัน อันเป็นไปตามหลักดุลยภาพของทางหลักการทางเศรษฐศาสตร์ ที่กลไกตลาดมักจะปรับให้ความต้องการซื้อและความต้องการขายมาอยู่ในจุดที่เสมอกัน แต่อย่างไรก็ตามการที่จะลดความต้องการซื้อประเวณีนั้นอาจเป็นไปได้ยากหากไม่มีการกำหนดบทลงโทษหรือกำหนดความผิดไว้ เนื่องจากโดยพื้นฐานของมนุษย์แล้วเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ยังเป็นเรื่องความต้องการที่ไม่มีที่สิ้นสุดอยู่ จึงเห็นได้การที่มีผู้ค้นพยายามที่จะสรรหาแหล่งหรือสถานที่ที่มีการค้าประเวณีอยู่เป็นนิจ

กล่าวโดยสรุป ผู้ซื้อประเมินเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้บุคคลผู้ต้องการหารายได้แต่เนื่องด้วยความด้อยการศึกษา ความยากจน การขาดโอกาสในการทำงานต่างๆ หรือแม้แต่การถูกล่อลวงมาทำการค้าประเมินจากกลุ่มผู้แสวงหาผลประโยชน์มากระทำการค้าประเมินเนื่องจากผู้ซื้อประเมินนั้นได้ใช้เงินหรือผลประโยชน์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การให้สิ่งของ หรือให้ประโยชน์อื่นใดที่ผู้ค้าประเมินนั้นต้องการ ดังนั้น เมื่อยังมีผู้ซื้อประเมินในสังคมการค้าประเมินก็ยังคงมีอยู่ และตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเมิน พ.ศ. 2539 ก็ยังมีได้กำหนดให้การซื้อประเมินเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย จึงเป็นเหตุผลสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้มีการแสวงหาซื้อประเมินอยู่ตลอดเวลา เพราะแม้จะมีการกำหนดให้ผู้ค้าประเมินในที่สาธารณะเป็นความผิด หรือกลุ่มผู้ก่ออาชญากรรมเกี่ยวกับการค้าประเมินเป็นความผิดก็ตาม ก็อาจกล่าวได้ว่ามาตรการดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมเพียงพอที่จะขจัดปัญหาการค้าประเมินให้ออกไปจากสังคมได้ เนื่องจากการค้าประเมินนั้นเป็นอาชีพที่มีรายได้สูง และไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้ความสามารถแต่อย่างใด เมื่อมีผู้เสนอเงินทอง สิ่งของ เพื่อแลกเปลี่ยนกับการที่จะต้องร่วมประเมิน จึงทำให้ง่ายต่อการตัดสินใจที่จะตกลงกับผู้ซื้อประเมินนั้น

## 2. ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวกับการค้าประเมิน

หลังจากพระราชบัญญัติสัญญาจรโรคได้มีการบังคับใช้เป็นระยะเวลาานาน จึงได้มีการแก้ไข ปรับปรุง และประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเมิน พ.ศ. 2505 ซึ่งตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็ได้มีการยกเลิกระบบการจดทะเบียน โสเภณี และมีการกำหนดบทลงโทษสำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเมิน อาทิเช่น ผู้ค้าประเมินหรือโสเภณี ผู้ติดต่อชักจูง ผู้คุมช่องหรือสถานค้าประเมิน เป็นต้น ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติขึ้นเนื่องจากเห็นว่าการค้าประเมินถือเป็นอาชญากรรมอย่างหนึ่งก่อให้เกิดผลกระทบในเรื่องต่างๆ

ต่อมาภายหลังก็ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเมิน พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นกฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบัน เพื่อให้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ได้มีฐานความผิดกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเมินดังนี้

มาตรา 5 บัญญัติว่า “ผู้ใดเข้าติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตาม หรือรับเร้าบุคคลตามถนนหรือสาธารณสถาน หรือกระทำการดังกล่าวในที่อื่นใด เพื่อการค้าประเมินอันเป็นการเปิดเผยและนำอับอายหรือเป็นที่เดือนร้อนรำคาญแก่สาธารณชน...”

มาตรา 6 บัญญัติว่า “ผู้ใดเข้าไปมั่วสุมในสถานการค้าประเวณีเพื่อประโยชน์ในการค้าประเวณีของตนเองหรือผู้อื่น...”

มาตรา 7 บัญญัติว่า “ผู้ใดโฆษณาหรือรับโฆษณา ชักชวน หรือแนะนำด้วยเอกสาร สิ่งพิมพ์ หรือกระทำให้แพร่หลายด้วยวิธีใดไปยังสาธารณะในลักษณะที่เห็นได้ว่าเป็นการเรียกร้องหรือการติดต่อเพื่อการค้าประเวณีของตนเองหรือผู้อื่น...”

มาตรา 8 บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำชำเราหรือกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ของตนเองหรือผู้อื่นแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีในสถานการค้าประเวณี โดยบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม...”

มาตรา 9 บัญญัติว่า “ผู้ใดเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปซึ่งบุคคลใดเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณีแม้บุคคลนั้นจะยินยอมก็ตาม และไม่ว่าการกระทำต่างๆ อันประกอบเป็นความผิดนั้นจะได้กระทำภายในหรือนอกราชอาณาจักร...”

มาตรา 10 บัญญัติว่า “ผู้ใดเป็นบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของบุคคลซึ่งมีอายุยังไม่เกินสิบแปดปีรู้ว่ามีกระทำความผิดตามมาตรา 9 วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ ต่อผู้อยู่ในความปกครองของตน และมีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำความผิดนั้น...”

มาตรา 11 บัญญัติว่า “ผู้ใดเป็นเจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแล หรือผู้จัดการกิจการการค้าประเวณีหรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี...”

จากบทบัญญัติดังกล่าวเห็นได้ว่า ประเทศไทยมีมาตรการทางกฎหมายในการที่จะป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ซึ่งมองว่าการค้าประเวณีเป็นปัญหาสังคมเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย โดยได้กำหนดการกระทำที่เป็นความผิดไว้หลายมาตราด้วยกัน แต่สำหรับผู้ค้าประเวณีพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดโทษไว้เฉพาะกรณีที่ผู้ค้าประเวณีได้กระทำการค้าประเวณีอันมีลักษณะเปิดเผยและน่าอับอาย หรือทำให้เดือดร้อนรำคาญในที่สาธารณะ ด้วยเหตุผลที่ว่า ผู้ค้าประเวณีนั้นเป็นเหยื่อของการค้าประเวณี เป็นผู้ที่ด้อยการศึกษา ไม่มีโอกาสมากนัก และส่วนมากจะมีฐานะยากจน จึงสมควรได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย แต่ที่บัญญัติให้การค้าประเวณีในที่สาธารณะตามมาตรา 5 ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ก็เพื่อที่จะควบคุมมิให้กระทำการอันเป็นการในเค็ดรื้อนสร้างความรำคาญแก่สาธารณะชนเท่านั้น

จากบทบัญญัติมาตรา 5 จะเห็นได้ว่าอัตราที่ลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีในที่สาธารณะนั้นถือว่าน้อยมากหากเปรียบเทียบกับรายได้จากการค้าประเวณี จึงทำให้ผู้ค้าประเวณีมิได้เกรงกลัวต่อบทลงโทษดังกล่าวแต่อย่างใด

อาจกล่าวได้ว่า มาตรการการลงโทษทางกฎหมายดังกล่าวนี้ มีมุมมองที่เห็นว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่สมควรจะป้องกันและปราบปรามให้หมดไปจากสังคม เนื่องจากเป็นสิ่งที่นำมาซึ่งปัญหาต่างๆ จึงได้มีบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีและบุคคลที่แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี แต่อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 นี้ มิได้บัญญัติให้การซื้อประเวณีเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย เพื่อมิได้มุ่งลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีแต่อย่างใด จึงทำให้การควบคุมป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณียังมีผลบังคับที่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าใดนัก เห็นได้จากการที่การค้าประเวณีไม่ได้ลดลงและยังคงมีอยู่ในสังคมเสมอมา

สำหรับการซื้อประเวณีตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 นั้น อาจถือได้ว่าเป็นการกระทำภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามมาตรา 25 ที่ได้บัญญัติว่า “...การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำเช่นนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น” เนื่องจากไม่มีการบัญญัติห้ามมิให้การซื้อประเวณีเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายไม่ว่าจะในประมวลกฎหมายอาญาหรือในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 แต่ทั้งนี้ เนื่องจากการที่การค้าประเวณีในปัจจุบันถือว่าเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 แล้ว ก็เป็นที่น่าสังเกตได้ว่า การซื้อประเวณีสมควรที่จะบัญญัติให้เป็นการกระทำที่ผิดตามกฎหมายด้วย

นอกจากนี้ตามประมวลประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทยนั้นก็ให้มีมาตรา 276 และ 277 ซึ่งได้บัญญัติเรื่องการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศและบทลงโทษแก่ผู้กระทำการข่มขืนกระทำชำเราบุคคลอื่นด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยที่ผู้อื่นนั้นไม่อาจอยู่ในภาวะที่จะสามารถขัดขืนได้หรือโดยการทำให้ผู้อื่นนั้นนั้นเข้าใจว่าตนเป็นบุคคลอื่น และการกระทำความผิดของผู้ที่ข่มขืนกระทำชำเราเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่สามีหรือภรรยาของตน ไม่ว่าเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม โดยทั้งหมดก็เป็นการกระทำความผิดและเป็นบทลงโทษแก่ผู้ข่มขืนกระทำชำเราบุคคลอื่นเท่านั้น อันมิได้เป็นการมุ่งเน้นเพื่อลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีแต่อย่างใด เนื่องจากเมื่อพิจารณาประกอบกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 นั้น ได้ให้ความหมายของคำว่า “การค้าประเวณี<sup>107</sup>” ไว้ว่า การยอมรับการกระทำชำเรา หรือการยอมรับการกระทำอื่นใด หรือเป็นการกระทำอื่นใด เพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำส่อนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ ดังนั้น การค้าประเวณีนั้นองค์ประกอบสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่

<sup>107</sup> ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539, มาตรา 4

นอกเหนือจากการกระทำชำเราบุคคลอื่น คือ ต้องมีการแลกเปลี่ยนระหว่างความร่วมมือกับสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใดเป็นองค์ประกอบของความผิดตามนัยความหมายดังกล่าวตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539

และกรณีตามมาตรา 277 นั้นที่ได้มีเจตนาธรรมในการมุ่งคุ้มครองเด็กที่อายุไม่เกินสิบห้าปี หากพิจารณากรณีดังกล่าวกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 แล้ว หากผู้ค้าประเวณีมีอายุไม่เกินกว่าสิบห้าปี จะยินยอมค้าประเวณีหรือไม่ก็ตามก็ย่อมมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาบัญนี้ กล่าวคือ หากผู้ค้าประเวณีเป็นเด็กที่มีอายุไม่เกินกว่าสิบห้าปี โดยยินยอมให้ผู้ซื้อประเวณีมาร่วมประเวณีกับตน ผู้ซื้อประเวณีดังกล่าวก็ไม่มี ความผิดฐานซื้อประเวณีตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 แต่จะมีความผิดฐานกระทำชำเราเด็กไม่เกินกว่าสิบห้าปีแม้ว่าเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 277 ดังนั้น ประมวลกฎหมายอาญาดังกล่าวจึงไม่ครอบคลุมถึงผู้ที่ซื้อประเวณีเด็กและมีการร่วมประเวณีกับเด็กที่อายุเกินกว่าสิบห้าปีได้ หากเด็กที่มีอายุเกินกว่าสิบห้าปีนั้นค้าประเวณีโดยสมัครใจเอง

ปัญหาของมาตรการทางกฎหมายของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ซื้อประเวณีนั้น เมื่อได้พิจารณาจากสาเหตุและการจูงใจให้บุคคลทำการค้าประเวณีแล้ว เห็นได้ชัดว่าผู้ซื้อประเวณีเป็นตัวการหลักที่ทำให้เกิดการค้าประเวณีและกิจการการค้าประเวณี เพราะหากไม่มีผู้ต้องการซื้อประเวณีในตลาดการค้าประเวณีแล้ว การค้าประเวณีนั้นจะลดลงตามระดับของความต้องการภายในตลาดอย่างแน่แท้ ดังนั้น แม้พระราชบัญญัตินี้จะกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีในที่สาธารณะ รวมทั้งบุคคลผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีในรูปแบบต่างๆ ไว้แล้วก็ตาม ก็ยังไม่อาจควบคุมหรือลดปัญหาการเกิดการค้าประเวณีได้แต่อย่างใด ด้วยเหตุผลที่ว่า บทลงโทษที่มีอยู่นั้นน้อยเกินไปคู่กับความเสี่ยงในการฝ่าฝืนต่อกฎหมายและในตลาดการค้าประเวณีก็ยังคงมีผู้ต้องการซื้อประเวณีอยู่ตลอดเวลา เพราะไม่มีกฎหมายเข้ามากำหนดดอกเบี้ยหรือบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีไว้แต่อย่างใด ประกอบกับสภาพของสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัย อีกทั้งมีแนวโน้มที่จะใช้ชีวิตแบบวัตถุนิยมมากขึ้น มีความต้องการสิ่งของที่เกินความจำเป็นเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น ฉะนั้น เมื่อมีผู้ต้องการซื้อประเวณีมาทำการล่อใจด้วยการใช้เงินหรือผลประโยชน์ต่างๆ ก็ทำให้บุคคลนั้นยินยอมร่วมประเวณีได้โดยง่าย หรือการเชื่อเชิญ เสนอขายประเวณีด้วยตนเอง รวมทั้งเข้าไปสมัครทำงานเป็นผู้ขายบริการทางเพศตามสถานการค้าประเวณีด้วยตนเอง เป็นต้น

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ไม่สามารถบรรลุผลตามเจตนารมณ์ที่จะป้องปรามและควบคุมการค้าประเวณีได้ เพราะการที่ยังมีช่องว่างให้ผู้ซื้อประเวณีสามารถทำการซื้อประเวณีได้โดยที่ไม่มี ความผิดต่อกฎหมายแต่อย่างใด และเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีของประเทศไทยสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งให้สามารถบังคับได้จริงเป็นอย่างรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจะเสนอแนวทางแก้ไขในบทที่ 5 ต่อไป

### 3. กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณีเปรียบเทียบกับกฎหมายประเทศไทย

เนื่องจากปญญาสาทลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้ามนุษย์และการเอารัดเอาเปรียบจากการค้าประเวณีของผู้อื่น และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ ค.ศ. 1979 เป็นกฎหมายระหว่างประเทศที่ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี โดยมีจุดประสงค์ที่จะให้รัฐภาคีได้นำไปอนุวัติการเพื่อปรับใช้เป็นกฎหมายภายในประเทศ ดังนั้น การศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณีผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษากฎหมายระหว่างประเทศโดยศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายประเทศไทย ดังนี้

#### 3.1 แนวคิดของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณีเปรียบเทียบกับแนวคิดของประเทศไทย

ปญญาสาทลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนมีแนวคิดที่ปราบปรามการค้าประเวณีตามความนัยของ มาตรา 4 ที่บัญญัติว่า “บุคคลใดจะตกอยู่ในความเป็นทาส หรือสภาวะจำยอมไม่ได้ ทั้งนี้ ห้ามความเป็นทาส และการค้าทาสทุกรูปแบบ” เนื่องจากมิได้วางหลักไว้โดยชัดเจนว่าการค้าประเวณีเป็นการกระทำได้ห้ามตามปญญาสาทลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน แต่มาตรา 4 ดังกล่าว อาจแปลความได้ว่า การค้าประเวณีนั้นมีลักษณะของการกระทำที่เป็นการค้าทาสอย่างหนึ่งเช่นเดียวกัน หากได้มีการบังคับหรือขู่เจิญให้บุคคลใดไปกระทำการค้าประเวณี ดังนั้น การกระทำใดที่มีลักษณะการบังคับให้บุคคลใดค้าประเวณี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆก็ถือว่าได้กระทำการอันฝ่าฝืนปญญาสาทลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เห็นได้ว่า ผู้ซื้อประเวณีหากได้กระทำการให้หรือสัญญาว่าจะให้สินจ้างหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้ที่ถูกบังคับให้ค้าประเวณีก็ถือเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนปญญาสาทลดังกล่าวในทำนองเดียวกัน

ส่วนอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้ามนุษย์และการเอาผิดเอาเปรียบจากการค้าประเวณีของผู้อื่นนั้นมีแนวคิดที่ปราบปรามการค้าประเวณี โดยมองว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ผิดศีลธรรมอันดีของประชาชน และเป็นบ่อเกิดแห่งปัญหาทางสังคมต่างๆ โดยอนุสัญญาฉบับนี้ได้วางหลักเกณฑ์ให้รัฐภาคีมีบทลงโทษแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี ไม่ว่าจะมีการสนับสนุนทางตรงหรือทางอ้อม รวมทั้งบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีซึ่งถือได้ว่าผู้ซื้อประเวณีนั้นปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีการค้าประเวณีเกิดขึ้น เพราะหากไม่มีผู้ซื้อประเวณี การค้าขายประเวณีก็ไม่อาจเกิดขึ้นได้ แต่เนื่องจากอนุสัญญาดังกล่าวมิได้วางหลักเกณฑ์ให้มิบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีหรือโสเภณีไว้แต่อย่างใด จึงไม่มีลักษณะของแนวคิดที่ห้ามการค้าประเวณีโดยเด็ดขาด

สำหรับอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ ค.ศ. 1979 มองว่าหญิงหรือโสเภณีเป็นเหยื่อจากการค้าประเวณี บุคคลดังกล่าวควรจะได้รับ ความคุ้มครองจากรัฐ รัฐต้องจัดให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองประโยชน์ และมีมาตรการที่เหมาะสมในการคุ้มครองหญิงหรือโสเภณี จึงเห็นได้ว่า อนุสัญญาฉบับนี้มีแนวคิดที่ปราบปรามการค้าประเวณี เพราะเห็นโสเภณีเป็นเหยื่อจากการค้าประเวณี รัฐควรมีมาตรการที่ป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าวถูกเอาเปรียบหรือถูกบังคับข่มขู่ด้วยประการใดๆ ดังนั้นตามความนัยของหลักเกณฑ์ดังกล่าว รัฐจึงต้องมีบทลงโทษแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี เช่น ผู้ซื้อประเวณี แม่เล้า พ่อเล้า ผู้คุมช่อง ผู้ติดต่อ แนะนำ หรือชักชวน รวมทั้งเจ้าของสถานการค้าประเวณี เป็นต้น

จากกฎหมายระหว่างประเทศทั้ง 3 ฉบับข้างต้น เห็นได้ว่ามีแนวคิดที่ปราบปรามการค้าประเวณีเช่นเดียวกันกับแนวคิดของประเทศไทยที่มีแนวคิดที่ปราบปรามการค้าประเวณี โดยมองว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ไม่สมควรที่จะมีอยู่ในสังคม รัฐควรมีกฎหมายที่ออกมาควบคุมและป้องปราบการค้าประเวณี โดยได้มีบทลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี และแนวคิดที่ปราบปรามการค้าประเวณีดังกล่าวก็ได้มองว่าผู้ค้าประเวณีหรือโสเภณีนั้นเป็นเหยื่อของการค้าประเวณี ควรได้รับความคุ้มครองจากรัฐ แต่อย่างไรก็ตามแม้กฎหมายระหว่างประเทศที่กล่าวมาข้างต้นได้วางหลักเกณฑ์ที่รัฐควรมีบทลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีก็ตาม ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้หมายรวมถึงรัฐควรวางบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีด้วย แต่ประเทศไทยก็ยังไม่มีกฎหมายที่บัญญัติลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีไว้โดยชัดแจ้งแต่อย่างใด จึงถือได้ว่ากฎหมายของประเทศไทยยังไม่สอดคล้องและตรงตามเจตนารมณ์กับแนวคิดของกฎหมายระหว่างประเทศแม้จะมีแนวคิดที่ปราบปรามการค้าประเวณีเช่นเดียวกัน

### 3.2 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อ ประเวณีเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ทางกฎหมายของประเทศไทย

ปฏิจญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนมิได้วางหลักทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีโดยตรง แต่ได้วางหลักเกณฑ์ทางกฎหมายโดยทั่วไปว่า มนุษย์ทั้งปวงเกิดมามีอิสระและเสมอภาคกันในศักดิ์ศรีและสิทธิ และบุคคลใดจะตกอยู่ในความเป็นทาส หรือสภาวะจำยอมไม่ได้ ทั้งนี้ ห้ามความเป็นทาส และการค้าทาสทุกรูปแบบ ดังนั้น การค้าประเวณีตามความนัยของปฏิจญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนอาจกล่าวได้ว่าเป็นการกระทำที่ล่วงสิทธิบุคคลอื่นและมีลักษณะของการค้าทาสอยู่ด้วย จึงเห็นได้ว่าการกระทำที่เป็นการซื้อขายประเวณีนั้นเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักกฎหมายดังกล่าวด้วย ดังนั้น การซื้อประเวณีจึงถือเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนปฏิจญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ส่วนอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้ามนุษย์และการเอาใจเปรียบจากการค้าประเวณีของผู้อื่น ได้กำหนดให้รัฐภาคีกำหนดบทลงโทษแก่ผู้เป็นธุระจัดหา ผู้ติดต่อชักนำ ผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี ผู้ดำเนินการ หรือผู้ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า อนุสัญญานี้ได้คุ้มครองโสเภณีโดยมองว่าบุคคลเหล่านี้เป็นเหยื่อจากการค้าประเวณี บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีนั้นสมควรได้รับโทษตามกฎหมาย แม้ว่าอนุสัญญาดังกล่าวจะมีได้กำหนดให้รัฐภาคีมีบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีโดยตรง แต่ก็ถือได้ว่าผู้ซื้อประเวณีนั้นเป็นผู้ที่ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ดังนั้น การซื้อประเวณีจึงถือเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนอนุสัญญานี้ด้วย

สำหรับอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ ค.ศ. 1979 มาตรา 6 ได้บัญญัติให้รัฐภาคีใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่าง รวมทั้งออกกฎหมายเพื่อปราบปรามการค้าหญิงและแสวงหาประโยชน์จากการเป็นโสเภณีของหญิง ดังนั้น การกระทำใดๆที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีหรือเป็นการแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีก็นับเป็นการกระทำที่ขัดต่ออนุสัญญาดังกล่าวด้วย เนื่องจากอนุสัญญานี้มีเจตนารมณ์ที่จะปราบปรามการค้าหญิงและแสวงหาประโยชน์จากการเป็นโสเภณีของหญิง จึงเห็นได้ว่าการซื้อประเวณีนับถือเป็นการกระทำที่รัฐภาคีควรจะกำหนดมาตรการที่เหมาะสมโดยมีบทลงโทษโดยชัดแจ้งเพื่อปราบปรามการค้าหญิงและแสวงหาประโยชน์จากการเป็นโสเภณีของหญิง

จากกฎหมายระหว่างประเทศทั้ง 3 ฉบับข้างต้น เห็นได้ว่ามีหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่มุ่งจะปราบปรามการค้าประเวณีหรือการกระทำใดที่มีลักษณะของการค้าประเวณี รวมทั้งการกระทำใดที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายดังกล่าว ซึ่งกฎหมายไทยนั้นก็ให้มีหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่สอดคล้องกับ



กฎหมายระหว่างประเทศทั้ง 3 ฉบับเช่นเดียวกัน โดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ได้กำหนดบทลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีดังนี้

1. ผู้ติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตาม หรือรับเร้าบุคคลตามถนนหรือสาธารณสถาน
2. ผู้มีส่วนในสถานการค้าประเวณีเพื่อประโยชน์ในการค้าประเวณี
3. ผู้โฆษณาหรือรับโฆษณา ชักชวน หรือแนะนำด้วยเอกสาร สิ่งพิมพ์ หรือกระทำให้แพร่หลายด้วยวิธีใดไปยังสาธารณะในลักษณะที่เห็นได้ว่าเป็นการเรียกร้องหรือการติดต่อเพื่อการค้าประเวณี
4. ผู้กระทำชำเราหรือกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ของตนเองหรือผู้อื่นแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีในสถานการค้าประเวณี
5. ผู้เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปซึ่งบุคคลใดเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี
6. บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของบุคคลซึ่งมีอายุยังไม่เกินสิบแปดปีรู้ว่ามีกระทำความผิดต่อผู้อยู่ในความปกครองของตน เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปเพื่อให้บุคคลที่อยู่ในความปกครองนั้นกระทำการค้าประเวณี
7. เจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแล หรือผู้จัดการกิจการการค้าประเวณีหรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี
8. ผู้ที่หน่วงเหนี่ยว กักขัง กระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกายหรือทำร้ายร่างกาย หรือขู่เข็ญด้วยประการใดๆว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้อื่นเพื่อข่มขืนใจให้ผู้อื่นนั้นกระทำการค้าประเวณี

จากบทลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีตามกฎหมายประเทศไทยข้างต้น เห็นได้ว่า มีการนำหลักเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศที่ได้กำหนดห้ามมิให้กระทำการในลักษณะของการค้าตามปณิญาสาครว่าด้วยสิทธิมนุษยชน หรือกำหนดให้รัฐภาคีกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีตามอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้ามนุษย์และการเอารัดเอาเปรียบจากการค้าประเวณีของผู้อื่น รวมทั้งให้รัฐภาคีกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อปราบปรามการค้าหญิงและแสวงหาประโยชน์จากการเป็นโสเภณีของหญิงตามอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ ค.ศ. 1979 แต่อย่างไรก็ตามแม้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ได้กำหนดบทลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีไว้หลายประการ แต่ก็ยังมีได้มีบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีไว้โดยตรง

แต่อย่างไรก็ตาม ดังนั้น ในส่วนบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีนี้จึงอาจกล่าวได้ว่ากฎหมายประเทศไทยมิได้วางหลักเกณฑ์ทางกฎหมายให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายระหว่างประเทศ

#### 4. กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณีเปรียบเทียบกับกฎหมายประเทศไทย

การค้าประเวณีในปัจจุบันนี้ เป็นปัญหาที่หลายประเทศทั่วโลกได้ให้ความสนใจ ซึ่งเห็นได้จากการที่ได้มีการตรากฎหมายเพื่อห้ามมาตรการๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางและเป็นกรอบในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ แต่อย่างไรก็ดี แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาค้าประเวณีของแต่ละประเทศนั้น ย่อมมีการวางหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกันออกไป อันเป็นผลเนื่องจากสภาพสังคม ความเชื่อทางศาสนา จารีตประเพณี ศิลธรรม ประวัติศาสตร์ความเป็นมา รวมทั้งระบบกฎหมาย จึงทำให้แนวทางการแก้ไขปัญหาค้าประเวณีมีหลายแนวทาง และสำหรับประเทศไทยเองก็เช่นเดียวกัน โดยประเทศไทยนั้นได้มีการบัญญัติห้ามมิให้มีการค้าประเวณี ซึ่งเห็นว่าการค้าประเวณีดังกล่าวนี้จะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ในสังคม และมีแนวคิดที่ว่าผู้ค้าประเวณีนั้นเป็นเหยื่อจากการกระทำความผิด ไม่สมควรได้รับโทษ ดังนั้นผู้ค้าประเวณีจะมีความผิดในกรณีที่ได้กระทำการค้าประเวณีในที่สาธารณะอันทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนรำคาญเท่านั้น และได้มีบทลงโทษแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี แต่อย่างไรก็ดี แม้ว่าได้มีการบังคับใช้กฎหมายเพื่อที่จะป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีก็ตาม ก็ยังไม่มีมีการบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร อันเป็นผลเนื่องมาจากการที่ยังมีผู้ต้องการซื้อประเวณีภายในสังคมอยู่มาก ไม่ว่าจะเป็นประชาชนภายในประเทศ หรือนักท่องเที่ยวต่างชาติก็ตาม ประกอบกับโทษที่จะลงแก่ผู้ที่กระทำการค้าประเวณีโดยสมัครใจในที่สาธารณะ ก็ยังถือได้ว่าเป็นอัตราโทษที่น้อยเกินไป จึงทำให้ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายในการที่จะทำการค้าประเวณีเพราะได้เงินจากการค้าประเวณีนั้นมากกว่าบทลงโทษตามกฎหมายอยู่แล้ว

สำหรับความพยายามในการที่จะแก้ไขปัญหาค้าประเวณีนั้น มีแนวคิดที่มองว่าการค้าประเวณีเป็นปัญหาสังคมที่ผู้ค้าประเวณีเป็นเหยื่อของการกระทำความผิดเท่านั้น ไม่สมควรได้รับโทษตามกฎหมาย และรัฐควรให้ความคุ้มครองผู้ค้าประเวณีดังกล่าว แต่มีเพียงบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีสำหรับการกระทำความผิดบางอย่างเท่านั้น เช่น การค้าประเวณี เสนอเชิญชวนในที่สาธารณะ โดยกฎหมายมุ่งที่จะลงโทษเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีเท่านั้น เพื่อเป็นการกีดกันมิให้มีการแสวงหาผลประโยชน์จากผู้ค้าประเวณี เห็นได้ว่าประเทศเหล่านี้มีจุดประสงค์เพื่อที่จะป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าวเท่านั้น อันเป็นลักษณะของแนวคิดที่ปราบปรามการค้าประเวณี แต่สำหรับบางประเทศจะมีแนวความคิดที่ห้ามมิให้มีการค้าประเวณีโดย

เด็ดขาด โดยมีบทลงโทษผู้ค้าประเวณีทุกรูปแบบไม่ว่าจะกระทำการค้าประเวณี หรือเสนอเชิญชวน ในที่สาธารณะหรือไม่ รวมทั้งบทลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีทุกรูปแบบเพื่อให้เกิด ความเกรงกลัวบทลงโทษไม่กล้าที่จะกระทำความผิด แต่ในบางประเทศก็มีแนวคิดที่ให้การ ค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย โดยมองว่าเมื่อปัญหาการค้าประเวณีไม่สามารถที่จะควบคุมยับยั้ง หรือทำให้การค้าประเวณีลดลงได้ รัฐจึงควรออกมาตรการต่างๆ เพื่อควบคุมดูแลการค้าประเวณีให้ อยู่กรอบและเงื่อนไขตามกฎหมาย อันจะทำให้ง่ายต่อการควบคุมและตรวจสอบจากทางภาครัฐ ซึ่ง ผู้ศึกษาจะทำการเปรียบเทียบถึงมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีในส่วนของผู้ ซื้อประเวณีกับกฎหมายของต่างประเทศที่มีแนวคิดในการวางหลักเกณฑ์ทางกฎหมายอันมีลักษณะ คล้ายคลึงกับประเทศไทย โดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษากฎหมายประเทศสวีเดน ประเทศอังกฤษ และ ประเทศฟินแลนด์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาลักษณะการค้าประเวณี ดังนี้

#### 4.1 แนวคิดของกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณีเปรียบเทียบกับ แนวคิดของประเทศไทย

ประเทศสวีเดนมีแนวคิดที่ปรามการค้าประเวณี โดยมองว่าการค้าประเวณีนั้นเป็น สิ่งที่ไม่ถูกต้อง ถือเป็น การการใช้ความรุนแรงต่อเพศหญิง และเป็นการค้ำมนุษย์อย่างหนึ่ง รัฐจึง ต้องมีมาตรการที่จะป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี โดยเห็นว่าตัวผู้ค้าประเวณีหรือโสเภณี เป็นเหยื่อของอาชญากรรมทางเพศของผู้ซื้อประเวณีและผู้แสวงหาผลประโยชน์ทางเพศหรือผู้ที่ เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี ดังนั้น ประเทศสวีเดนจึงไม่มีบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีหรือโสเภณี แต่ มีบทลงโทษแก่ผู้แสวงหาผลประโยชน์ทางเพศหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี นอกจากนี้ ประเทศสวีเดนก็ให้เห็นว่าการซื้อประเวณีนั้นเป็นการข่มขืนอย่างหนึ่งจึงมีบทลงโทษแก่ผู้ซื้อ ประเวณีไว้โดยเฉพาะ เพื่อป้องกันและปราบปรามผู้ที่ต้องการซื้อประเวณีให้เกรงกลัวต่อบทลงโทษ ดังกล่าว

ส่วนแนวคิดของประเทศอังกฤษและประเทศฟินแลนด์นั้นมีแนวคิดที่ปรามการค้า ประเวณี เนื่องจากมองว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งผิดกฎหมาย เป็นบ่อเกิดปัญหาสังคมต่างๆ จึงได้มี การออกกฎหมายลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีหรือแสวงหาผลประโยชน์จากการค้า ประเวณีในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นการปราบปรามการค้าประเวณี และแม้ว่าจะมีบทลงโทษแก่ผู้ค้า ประเวณีก็ตาม ก็ไม่ถือว่าประเทศอังกฤษและประเทศฟินแลนด์นั้นมีแนวคิดที่ห้ามการค้าประเวณี โดยเด็ดขาด เพราะเป็นการลงโทษเฉพาะผู้ค้าประเวณีในที่สาธารณะ โดยมีวัตถุประสงค์เพียงสร้าง ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม มิให้ผู้ค้าประเวณีไปกระทำการใดๆ อันก่อให้เกิดความ เดือดร้อนรำคาญแก่สาธารณชน หรือกระทำการอันมีลักษณะเสื่อมเสียและน่าอับอายในที่สาธารณะ

เท่านั้น ส่วนผู้ที่ค้าประเวณีในเคหสถานหรือที่ส่วนบุคคลนั้นไม่ถือว่าเป็นความผิดตามกฎหมาย จึงเห็นได้ว่ากฎหมายของทั้งสองประเทศยังคงให้ความคุ้มครองผู้ค้าประเวณีที่มีได้ทำการค้าประเวณีในที่สาธารณะ

สำหรับแนวคิดที่เกี่ยวกับการซื้อประเวณีในประเทศไทยนั้น มีแนวคิดที่ปรามการค้าประเวณี เนื่องจากประเทศไทยมีบทลงโทษแก่ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีไว้หลายฐานความผิด โดยมองว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย เป็นสาเหตุของปัญหาทางสังคมต่างๆ แต่เนื่องจากประเทศไทยมองว่าผู้ค้าประเวณีนั้นเป็นเหยื่อของการค้าประเวณี เนื่องจากการค้าโดยโอกาสทางอาชีพ ด้วยการศึกษาคือความยากจน จึงทำให้ประเทศไทยไม่มีบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณี แต่อย่างไรก็ตามผู้ที่กระทำการติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตาม หรือรับเร้าบุคคลตามถนนหรือสาธารณสถานเพื่อการค้าประเวณีนั้นมีความผิดตามกฎหมายและมีบทลงโทษ อันถือได้ว่าเป็นบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีในที่สาธารณะ แต่การมีบทลงโทษดังกล่าวก็เป็นเพียงการควบคุมมิให้ผู้ค้าประเวณีการก่อความเดือดร้อนหรือสร้างความรำคาญแก่สาธารณะชนเท่านั้น ซึ่งโทษแก่ผู้ค้าประเวณีในที่สาธารณะดังกล่าวจึงไม่ทำให้ประเทศไทยมีลักษณะแนวคิดที่ห้ามการค้าประเวณีโดยเด็ดขาด

กล่าวโดยสรุป ประเทศสวีเดน ประเทศอังกฤษ ประเทศฟินแลนด์ และประเทศไทยนั้นมีความคิดที่ปรามการค้าประเวณีเช่นเดียวกัน โดยมองว่าผู้ค้าประเวณีเป็นเหยื่อจากการค้าประเวณี ควรได้รับความคุ้มครองจากรัฐ จึงทำให้ประเทศเหล่านี้มีลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี แต่อย่างไรก็ตามแม้จะมีแนวคิดที่ปรามการค้าประเวณีเหมือนกัน แต่บางฐานความผิดที่เกี่ยวกับผู้ค้าประเวณี และผู้ที่เกี่ยวข้องหรือแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีของประเทศเหล่านั้นยังคงมีความแตกต่างกัน โดยประเทศอังกฤษ ประเทศฟินแลนด์ และประเทศไทยยังคงมีบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีในที่สาธารณะ แต่ก็ยังเป็นเพียงเป็นกฎหมายที่ออกมาเพื่อให้สังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ลดความเดือดร้อน รำคาญแก่สาธารณะชนเท่านั้น มิได้มุ่งลงโทษผู้ค้าประเวณีอย่างจริงจัง จึงทำให้ไม่มีลักษณะของแนวคิดที่ห้ามการค้าประเวณีโดยเด็ดขาด แต่ในประเทศสวีเดนนั้นไม่มีบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีไม่ว่าจะค้าประเวณีในที่ที่สาธารณะหรือไม่ และในส่วนของบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีนั้นประเทศสวีเดน ประเทศอังกฤษ และประเทศฟินแลนด์จะมีบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีตามกฎหมาย แต่ตามกฎหมายประเทศไทยยังไม่มีการลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีไว้โดยเฉพาะแต่อย่างใด

#### 4.2 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายของกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเมินเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ทางกฎหมายของประเทศไทย

ประเทศสวีเดน มีหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเมินว่า การค้าประเมินเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและเป็นบ่อเกิดของปัญหาสังคมในด้านต่างๆ เช่น การแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การใช้ความรุนแรงต่อเพศหญิง การค้ามนุษย์ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าประเทศสวีเดนจะมีแนวคิดว่าการค้าประเมินนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องก็ตาม แต่ก็มีได้มีการกำหนดความผิดและบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเมินหรือผู้ขายบริการทางเพศไว้แต่อย่างใด เนื่องจากประเทศสวีเดนมองว่าการลงโทษแก่ผู้ค้าประเมินนั้นเป็นสิ่งที่ถือว่าเป็นการกระทำอันรุนแรงต่อเพศหญิง ไม่สมเหตุผลผลที่จะลงโทษแก่ผู้ค้าประเมินดังกล่าว เพราะผู้ค้าประเมินเหล่านี้ถือเป็นผู้ซื้อของผู้ซื้อประเมินและบุคคลที่แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเมิน เพื่อสนองความต้องการทางเพศของผู้ซื้อประเมินเอง ดังนั้น จึงได้มุ่งเน้นการลงโทษแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเมิน โดยมีความเชื่อที่ว่าจะสามารถป้องกันและแก้ปัญหาการค้าประเมินได้

โดยประเทศสวีเดนได้มีการกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเมินตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอาชญากรรมทางเพศ โดยกำหนดโทษปรับและโทษจำคุกแก่ผู้ซื้อประเมินไว้สูงสุดไม่เกิน 1 ปี จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่ามาตรการทางกฎหมายของประเทศสวีเดนนั้นมีแนวคิดที่ว่าการค้าประเมินเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง แต่ผู้ค้าประเมินนั้นถือเป็นผู้ซื้อของอาชญากรรมทางเพศของผู้ซื้อประเมินและผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเมิน เนื่องจากหากไม่มีผู้ใดต้องการซื้อประเมินแล้ว อาชีพค้าประเมินหรือขายบริการทางเพศก็อาจหาไม่ได้ไม่ เพราะการค้าประเมินเป็นอาชีพที่ต้องกระทำการสนองความต้องการทางเพศของผู้ซื้อประเมิน ดังนั้น จึงไม่มีการบัญญัติบทลงโทษให้แก่ผู้ค้าประเมินไว้แต่อย่างใด แต่จะลงโทษแก่บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องอันทำให้มีการค้าประเมินเกิดขึ้น เพื่อเป็นการทำให้ผู้ซื้อประเมินเกรงกลัวต่อกฎหมายไม่กล้าที่จะหาซื้อประเมินไม่ว่าทางใดๆ เห็นได้จากการที่การค้าประเมินในประเทศสวีเดนมีจำนวนลดลง อาจกล่าวได้ว่าประเทศสวีเดนเป็นประเทศแรกๆ ที่มีแนวคิดในการบัญญัติให้การซื้อประเมินเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย เห็นได้ว่าแนวคิดของประเทศสวีเดนดังกล่าวมีความแตกต่างกับประเทศไทยในเรื่องของการกำหนดโทษแก่ผู้ค้าประเมินและผู้ซื้อประเมิน เนื่องจากประเทศไทยมีโทษปรับแก่ผู้ค้าประเมินในที่สาธารณะ และประเทศไทยก็ไม่ได้มีการกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเมินไว้โดยเฉพาะ

สำหรับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเมินของประเทศอังกฤษและประเทศฟินแลนด์นั้น มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับประเทศไทย ในเรื่องความผิดสำหรับผู้ค้าประเมิน ซึ่งได้มีการบัญญัติให้ผู้ค้าประเมินที่ได้กระทำการค้าประเมินในที่สาธารณะเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย

กล่าวคือ หากผู้ค้าประเวณีได้ทำการชักชวน เสนอขายประเวณี ตามสถานที่ต่าง ๆ อันเป็นพื้นที่สาธารณะ ก็จะต้องได้รับโทษตามกฎหมาย อาจกล่าวได้ว่า ประเทศอังกฤษ ประเทศฟินแลนด์ และประเทศไทยนั้นมองว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ผิด และเห็นว่าผู้ค้าประเวณีเป็นเหยื่อของอาชญากรรมทางเพศ แต่ด้วยเหตุผลที่จะรักษาความสงบ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม และป้องกันความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนโดยทั่วไป จึงได้มีการบัญญัติความผิดไว้เฉพาะการกระทำการค้าประเวณีในที่สาธารณะเท่านั้น และสำหรับการซื้อประเวณีในประเทศอังกฤษและประเทศฟินแลนด์นั้นถือเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายมีบทลงโทษสำหรับผู้ซื้อประเวณีไว้อย่างชัดเจน แต่กรณีการซื้อประเวณีดังกล่าวในประเทศไทยยังมิได้มีการบัญญัติไว้ให้เป็นความผิด

โดยประเทศอังกฤษได้บัญญัติบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีไว้ใน Policing and Crime Act, 2009 ได้กำหนดว่า การกระทำที่ให้ค่าตอบแทนหรือสัญญาว่าจะให้ค่าตอบแทนเพื่อการบริการทางเพศแก่ผู้ขายประเวณีหรือโสเภณีถือเป็นความผิดตามกฎหมาย โดยผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวจะถูกปรับสูงสุดไม่เกิน 1,000 ปอนด์ และบทลงโทษเกี่ยวกับการซื้อประเวณีเด็กไว้ โดยเฉพาะไว้ใน the Sexual Offences Act, 2003 ที่ได้กำหนดว่า การซื้อประเวณีเด็กอายุต่ำกว่า 13 ปี ต้องระวางโทษสูงสุดจำคุกตลอดชีวิต การซื้อประเวณีเด็กอายุ 13-16 ปี ต้องระวางโทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน 14 ปี และการซื้อประเวณีเด็กอายุ 16-18 ปี ต้องระวางโทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน 7 ปี นอกจากนี้ยังมีการกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ที่ขับรถตระเวนหาซื้อประเวณีจากผู้ค้าประเวณี หรือที่เรียกว่า “kerb crawling” ไว้ใน Criminal Justice and Police Act, 2001 มาตรา 71 เพื่อให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ได้กำหนดบทลงโทษแก่ผู้ขายประเวณีในที่สาธารณะ

ส่วนประเทศฟินแลนด์ก็ได้บัญญัติบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีไว้ในประมวลกฎหมายอาญาแห่งประเทศฟินแลนด์ the Public Order Act โดยได้กำหนดห้ามการซื้อประเวณีและการเสนอขายประเวณีในที่สาธารณะ และมีบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีเด็กตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 8 (a) ซึ่งมีโทษปรับหรือโทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน 2 ปีไว้แก่ผู้ซื้อประเวณีโดยสัญญาว่าจะให้หรือให้ค่าตอบแทนแก่เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี หรือบุคคลผู้ใช้บริการทางเพศจากเด็กซึ่งบุคคลอื่นเป็นผู้จัดหามาให้ด้วยการซื้อประเวณีเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และการพยายามกระทำความผิดดังกล่าวก็ถือเป็นความผิดตามกฎหมายด้วย

จากการกำหนดโทษสำหรับผู้ซื้อประเวณีของประเทศอังกฤษและประเทศฟินแลนด์ดังกล่าวข้างต้น แม้ทั้งสองประเทศจะมีการกำหนดความผิดสำหรับผู้ซื้อประเวณีไว้เช่นเดียวกัน แต่ในกรณีผู้ซื้อประเวณีจะเห็นได้ว่าประเทศอังกฤษจะมีบทลงโทษสำหรับผู้ซื้อประเวณีที่ครอบคลุมมากกว่าประเทศฟินแลนด์ เพราะประเทศอังกฤษมีการกำหนดความผิดแก่ผู้ซื้อประเวณีไว้ทุกกรณีไม่ว่าจะซื้อประเวณีในเคหะสถานหรือซื้อประเวณีในที่สาธารณะ รวมทั้งยังมี

ความผิดสำหรับผู้ที่ขับรถตระเวนหาซื้อประเวณีอันถือได้ว่าเป็นการบัญญัติขึ้นเพื่อรองรับมาตรการทางกฎหมายที่ได้กำหนดให้การค้าประเวณีในที่สาธารณะเป็นความผิด ไม่เพียงแต่กำหนดความผิดแก่ผู้ซื้อประเวณีเพื่อที่คุ้มครองเด็กเพียงอย่างเดียวอย่างประเทศฟินแลนด์

ตารางที่ 4.1 การกำหนดฐานความผิดแก่ผู้ซื้อประเวณีและผู้ค้าประเวณี

ชื่อประเทศ	ฐานความผิด	ผู้ค้าประเวณี	ผู้ซื้อประเวณี
สวีเดน		ไม่มี	มี
อังกฤษ		มี	มี
ฟินแลนด์		มี	มี
ไทย		มี	ไม่มี

จากตาราง 4.1 เห็นได้ว่าประเทศสวีเดน อังกฤษ และฟินแลนด์ แม้จะมีการบัญญัติฐานความผิดสำหรับผู้ค้าประเวณีแตกต่างกัน โดยประเทศสวีเดนไม่มีฐานความผิดสำหรับผู้ค้าประเวณี แต่ทุกประเทศก็ได้มีฐานความผิดสำหรับผู้ซื้อประเวณีไว้ โดยเฉพาะ สำหรับประเทศไทยแม้มีการกำหนดฐานความผิดแก่ผู้ค้าประเวณีไว้ แต่ก็ไม่มีฐานความผิดสำหรับผู้ซื้อประเวณี อาจกล่าวได้ว่ากฎหมายของประเทศไทยยังคงมีช่องว่างสำหรับการซื้อขายประเวณีภายในประเทศ เพราะเมื่อเทียบบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีในที่สาธารณะที่มีโทษปรับ 1,000 บาท และการที่ไม่มีบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีแล้ว จึงเห็นได้ว่าการซื้อขายประเวณีภายในประเทศไทยไม่สามารถควบคุมได้อย่างแน่แท้

ตารางที่ 4.2 อัตราโทษสำหรับผู้ซื้อประเวณี

ชื่อประเทศ	อัตราโทษ	ผู้ซื้อประเวณี
สวีเดน		ปรับและจำคุกสูงสุดไม่เกิน 1 ปี
อังกฤษ		ปรับสูงสุดไม่เกิน 1,000 ปอนด์
ฟินแลนด์		ปรับและจำคุกสูงสุดไม่เกิน 2 ปี
ไทย		ไม่มี

จากตารางที่ 4.2 จะเห็นได้ว่าประเทศสวีเดน อังกฤษ และฟินแลนด์ มีอัตราโทษค่อนข้างสูง อาจกล่าวได้ว่าประเทศต่างๆเหล่านี้ให้ความสำคัญในการที่จะป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีอันมีสาเหตุมาจากการซื้อประเวณี ทำให้ผู้ซื้อประเวณีเกิดความเกรงกลัวต่อบทลงโทษทางกฎหมาย ซึ่งในกรณีนี้ประเทศไทยยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายดังกล่าว

กล่าวโดยสรุป กฎหมายแต่ละประเทศที่กล่าวมาข้างต้นนั้น เมื่อพิจารณาประกอบกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ของประเทศไทย จะเห็นได้ว่าในเรื่องแนวคิดที่เกี่ยวกับความผิดของผู้ค้าประเวณีในที่สาธารณะนั้นมีแนวคิดเช่นเดียวกับประเทศอังกฤษ และประเทศฟินแลนด์ แต่ในเรื่องความผิดของผู้ซื้อประเวณีนั้น เห็นได้ชัดว่า ประเทศไทยไม่มีการบัญญัติไว้แต่อย่างใด จึงเป็นที่น่าสงสัยว่า การที่ประเทศไทยไม่มีการบัญญัติให้การซื้อประเวณีเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายนั้น เป็นช่องว่างของกฎหมายไทยหรือไม่ เพราะแม้ว่าจะได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงความผิดเกี่ยวกับผู้ค้าประเวณีและเพิ่มฐานความผิดสำหรับแก่ผู้ที่เป็นบิดามารดา หรือผู้ปกครองขึ้นมา ปัญหาการค้าประเวณีก็มิได้ลดลงแต่อย่างใด ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขและป้องกันปัญหาการค้าประเวณีในกรณีที่มีสาเหตุมาจากการซื้อประเวณีดังกล่าว ผู้ศึกษาจะทำการเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในบทที่ 5 ต่อไป





## บทที่ 5

### บทสรุปและข้อเสนอแนะ

#### 1. บทสรุป

การศึกษาวิจัย เรื่อง มาตรการทางกฎหมายกับการค้าประเวณี โดยศึกษาเฉพาะกรณีผู้ซื้อประเวณีนี้มีเหตุผลเนื่องมาจาก ผู้ศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญและประเด็นปัญหาดังกล่าวในแง่ของกฎหมายประกอบกับสภาพสังคมไทยที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ในปัจจุบัน โดยผู้ศึกษาได้ค้นคว้ารวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อให้เกิดบทสรุปของปัญหาและเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาก็ได้ทำการเปรียบเทียบบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งของกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายประเทศไทย

ในปัจจุบัน สังคมไทยนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไปตามวิวัฒนาการของโลกอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ค่านิยม ศิลธรรม รวมทั้งความเป็นอยู่ของประชาชน โดยเฉพาะในเรื่องระดับความมีศีลธรรม ได้มีการลดลงไปอย่างมาก เห็นได้จาก ความเสื่อมในศีลธรรมที่เกี่ยวกับเพศ โดยสังเกตได้จาก การซื้อขายประเวณี รวมทั้งอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากการค้าประเวณี ซึ่งกรณีดังกล่าวก็เป็นบ่อเกิดของปัญหาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาด้านการสาธารณสุข ในการที่จะควบคุมและป้องกัน โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะโรคเอดส์ที่ปัจจุบันได้มีการเพิ่มจำนวนของผู้ป่วยมากขึ้นเรื่อยๆ ปัญหาในเรื่องของอาชญากรรม ที่เกิดจากการล่อลวง ชักพา บังคับ หรือขู่เชิญให้บุคคลทำการค้าประเวณี ปัญหาในเรื่องยาเสพติด รวมทั้งปัญหาเรื่องความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม เป็นต้น

การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณี โดยศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดและหลักเกณฑ์ทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 กับกฎหมายระหว่างประเทศ อาทิ ปณิญาสาเกล้าด้วยสิทธิมนุษยชน อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้ามนุษย์และการเอาเปรียบจากการค้าประเวณีของผู้อื่น อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ ค.ศ. 1979 และกฎหมายต่างประเทศ อาทิ กฎหมายของประเทศสวีเดน ประเทศอังกฤษ และประเทศฟินแลนด์

จากการศึกษาพบว่าพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้ามนุษย์และการเอาใจเอาเปรียบจากการค้าประเวณีของผู้อื่น อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ ค.ศ. 1979 กฎหมายประเทศสวีเดน กฎหมายประเทศอังกฤษ และกฎหมายประเทศฟินแลนด์ มีแนวคิดที่ปราบปรามการค้าประเวณีเช่นเดียวกันหมด โดยเห็นว่าผู้ค้าประเวณีเป็นเหยื่อของการค้าประเวณี เพราะความยากจน ค้อยการศึกษา ขาดโอกาสทางอาชีพ รัฐควรมีมาตรการคุ้มครองผู้ค้าประเวณีดังกล่าว และควรมีบทลงโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี เช่น ผู้ซื้อประเวณี ผู้ติดต่อ แนะนำ หรือชักชวน แม่เล้า พ่อเล้า ผู้คุมช่อง หรือเจ้าของสถานการค้าประเวณี เป็นต้น

ส่วนหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อประเวณีของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนนั้น มีการวางหลักเกณฑ์ห้ามการค้าทาส จึงเห็นได้ว่าการค้าประเวณีนั้นมีลักษณะของการค้าทาสอย่างหนึ่ง ดังนั้นการซื้อขายประเวณีจึงเป็นการฝ่าฝืนปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้ามนุษย์และการเอาใจเอาเปรียบจากการค้าประเวณีของผู้อื่น ได้มีการกำหนดให้รัฐภาคีกำหนดบทลงโทษแก่ผู้เป็นธุระจัดหา ผู้ติดต่อชักนำ ผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี ผู้ดำเนินการ หรือผู้ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ดังนั้น การซื้อประเวณีจึงเป็นการต้องห้ามตามอนุสัญญาดังกล่าว และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ ค.ศ. 1979 ได้กำหนดให้รัฐภาคีกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อปราบปรามการค้าหญิงและแสวงหาประโยชน์จากการเป็น โสเภณีของหญิง อาจกล่าวได้ว่ารัฐจะต้องมีมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีตามอนุสัญญาดังกล่าว เห็นว่ารัฐควรมีมาตรการที่มีบทลงโทษแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี ซึ่งรวมถึงผู้ซื้อประเวณี จากการศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ซื้อประเวณีนั้น ประเทศไทยได้มีมุมมองเกี่ยวกับการค้าประเวณีเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายและมีโทษทางอาญา โดยได้มีการกำหนดโทษแก่ผู้ค้าประเวณีและบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี ซึ่งตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 โดยมีบทลงโทษแก่บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีไว้หลายฐานความผิดอันเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศ แต่ในส่วนบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีประเทศไทยยังมิได้มีมาตรการทางกฎหมาย จึงทำให้หลักเกณฑ์ทางกฎหมายของประเทศไทยในส่วนของผู้ซื้อประเวณียังคงไม่เป็นไปเจตนารมณ์ของกฎหมายระหว่างประเทศ

กฎหมายประเทศสวีเดน กฎหมายประเทศอังกฤษ และกฎหมายประเทศฟินแลนด์นั้น จะมีความแตกต่างกันไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนั้น หรือสภาพสังคมของแต่ละประเทศ แนวคิดและหลักเกณฑ์ทางกฎหมายของทั้ง 3 ประเทศจึงมีความเหมือนและแตกต่างกันบ้าง จากการศึกษาพบว่า ประเทศสวีเดน ประเทศอังกฤษ และประเทศฟินแลนด์นั้นมีแนวคิดที่ปรมการค้า ประเวณีเช่นเดียวกันกับประเทศ โดยทั้ง 3 ประเทศได้มีการบัญญัติบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีไว้ อย่างชัดเจน แต่ประเทศไทยมิได้มีบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณี ส่วนในเรื่องหลักเกณฑ์ทางกฎหมาย ประเทศสวีเดนได้บัญญัติบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณี และผู้ที่เกี่ยวข้องและแสวงหาผลประโยชน์ จากการค้าประเวณี แต่ไม่มีบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีไว้เนื่องจากเห็นว่าผู้ซื้อประเวณีมีทางเลือก และอำนาจต่อรองมากกว่า ผู้ค้าประเวณีมักจะถูกบังคับ ดังนั้นกฎหมายจึงควรลงโทษผู้ซื้อประเวณี แทน ส่วนประเทศอังกฤษ ประเทศฟินแลนด์ และประเทศไทย มีหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่ คล้ายคลึงกันในส่วนที่มีบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีในที่สาธารณะและผู้ที่เกี่ยวข้องหรือแสวงหา ผลประโยชน์จากการค้าประเวณี แต่บทลงโทษสำหรับผู้ซื้อประเวณีตามกฎหมายประเทศอังกฤษ ประเทศฟินแลนด์ได้มีบทลงโทษไว้ตามกฎหมาย แต่ในประเทศไทยบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณี ยังคงไม่มีการบัญญัติไว้แต่อย่างใด

กล่าวโดยสรุป ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 นั้น ไม่มีบทบัญญัติที่ลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณี ซึ่งถือเป็นช่องว่างของกฎหมายที่ไม่ได้มีการบัญญัติให้ การกระทำความผิดกล่าวเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย อาจกล่าวได้ว่าความผิดตามพระราชบัญญัติ ดังกล่าวยังไม่ถือว่าครอบคลุมทุกการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี เนื่องจากการซื้อประเวณี นั้นถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ค้าประเวณีหันมาทำอาชีพดังกล่าวอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะใน เมืองใหญ่ๆหรือจังหวัดท่องเที่ยวต่างๆ และไม่เพียงเฉพาะผู้ค้าประเวณีเท่านั้น ผู้ซื้อประเวณียัง สาเหตุสำคัญที่ทำให้บุคคลผู้แสวงหาผลประโยชน์การการค้าประเวณีดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ได้มี การก่ออาชญากรรมเพิ่มขึ้นอีกด้วย เพราะสิ่งที่เป็แรงจูงใจให้บุคคลดังกล่าวนั้นเข้าสู่วงจรการค้า ประเวณีนั่นก็คือ เงินหรือประโยชน์อื่นใด ที่ทำให้ผู้ค้าประเวณีที่ด้อยการศึกษาหรือมีฐานะยากจน ไม่ได้ตระหนักถึงผลเสียที่จะตามมาในภายหลัง ไม่ว่าจะเป็น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การ ตั้งครรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจ การติดยาเสพติด และเงินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นก็ถือเป็นรายได้หลักที่ผู้ที่ แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีนั่น โดยบุคคลเหล่านี้มักจะหักค่านายหน้าจากผู้ค้าประเวณี ซึ่งผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีมักจะหาบุคคลโดยการล่อลวง หรือบังคับขู่เข็ญ บุคคลเพื่อมาขายบริการหรือจัดหาผู้ค้าประเวณีให้แก่ผู้ซื้อประเวณี เป็นต้น

ดังนั้น ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงเห็นสมควรว่าประเทศไทยควรมีการบัญญัติกฎหมายเพื่อออกมากำหนดกรอบถึงทุกการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถแก้ไขปัญหาค้าประเวณีในสังคมได้อย่างตรงประเด็น

## 2. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงปัญหามาตรการทางกฎหมายกับการค้าประเวณี โดยศึกษาเฉพาะกรณีผู้ซื้อประเวณี จะเห็นได้ว่า แม้ประเทศไทยได้บัญญัติฐานความผิดและบทลงโทษแก่ผู้ค้าประเวณีและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีในหลายๆลักษณะของการกระทำ เนื่องด้วยเจตนารมณ์ที่จะป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี และแก้ปัญหาดังกล่าวที่เป็นผลมาจากการค้าประเวณี แต่อย่างไรก็ดี การแก้ไขปัญหาดังกล่าวก็ไม่อาจแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากยังมีการซื้อขายประเวณีกันโดยทั่วไป เพราะแม้ว่าการค้าประเวณีในที่สาธารณะจะเป็นการกระทำความผิดตามกฎหมาย แต่เพราะอัตราโทษตามกฎหมายนั้นน้อยเกินไป ผู้ค้าประเวณีจึงยอมเสี่ยงที่จะโดนปรับเพื่อแลกกับรายได้ที่สูงกว่าที่จะถูกปรับตามกฎหมาย ในขณะที่ผู้ซื้อประเวณีนั้นไม่ต้องรับโทษตามกฎหมายแต่อย่างใด และในกรณีผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีในรูปแบบอื่นๆซึ่งมักจะมีการทำงานกันอย่างเป็นขบวนการ ไม่ว่าจะเป็นการล่อลวง บังคับหรืออุ้มเจ็ญให้บุคคลมาทำการค้าประเวณี แม้โทษของผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีดังกล่าวจะมีอัตราโทษที่สูง แต่ด้วยเหตุผลที่รายได้จากการกระทำความผิดดังกล่าวนี้มีอัตราที่สูงเช่นเดียวกัน จึงทำให้การค้าประเวณียังคงไม่สามารถขจัดปัญหาการค้าประเวณีหรือทำให้ลดน้อยลงได้ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความเห็นว่า สมควรที่จะนำมาตรการทางกฎหมายของประเทศสวีเดน ประเทศอังกฤษ และประเทศฟินแลนด์ ในส่วนของการกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีมาปรับใช้ในประเทศไทย กล่าวคือ มีการบัญญัติเพิ่มเติมให้การซื้อประเวณีเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายและมีบทลงโทษทางอาญาสำหรับผู้ซื้อประเวณี ไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ดังนี้

“ผู้ใดให้หรือสัญญาว่าให้ซึ่งสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อให้บุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นเพศเดียวกันหรือต่างเพศร่วมประเวณีเพื่อสำเร็จความใคร่แก่ตนเอง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสองปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำและปรับ”

การที่ผู้ศึกษาได้เห็นว่าเป็นบทลงโทษดังกล่าวสมควรจะมาบัญญัติไว้เป็นบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณีก็ด้วยเหตุผลที่ว่า ผู้ซื้อประเวณีมีลักษณะคล้ายคลึงผู้ที่โฆษณาหรือรับโฆษณา ชักชวนหรือแนะนำด้วยเอกสาร สิ่งพิมพ์ หรือการกระทำที่แพร่หลายด้วยวิธีใด ไปยังสาธารณะ ใน

ลักษณะที่เห็นได้ว่าเป็นการเรียกร้องหรือการติดต่อเพื่อค่าประเวณีของตนเองหรือผู้อื่น อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 7 ที่ได้กำหนดโทษแก่ผู้โฆษณาหรือรับโฆษณาว่าต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสองปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำและปรับ ซึ่งเป็นการเทียบเคียงบทลงโทษดังกล่าวมาปรับใช้กับผู้ซื้อประเวณี เพราะแม้จะไม่มีกรกระทำอันเป็นการแพร่หลายด้วยวิธีใดไปยังสาธารณะ แต่ก็ถือได้ว่าผู้ซื้อประเวณินั้นได้กระทำการอันเป็นการชักชวนบุคคลใดอันในลักษณะที่เห็นได้ว่าเป็นการเรียกร้องหรือการติดต่อเพื่อค่าประเวณีของตนเอง ดังนั้น เพื่อให้การควบคุมหรือป้องกันอาชญากรรมและปัญหาต่างๆที่เป็นผลมาจากการค้าประเวณี จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ซื้อประเวณี



บรรณานุกรม



## บรรณานุกรม

- กรมองค์การระหว่างประเทศ, กระทรวงการต่างประเทศ, *ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน*,  
ออนไลน์, <http://humanrights.mfa.go.th/upload/pdf/udhr-th-en.pdf>.
- กอบกุล ราชนคร. (2538). *การศึกษาเกี่ยวกับการค้าประเวณีและการค้าหญิง* กรุงเทพมหานคร:  
มูลนิธิหญิง.
- กิตติชนทัต เลอวงส์รัตน์. *การป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีในประเทศไทย*  
(พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซี แอนด์ เอส พรินติ้ง จำกัด.
- กิตติศักดิ์ เจิมสิทธิประเสริฐ และคณะ. (2558). *รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัยเรื่อง*  
*“การค้าประเวณีหญิงจากประเทศในแถบอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขงในประเทศไทย*  
*มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย.*
- คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ วุฒิสภา. (2546). *มาตรการแก้ไขปัญหา การค้า*  
*ประเวณี* กรุงเทพมหานคร: สำนักเลขาธิการวุฒิสภา.
- ชนกพล สกลผดุงเขตต์. (2545). *การป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีของหญิงและเด็ก :*  
*ศึกษาอนุสัญญาระหว่างประเทศและเปรียบเทียบกฎหมายไทยกับกฎหมาย*  
*ต่างประเทศ. (วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์).*  
มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์, กรุงเทพฯ.
- ดรรรัตน์ เมตตาริกานนท์. (2543). “*ค้าหญิงจีนข้ามชาติในประวัติศาสตร์สังคมไทย*”,  
*ศิลปวัฒนธรรม* 21, 4 ( กุมภาพันธ์ ) : 30 .
- ดรรรัตน์ เมตตาริกานนท์. (2526). *โสเภณีกับนโยบายรัฐบาลไทย พ.ศ. 2411-2503.* (วิทยานิพนธ์  
อักษรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,  
กรุงเทพฯ.
- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539.
- ทรงวุฒิ สารสาสิน. (2549). *แนวทางใหม่ต่อการค้าประเวณีหญิงและเด็กข้ามชาติ.* (วิทยานิพนธ์  
ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ธนวีดี ท่าจีน และเพ็ญศิริ ตระกูลสังจาวัต. (2527), *ปัญหาการค้าหญิงและยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา.*  
(พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: พีซีเอสเซ็นเตอร์การพิมพ์.

ระบบกฎหมายประเทศสวีเดน, ออนไลน์,

<https://sites.google.com/site/millenniumtfc/extra/law?tmpl=%2Fsystem%2Fapp%2Ftemplates%2Fprint%2F&showPrintDialog=1>.

ระบบศาลประเทศสหรัฐอเมริกา, ออนไลน์, [http://e-book.ram.edu/e-book/1/LW454\(51\)/LW454-6.pdf](http://e-book.ram.edu/e-book/1/LW454(51)/LW454-6.pdf).

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

ร.แลงกาด์. (2526). *ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย เล่ม 2*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

ปกป้อง ศรีสนิท. (2559). *กฎหมายอาญาชั้นสูง*. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.

ผจงจิตต์ อธิคมนันท์. (2525). *สังคมวิทยาว่าด้วยอาชญากรรมและการลงโทษ*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พระมหาสมบุญณ์ วุฑฒิกโร, *พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาโสเภณี*, จาก

[http://www.mcu.ac.th/site/aeticlecontent\\_desc.php?article\\_id=434&articlegroup\\_id=102](http://www.mcu.ac.th/site/aeticlecontent_desc.php?article_id=434&articlegroup_id=102).

มูลนิธิกระจกเงา, ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์, *การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ*, ออนไลน์, <http://www.notforsale.in.th/sex.php>, 2560 (สิงหาคม, 23).

เยาวลักษณ์ เจียรสุนทรากิจ. (2549). *มาตรการกฎหมายในการกฎหมายในการเยียวยาหญิงผู้เสียหายที่เป็นคนต่างด้าวจากการบังคับค้าประเวณี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงสตอกโฮล์ม, (2560). *ปัญหาการค้าประเวณีและค้ามนุษย์: สิ่งที่สังคมควรรู้*, ออนไลน์, [www.thaiembassy.se](http://www.thaiembassy.se), (ธันวาคม, 12)

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. (2537). *ร่วมแรงแบ่งปันรัก: สภาพข้อเท็จจริงแห่งปัญหาโสเภณีและเอดส์*. (เอกสารทางวิชาการ; หมายเลข 178)

สวัสดิ์ สำรับพันธ์. (2508). *การวิเคราะห์หญิงโสเภณีในประเทศไทย*.

(วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

สหรัฐ ลีริวัฒน์. (2541). *ความผิดฐานดำรงชีพอยู่ด้วยรายได้ของหญิงซึ่งค้าประเวณีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 286*, (วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

สัตตยา อรุณธานี. (2552). *ความผิดเกี่ยวกับเพศ ทำให้แท้งลูกและทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือคนชรา*. ในเอกสารการสอนชุดวิชา กฎหมายอาญา 2: ภาคความผิด หน่วยที่ 8, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. นนทบุรี



- สุครัตน์ กาญจนะโกมล, (2559). *ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีของประเทศไทย*.  
(วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- เสริมศักดิ์ เทพาคำ (2505) . “ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงนคร โสเภณีกับสังคมและกฎหมาย”.  
*บทบัณฑิตย*. เล่ม 20 ตอน 1-4 : 26
- เสาวรส หุ่นดี. (2558). *มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี*.  
ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปปะ.ปีที่ 8 (ฉบับที่2).  
(พฤษภาคม-สิงหาคม2558)
- หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติป้องกันสัจจร โคร ร.ศ. 127 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 23 มีนาคม 126.  
อนุชาติ คงมาลัย, *การแก้ไขปรับปรุงโทษปรับตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2558 -2560*,  
ออนไลน์, [http://www.ago.go.th/articles\\_60/article\\_280460.pdf](http://www.ago.go.th/articles_60/article_280460.pdf), 2560 (มกราคม, 8).
- อังกริยา ชูตินันท์. (2557). *อาชญวิทยาและทัณฑวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: วิทยุชน.
- Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and of the exploitation of the  
Prostitution of Others
- Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women, 1979
- Criminal Justice and Police Act of England
- Gunilla Ekberk. *The Swedish Law That Prohibits the Purchase of Sexaul Service: Beste Practices*  
for Prevention of Prostitution and Trafficking in Human Being.
- George b. Vold, Tomas j. Bernard, Jeffrey b. Snipes. *Theoretical criminolog* .
- International Convention on Civil and Political Right
- Johanna Niemi & Jussi Aaltonen. (2014). *Abuse of a victim of prostitution: Evaluation of the*  
*effectiveness of the sex purchase ban*. Ministry of Justice, Finland
- Lyra Radford, *15 Countries where Prostitution Is Legal and How It Work*, Retrieved January  
2, 2018 from. <https://m.ranker.com/list/legal-prostitution-facts/lyra-radford>.
- Public Order Act of Finland
- Policing and Crime Act of England
- Street Offences Act of England
- Talion Law. *Criminal should receive as punishment precisely those injuries and damages they*  
*had inflicted upon their victims*. Retrieved January 2, 2018 from.  
<http://global.britannica.com/topic/talion>.

The Criminal Code of Finland

the March 8 Initiative, the Effects of the Swedish Ban on the Purchase of Sexual Services,

Retrieved January 2, 2018 from.

[www.8marts.dk/upl/14431/TheEffectsoftheSwedishBanonthePurchaseofSexaulServicesOK.pdf](http://www.8marts.dk/upl/14431/TheEffectsoftheSwedishBanonthePurchaseofSexaulServicesOK.pdf).

The Swedish Penal Code

Universal Declaration of Human Right

US Federal and State Prostitution Laws and Related Punishments, Retrieved January 2, 2018

from. <https://prostitution.procon.org/resource.php?resourceID=000119>.



## ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวกมลวรรณ คงอินทร์
วัน เดือน ปีเกิด	10 มกราคม 2536
สถานที่เกิด	จังหวัดขอนแก่น
ประวัติการศึกษา	- นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (พ.ศ. 2558) - Bachelor of Arts (International Affairs) International Program มหาวิทยาลัยขอนแก่น (พ.ศ. 2560) - หลักสูตรวิชาว่าความของสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภาทนายความรุ่นที่ 47 (พ.ศ. 2560)

